

Landshypotek Bank

Årsredovisning 2016

För ett rikare liv på landet

Innehåll

Landshypotek Bank - För ett rikare liv i hela landet	1
VD har ordet	2
2016 i siffror – En bank i tillväxt	4
2016 i händelser – En bank i utveckling	6
En bank för satsningar i hela landet	8
En annorlunda bank	11
En hållbar bank för hela landet	12
En bank med stark historia – 180 år i landsbygdens tjänst	14
Några milstolpar genom historien	15
En bank i en större omvärld	16
 Förvaltningsberättelse	 19
 Bolagsstyrning	 27
 Rapporter och noter	 41

Informationstillfällen

Bolagsstämma	27 april 2017
Delårsrapport kvartal 1	2 maj 2017
Delårsrapport kvartal 2	19 juli 2017
Delårsrapport kvartal 3	27 oktober 2017

För ett rikare liv i hela landet

Landshypotek Bank vill bidra till ett rikare liv i hela landet. När andra banker fokuserar på storstäderna och de ekonomiska förutsättningar som råder där – lyfter vi blicken bortom Stockholm, Göteborg och Malmö.

Vi vill ge människor i hela Sverige förutsättningar att leva ett rikt liv. Vi vill att Sveriges landsbygd ska fortsätta att utvecklas. Så tänker vi idag. Så har vi tänkt och agerat sedan 1836.

Landshypotek Bank ägs av 41 000 jord- och skogsbrukare runt om i hela landet och överskottet går tillbaka till deras verksamhet. Vi har genom åren finansierat 100 000-tals satsningar på en levande och hållbar landsbygd – på öppna landskap, välskötta skogar och lokalproducerad mat.

Men vi finns inte bara till för jord- och skogsbrukare. Vi erbjuder väl valda och viktiga banktjänster till allt fler. Vi ger nu fler chansen att skapa en hållbar vardag genom huslån. Vi tycker att det är viktigt att alla svenskar får möjligheten att spara för en bättre framtid.

Vi är en liten bank med en stor uppgift – att bidra till ett rikare liv i hela landet.

VD har ordet

Vi vill ge fler möjligheter att möta en annorlunda bank på svensk bankmarknad

Landshypotek Bank gör 2016 ett historiskt starkt resultat och fortsätter att vara en bank i tillväxt. Samtidigt har vi arbetat intensivt för att stärka oss som bank för framtiden. Nu tar vi nästa steg. Med en helt ny digital lösning på bankmarknaden öppnar vi nu för bolån till husägare.

Landshypotek Banks utveckling vilar på en stark och trygg grund. Med den 180-åriga historien, närheten till kunderna och ägandeformens direkta relation till jord- och skogsbruket är vi starka och centrala för finansiering av företagande inom de gröna näringarna. Vårt resultat visar den starka kraften på marknaden, även i tider med minusräntor.

I en tid där många också ger uttryck för att bankernas uppgift för kunderna och samhället har bleknat är vi stolta över att sticka ut med vår tydliga uppgift och också ge tillbaka överskottet till jord- och skogsbruket. För 2016 lämnar banken 176 miljoner kronor till ägaren, Landshypotek Ekonomisk Förening, i koncernbidrag. Det ger föreningen möjlighet att till stämman föreslå en medlemsutdelning på 10 procent. Ett fantastiskt fint tillskott till våra 41 000 jord- och skogsbrukskunder.

Vi visar också allt tydligare både vårt engagemang och vår närvaro i de gröna näringarna. Under året har vi arbetat för våra kunder, bland annat för att förslaget till lagstiftat amorteringskrav för privatpersoner inte schablonmässigt även skulle läggas på näringsverksamhet inom jord och skog. Ett annat exempel är klarläggandet av Högsta Domstolen i synen på belåning av EU-stöden. Processen vi drev var bra för hela näringen. Vi har också haft stark närvaro på mässor och kundträffar. Vi har gett ut flera rapporter som speglar utvecklingen inom jord- och skogsbruket. Vår tävling *Din Gård, Din Möjlighet* har visat kraften i det diversifierade landsbygdsföretagandet runt om i landet.

Med det direkta uppdraget för jord- och skogsbruket är vi en unik bank på svensk bankmarknad. Genom att finansiera landets jord- och skogsbrukare får vi och våra kunder tillsammans Sverige att växa.

Vår uppgift engagerar och får fler att vilja vara delaktiga. Under året har vi stärkt kontakten med lånekunder

som bor på en jord- och skogsbruksfastighet men som lever på tjänsteinkomst. Gensvaret har varit stort från kunderna. Våra sparkunder uttrycker att de vill ha sparpengar hos en bank som står för något. Många nya medarbetare söker sig till oss för att de vill jobba på en bank med ett tydligt syfte. Vi har en stark grund för att utvecklas till en bredare, öppnare och bättre bank.

Företagare inom de olika gröna näringarna är mångsysslare. Jord- och skogsbrukare verkar inom 30-talet olika branscher. Flera av jord- och skogsbrukets branscher ryms ofta på samma gård. En svensk lantbrukare kan därmed både konkurrera med produkter avsedda för världsmarknaden och samtidigt ha entreprenad- eller uthyrningsverksamhet för närområdet. Vi utvecklar vår verksamhet för att kunna möta variationen på marknaden och kunna följa kunderna på den utvecklingsresa de gör. Vi utvecklar och stärker kundrelationen bland annat med nya kontaktmöjligheter, produkter och marknadsaktiviteter.

Under 2016 har vi lagt grund för att ta ytterligare tillväxtsteg:

- Vi har förändrat vår organisation i en privatmarknadsaffär och en företagsmarknadsaffär, för att bättre kunna möta fler kunder och kundbehov.
- Vi har ändrat metodiken för hur vi klassificerar kunderna och har tagit in mer kapital. Samtidigt har vi ansökt om tillstånd från Finansinspektionen om att använda grundläggande IRK-modell för beräkning av kapitalkrav för företag.
- Den ekonomiska föreningens medlemmar har med drygt 96 miljoner kronor fortsatt investera i Landshypotek under året.
- Vi har fortsatt att utveckla våra IT-system för kreditberedning och kunddata. Det är ett stort steg och gör

att vi är i framkant vilket ger oss styrka på marknaden. Moderniseringen möjliggör för bättre kundlösningar och för att snabbare kunna gå till marknaden med nya tjänster. Vi är nu engagerade i flera olika projekt för nästa steg i utvecklingen.

- Vi har arbetat systematiskt med att fortsätta stärka vår riskmedvetenhet och vårt kreditarbete. En bankverksamhet med utlåning till jord och skog är stabil. Våra kreditförluster är genom historien mycket låga. Vi har den senaste tiden ytterligare stärkt dialogen med kunderna, bland annat för att tidigt identifiera förändringar och eventuella risker hos enskilda kunder. Vi har arbetat intensivt med riskfrågor i hela banken och också stärkt vår kredit och riskorganisation. Bakom våra låga kreditförluster ryms ett fåtal kunder.

Vi välkomnar nu fler kunder. Fler kunder är en förutsättning för att kunna fortsätta växa. Det ställs allt högre krav på en bank i dag, både från kunder och myndigheter. Fler kunder ger oss större möjligheter att utvecklas och möta kraven.

Från och med 2017 går det också att ansöka om bolån för husägare hos Landshypotek Bank. Vi vänder oss till en marknad utanför de större städerna med en helt

ny lånemöjlighet. Med en unik digital lösning kommer kunderna direkt på hemsidan kunna ansöka om lån.

Vi har goda erfarenheter av att visa marknaden nya möjligheter. När vi öppnade för alla att spara hos oss skapade vi också en rörelse utanför Kooperationen, en rörelse som gynnar svenskt jord- och skogsbruk och föreningens medlemmar. Vår digitala lösning för att öppna konto och börja spara har på några få år resulterat i att vi har cirka tolv miljarder kronor i sparande. Under det första halvåret var vi en av de tre snabbast växande bankerna på inlåningsmarknaden.

Det behövs bankalternativ utanför storstäderna. Vi är trygga i vår uppgift för svenska jord- och skogsbruket. Vi har med vår historia och utlåningen till jord och skog en stark grund för att utvecklas till en bredare bank för allt fler.

Allt fler kommer nu kunna ta del av en annorlunda och bättre bank på den svenska bankmarknaden.

Vi ska vara hela landets bank.

Liza Nyberg
VD Landshypotek Bank

2016 i siffror

– En bank i tillväxt

Landshypotek Bank gör ett historiskt starkt resultat och är en bank i tillväxt både på marknaden för utlåning och för sparande. Under året har vi även stärkt oss som bank. Landshypotek Bank bygger för att möta fler av både dagens och framtidens bankkunder, bland annat genom vår digitalisering och våra systemförbättringar. Under 2017 välkomnar vi fler lånekunder inom jord och skog och fler sparare. Vi börjar nu även erbjuda bolån till husägare utanför storstäderna.

Rörelseresultatet uppgår till 353,4 (330,6) MSEK.

Det underliggande rörelseresultatet, exklusive nettoresultat av finansiella transaktioner, uppgår till 327,3 (322,8) MSEK. Resultatet är starkt, med stabilt räntenetto och låga kreditförluster.

Räntenettet uppgår till 727,2 (743,4) MSEK.

Räntenettet har försämrats något till följd av högre kostnader för bland annat ett nytt förlagslån och att avkastningen på det egna kapitalet minskade till följd av lägre marknadsräntor.

Kostnaderna har ökat med utvecklingen av banken och uppgår till 404,3 (387,2) MSEK.

Banken har satsat på utveckling av nya system och produkter under året.

Kreditförluster netto har minskat och uppgår till 14,8 (45,9) MSEK.

Under 2016 minskade inflödet av obeståndsärenden.

Utlåningen uppgår till 66,5 (64,5) miljarder SEK, en ökning med 3,1 (4,5) procent.

Kreditefterfrågan är stabil men varierar mellan produktionsinriktningar.

Inlåningen uppgår till 11,7 (10,3) miljarder SEK, en ökning med 1,4 miljarder SEK.

Landshypotek Bank är en bank i tillväxt för sparande.

Sammanfattning av Landshypotek Bank		2016	2015
Räntenetto, MSEK ¹⁾		727,2	743,4
Rörelseresultat, MSEK		353,4	330,6
Resultat efter skatt, MSEK		275,6	257,1
Utlåning till allmänheten, balansuppgift, MSEK		66 518	64 501
Utlåningsökning, %		3,1	4,5
Räntemarginal, % ²⁾		1,1	1,2
Inlåning från allmänheten, balansuppgift, MSEK		11 731	10 310
Inlåningsökning, %		13,8	76,9
K/I-tal inklusive finansiella transaktioner ³⁾		0,52	0,51
K/I-tal exklusive finansiella transaktioner ⁴⁾		0,54	0,51
Kreditförlustnivå, % ⁵⁾		0,02	0,07
Total kapitalrelation, %		39,9	26,1
Primärkapitalrelation, %		29,4	23,4
Rating långsiktig			
Standard & Poor's, Säkerställda obligationer		AAA	AAA
Standard & Poor's		A-	A-
Fitch		A	A
Medelantal anställda		162,0	156,0

¹⁾ Insättningsgarantiavgifter och avgift till resolutionsfond är omklassificerade från Provisionsnetto till Räntenetto. Jämförelsesiffror för 2015 är omräknade.

²⁾ Räntenetto genom genomsnittlig utlåning under perioden.

³⁾ Kostnader genom intäkter inklusive nettoresultat av finansiella transaktioner.

⁴⁾ Kostnader genom intäkter exklusive nettoresultat av finansiella transaktioner.

⁵⁾ Kreditförluster netto genom genomsnittlig utlåning under perioden.

Rörelseresultatet uppgick till **353 MSEK**

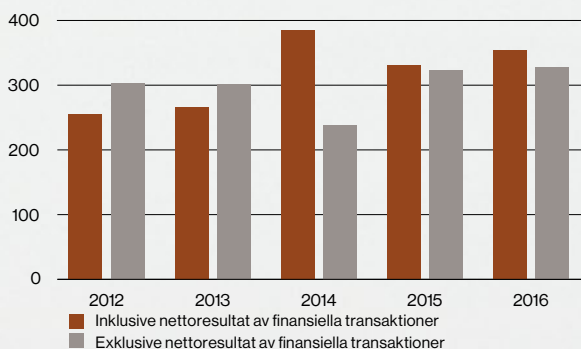
Låga kreditförluster om **0,02 %**

Utlåningen ökade med **+3,1 %**

Inlåningen ökade med **+13,8 %**

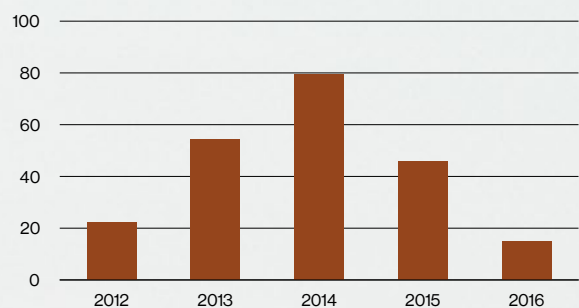
Betyg på säkerställda obligationer **AAA**
(Standard & Poor's)

Rörelseresultat
MSEK

Rörelseresultatet för 2016 uppgick till 353,4 MSEK. Exklusive nettoresultat av finansiella transaktioner uppgick resultatet till 327,3 MSEK.

Kreditförluster
MSEK

Kreditförlusterna uppgick till 14,8 MSEK den 31 december 2016, vilket motsvarar 0,02 procent av utlåningen.

2016 i händelser – En bank i utveckling

Regionmöten • 1350 medlemmar sluter upp när ägarföreningen för banken, Landshypotek Ekonomisk Förening, i mars håller regionmöten på tio olika platser i landet. På föreningsstämman i april beslutar föreningen om en utdelning på 149 MSEK till medlemmarna.

Föreningsråd • På årets föreningsstämma beslutas om en ny föreningsstyrning som stärker föreningen som ägare och medlemsorganisation. Ett föreningsråd bildas och en valberedning ersätter nuvarande beredningskommitté. Det första mötet med föreningsrådet hålls i september.

Kundklassificering • I slutet av mars meddelar Landshypotek Bank att banken förändrar sin kundklassificering, vilket kommer att få påverkan på bankens kapitalkrav. Efter aviserad förändring tar banken in nytt supplementärkapital från investerare.

IRK-modell • Under hösten lämnar banken in en ansökan till Finansinspektionen om tillstånd för att använda grundläggande IRK-modell för beräkning av kapitalkrav för Företag. Sedan tidigare har banken tillstånd att använda IRK-modell för hushållsexponeringar.

Rating • Ratinginstituten Fitch och Standard & Poor's bekräftar bankens rating under året.

EU-stöd • Det oklara rättsläget för belåning av EU-stödet klarläggs av Högsta domstolen i en process som Landshypotek Bank drivit. HD dömer i juni till Landshypotek Banks fördel. Vid konkurs ska belånade EU-stöd tillfalla långgivaren, vilket innebär att stöden kan fortsätta att belånas.

Trendrapport • Utvecklingen av företagandet i de gröna näringarna är starkt. I "Trendrapport 2016 – vi åter som vi vill vara" visar Landshypotek Bank på sju samhällstrender som svenska jord- och skogsbrukare möter med ett utvecklat företagande.

Gårdstävling • 67 gårdar medverkar i webbtävlingen "Din gård, din möjlighet" som lyfter fram landsbygdsföretagandet inom de gröna näringarna runt om i Sverige.

Initiativ • Banken tar under året flera initiativ för att lyfta viktiga frågor för näringen och fortsätter att ha stark närvaro med kundträffar och på mässor runt om i landet.

Blockkedjeteknik • Landshypotek Bank medverkar i ett samarbete för att utveckla blockkedjeteknik som teknisk lösning för effektivare fastighetstransaktioner. Flera aktörer är med i samarbetet, däribland myndigheten för fastighetsdata, Lantmäteriet. Banken är också i ett utvecklingsarbete med automatiserade robotprocesser (RPA).

Systembyten • Ett byte av bankens system för kreditberedning och upplåning inleds och kommer att slutföras under 2017. Det ger möjligheter för nya kundlösningar, men även till bättre uppföljning och stärkt kontroll.

Medarbetarengagemang • Landshypotek Bank utses till ett Karriärföretag 2017. Det är en kvalitetsstämpel för de arbetsgivare som har högst kvalitet i sitt employer branding-arbete, det vill säga varumärket ur ett arbetsgivarperspektiv. Utmärkelsen delas ut årligen till 100 arbetsgivare av Karriärföretagen. Även VD Liza Nyberg uppmärksammas under året för sitt engagemang inom employer branding.

Medlemsengagemang • Medlemmarna tror på Landshypotek och tillförde netto 96 MSEK i medlemsinsatser. Medlemsinsatsernas del av det egna kapitalet växte till närmare 1,6 miljarder SEK.

En digital huslåneansökan som sticker ut

Under våren 2017 kommer det att gå att ansöka om bolån till hus hos Landshypotek Bank. Med det presenteras också en helt ny form av digital låneansökan på marknaden.

– Vår nya låneansökan är en unik digital lösning. Med den kommer vi att ligga i framkant på marknaden, säger Erik Henriksson, privatmarknadschef på Landshypotek Bank.

På landshypotek.se kommer kunderna själva och direkt kunna ansöka om lån.

Landshypotek Bank har moderniserat hela sitt affärsstöd, en stark grund för att fortsätta utveckla nya kundlösningar. För några år sedan öppnade banken för digitalt sparande, med en helt ny sparandelösning. Det har resulterat i att banken i dag har cirka 12 miljarder SEK i sparande.

Utdelning för ett rikare liv på landet

Landshypotek Bank är jord- och skogsbrukarnas bank där låntagare inom jord och skog också är medlemmar i den ekonomiska förening som äger banken. Varje år går det som banken får i överskott till ägarna och därmed till det svenska jord- och skogsbruket. Under 2016 delade föreningen ut 149 MSEK till medlemmarna

– Det finns ett starkt engagemang både hos förtroendevalda och medlemmar för näringen och för vår bank. Möjligheten att investera och utdelningen är en viktig del av både ägandet och engagemanget. Vi arbetar på flera sätt för att ytterligare stärka engagemanget, säger Gunnar Lans, medlemschef och verkställande tjänsteman i Landshypotek Ekonomisk Förening.

I samband med medlemsutdelningen öppnade den ekonomiska föreningen för nya medlemsinvesteringar. Medlemmarna ökad sin investering i Landshypotek med cirka 96 MSEK under året.

Hästkrafter vinnare i gårdstävling

Landshypotek Bank lyfte för andra året i rad fram landsbygdens företagare i tävlingen *Din gård, din möjlighet*. 67 gårdar från norr till söder deltog med sina affärsidéer i årets tävling. Sex av dem gick vidare till final och folket röstade fram vinnaren – bidraget Hästbonden från Backfors Gård som vill inspirera andra att använda mer hästkrafter i jord- och skogsbruket.

– Det är roligt att se så många olika affärsidéer växa fram på landsbygden. Det finns en stark drivkraft att utveckla sin verksamhet vidare, säger Margareta Lindahl, företagsmarknadschef på Landshypotek Bank och en av juryns tre medlemmar.

Viktig seger för jord- och skogsbruksnäringen

Rättsläget för belåning av EU-stöden till lantbrukare har varit högst oklart. Landshypotek Bank drev en process för att klarlägga det rättsliga läget. HD dömde i juni till Landshypotek Banks fördel.

– Det var ett otroligt viktigt ställningstagande för svenska jord- och skogsbrukare. Många belånar EU-stöden för att bättre kunna planera och driva sina företag över året. Den möjligheten hade riskerat att försvinna med en annan HD-dom, säger Catharina Åbjörnsson Lindgren, chefsjurist på Landshypotek Bank.

Bankerna belånar jord- och skogsbrukares EU-stöd, vid beslut från Jordbruksverket, men innan utbetalning. Rättsprocessen har handlat om vad som gäller om en företagare går i konkurs innan stödmedel utbetalats från Jordbruksverket. Det oklara rättsläget har påverkat användningen av alla lån med EU-stöd som pant. På sikt, med fortsatt oklarhet, riskerade lånemöjligheten att försvinna från bankerna. Nu dömde Högsta domstolen till Landshypotek Banks och därmed jord- och skogsägarnas fördel.

En bank för satsningar i hela landet

Landshypotek Bank är en medlemsägd bank med huvudsaklig verksamhet inom finansiering av ägande, boende och företagande med jord och skog som grund. Banken har en lång historia som sträcker sig tillbaka till 1836. Verksamheten består framförallt av utlåning mot säkerhet i fast egendom. Banken erbjuder även sparande för svenska hushåll och öppnar under 2017 även för bolån till husägare utanför storstäderna.

Banken är ett helägt dotterbolag till Landshypotek Ekonomisk Förening. Låntagare i banken inom jord och skog blir medlemmar i föreningen, till skillnad från huslånekunder och sparare. De 41 000 medlemmarna äger gemensamt banken. Alla medlemmar har en röst på de årliga regionmötena. Utsedda fullmäktigeledamöter från respektive region, 43 personer, företräder sedan medlemmarna på föreningsstämman.

All affärs- och tillståndspliktig verksamhet bedrivs i banken. Banken har cirka 160 medarbetare med arbetsplats på 19 kontor runt om i landet.

Banken vänder sig övergripande till

- Landsbygdsföretagare inom de gröna näringarna – professionella lantbrukare, landsbygdsentreprenörer samt skogsägare
- Boende på jord och skogsbruksfastighet men som framförallt lever på tjänsteinkomst
- Sparare – alla som vill spara till konkurrenskraftiga villkor och som har ett hjärta som klappar för landsbygden
- Husägare utanför storstäderna

Affärsverksamheten är indelad i en privatmarknadsdel och en företagsmarknadsdel

Privatmarknadsverksamheten ansvarar för erbjudandet och kundrelationen som gäller lån, sparande och andra finansiella tjänster till privatpersoner. Affärsområdet drivs centraliserat, digitalt och med personlig kontakt digitalt eller per telefon.

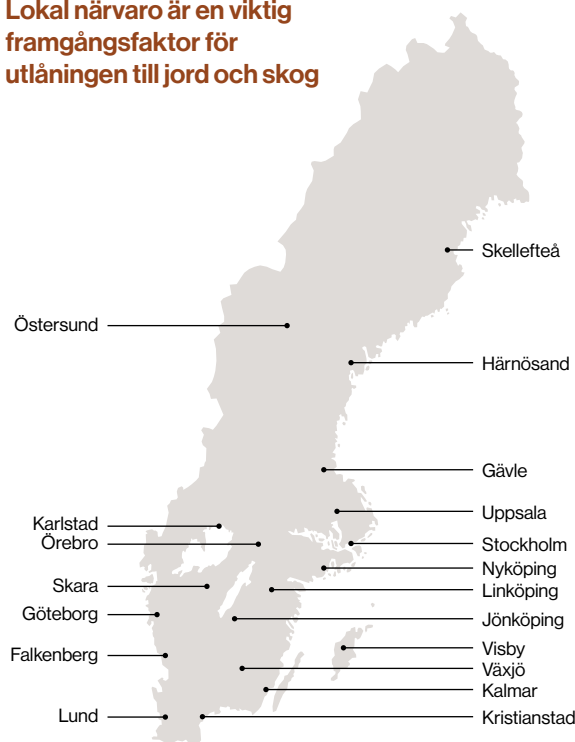
Företagsmarknadsverksamheten ansvarar för erbjudandet och kundrelationen som gäller lån, sparande och andra finansiella tjänster till jordbruk- och skogsbruksföretagare samt jord- och skogsägare.

Affären drivs decentraliserat med 70-talet experter på finansiering av jord- och skog organiserade i åtta distrikt och fördelade på nitton kontor. Medarbetarna har god lokalkännedom och kunskap om förutsättningarna för

jord- och skogsbruk och entreprenörsdrivet företagande. Närheten till kunderna stärks genom medlemsaktiviteter och engagemanget i den regionala ekonomiska föreningen.

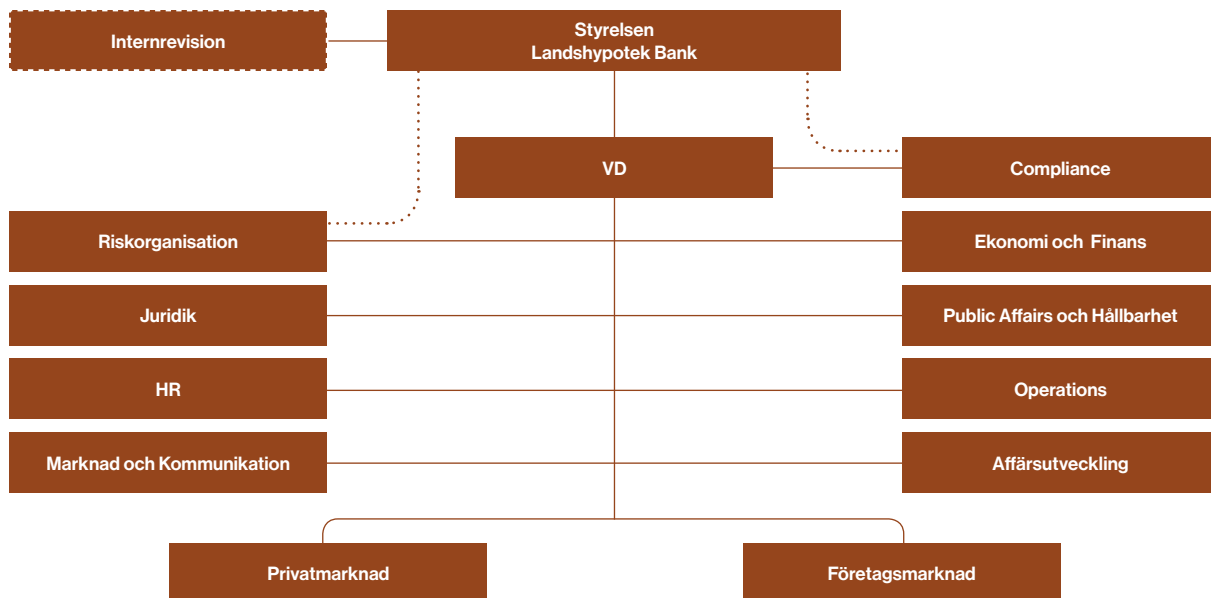
De två affärsområdena har ett gemensamt kund- och servicecenter i Linköping. Där ingår spar- och låneadministration, kundservice och bolåneservice som servar båda affärerna genom service på telefon, betala ut lån, granskning, och in- och utbetalning.

Lokal närvaro är en viktig framgångsfaktor för utlåningen till jord och skog

Landshypotek Bank har idag kontor spridda över hela Sverige. Lokal närvaro är av stor betydelse i arbetet med att erbjuda marknaden en personlig service av medarbetare med stor kännedom om de lokala förutsättningarna.

Organisation

Huvudkontorsfunktioner finns i Stockholm, Linköping och Lund. Där finns funktioner för risk, compliance, juridik, ekonomi, finans, kund- och servicecenter, HR, marknad- och kommunikation, affärsutveckling, operations samt public affairs och hållbarhet.

Den absoluta merparten av verksamheten i banken utgörs av utlåning till fysiska personer mot säkerhet i fast egendom inom 75 procent av det internt fastställda belåningsvärdet. Även en viss utlåning med högre belåningsgrader och utlåning mot andra typer av säkerheter såsom EU-stöd erbjuds kunderna, samt viss garantigivning.

Banken har en stark ställning på den svenska kreditmarknaden för finansiering av jord och skog, med en marknadsandel på 26 procent.

Under 2017 börjar banken även erbjuda bolån mot säkerhet i småhusenheter inom 75 procent av det internt fastställda belåningsvärdet.

Utöver den kreditgivning som nämns ovan samarbetar banken med bland annat Sparbanken Syd, DNB, Gjensidige Försäkringsbolag och EuroAccident i syfte att erbjuda kunderna ett bredare utbud av finansiella produkter.

Geografisk spridning av utlåningen	Andel
Blekinge län	1,4 %
Dalarnas län	1,4 %
Gotlands län	4,0 %
Gävleborgs län	2,4 %
Hallands län	4,5 %
Jämtlands län	1,7 %
Jönköpings län	4,1 %
Kalmar län	4,8 %
Kronobergs län	2,5 %
Norrbottnens län	1,0 %
Skåne län	15,4 %
Stockholms län	4,0 %
Södermanlands län	4,7 %
Uppsala län	3,8 %
Värmlands län	5,6 %
Västerbottens län	1,7 %
Västernorrlands län	2,1 %
Västmanlands län	2,0 %
Västra Götalands län	14,0 %
Örebro län	6,8 %
Östergötlands län	12,0 %

En annorlunda bank

Landshypotek Bank är Sveriges 9:e största bank, men unik på den svenska bankmarknaden genom det direkta uppdraget för jord- och skogbruket. Vi är en liten bank med en stor uppgift. Genom att finansiera satsningar på landsbygden får vi tillsammans Sverige att växa.

Landshypotek Bank bygger sin styrka på marknaden som en annorlunda bank med bland annat:

- Syftet med verksamheten – för ett rikare liv på landet
- Kompetensen – nära jord och skog
- Styrka i ägandet och medlemsengagemanget
- Medarbetarengagemanget
- 180-årig digital nytänkare
- Bidraget till en hållbar landsbygd
- Tryggheten i den gedigna historien

För ett rikare liv på landet

Bankens huvudsyfte att säkerställa finansiering till boende och företag inom jord och skog. Det är ständigt närvarande i bankens verksamhet och medarbetarnas vardag. En viktig drivkraft för banken är att bidra till öppna landskap och välskötta skogar men också boende som leder till att samhällen kan fortsätta utvecklas. Att bankens överskott går till jord och skogsbrukare är också en viktig grund i den värderingsdrivna banken som Landshypotek Bank är.

Nära kunderna inom jord och skog

Bankens styrka för finansieringen av jord och skog är närheten till näringen. Kundens variga på kontoren runt om i landet har ofta bakgrund inom de gröna näringarna samtidigt som de kan bank och finansiering. De bygger nätverk och arbetar med kundrelationen nära företagandet. Affärsorganisationen kompletteras av den regionala medlemsorganisationen i den ekonomiska föreningen. I varje av de tio medlemsregionerna finns upp till åtta förtroendevalda som företrädare medlemmarna och är aktiva bärare av Landshypotek Banks varumärke. De är själva ofta verksamma jord- och skogsbruksföretagare. På bankens uppdrag utför de förtroendevalda värderingar av jordbruksfastigheter.

Styrka i medlemsorganisationen

Att de som lånar till jord och skog också blir medlemmar i Landshypotek Ekonomisk Förening och ägare av banken stärker närheten, engagemanget och långsiktigheten i bankens verksamhet. Den ekonomiska föreningen ansvarar för relationen med de 41 000 medlemmarna och styr övergripande banken genom ägardirektiv. Föreningens årliga regionmöten på tio platser runt om i landet brukar vara välbesökta. Föreningen har starkt utvecklat sin verksamhet de senaste åren för att bli bättre som ägare och som medlemsorganisation.

Kraft i medarbetarengagemang

Ett intensivt och aktivt arbete drivs på Landshypotek Bank för att utveckla banken tillsammans med medarbetarna. Nöjda medarbetare ger nöjda kunder. Under 2016 tog medarbetarna fram fyra principer som ska prägla arbetet på banken. Som medarbetare på Landshypotek Bank ska ditt arbete präglas av:

- Kunddriv
- Handlingskraft
- Glädje
- Tillsammans

Under året har banken också utsetts till ett Karriärföretag 2017, som en av de 100 arbetsgivare som bedriver det bästa och mest kvalitativa arbetet för employer branding i Sverige.

Agerar som 180 årig digital nytänkare

Landshypotek Bank har en riklig och gedigen historia, men är också i snabb utveckling för kunderna. Utvecklingsresan vilar på bytet till en modern plattform för affärsstöd. Utifrån den plattformen byggdes den unika digitala lösningen för att enkelt och snabbt kunna bli kund, öppna konto och börja spara hos Landshypotek Bank. Nu har en ny digital lösning tagits fram även för att ansöka om bolån för husägare. Banken är också involverad i projekt med framtidens teknik som robotisering och blockkedjetekniken. Korta beslutsvägar och snabba projektider är några av bankens styrkor i framtidsorienteringen.

En hållbar bank för hela landet

Sedan starten 1836 har Landshypotek Bank möjliggjort boende och företagssamhet på landsbygden. Huvuddelen av bankens kunder driver företag inom jord och skog. Bankens hållbarhetsarbete har alltid utgått från kunderna och kundernas verksamhet. Genom att banken ägs av lånekunderna inom jord och skog är dessutom bankens själva affärsmodell ett bidrag till ett ekonomiskt och socialt hållbart samhälle.

En levande landsbygd, jord och skog som brukas och växer skapar tillväxt och jobb. Det är grundstenar till ett utvecklat näringsliv och svensk välfärd. En hållbar utveckling för landet vilar på förutsättningarna att bo och verka i hela Sverige. Landshypotek Bank möjliggör landsbygdsboende och satsningar i landsbygdsföretagande, vilket lägger grunden för en framtid både för staden och för landsbygden. Därmed bidrar banken till hållbar samhällsutveckling; socialt, miljömässigt och ekonomiskt.

Hållbarhet för Landshypotek Bank handlar om att se på alla aspekter av bankens verksamhet ur ett långsiktigt och ansvarsfullt perspektiv. Bankens hållbarhetsarbete genomsyrar därför hela verksamheten och berör alla bankens intressenter, som bankens kunder, medarbetare, ägare, medlemmar i föreningen och investerare.

Hållbarhet genom ansvar

Genom långsiktiga affärsrelationer, hög riskmedvetenhet samt en god förståelse för bankens roll i samhället säkerställer Landshypotek Bank att verksamheten bedrivs på ett hållbart sätt.

Ekonomiskt ansvar

Landshypotek Bank erbjuder en sund och hållbar finansiering och säkerställer att höga etiska krav upprätthålls i banken.

Sund och hållbar kreditgivning

Landshypotek Bank strävar efter att erbjuda en sund, ansvarsfull och därigenom hållbar kreditgivning. Banken har ett ansvar att bidra till ekonomisk trygghet för kunderna, men även att vara en del av det finansiella systemet som säkerställer en långsiktig och stabil ekonomi för hela samhället. Banken strävar efter enkelhet, tydlighet och transparens i kreditprocessen för att kunderna ska känna sig trygga med Landshypotek Bank och förstå de villkor som erbjuds, då det ofta är viktiga ekonomiska beslut som kunderna står inför.

Etiska frågor och arbete mot ekonomisk brottslighet

Etiskt handlande och objektivitet är av stor vikt i alla bankens affärsförbindelser. Det får aldrig finnas risk för jäv eller annan intressekonflikt, i sådana fall ska ärendet överlämnas till någon annan medarbetare på banken.

Penningtvätt och finansiering av terrorism är internationella problem som utgör allvarliga hot mot samhället. Banken arbetar förebyggande med att motverka finansiell brottslighet och har som finansiell aktör en skyldighet att bedöma och minimera risken för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Genom att alltid kontrollera identitet, syfte och verklig huvudman hos kunden arbetar banken aktivt för att minimera denna risk.

Miljömässigt ansvar

Landshypotek Bank verkar för ett långsiktigt och hållbart jord- och skogsbruk. Som bank möjliggör vi denna utveckling genom att finansiera företag inom jord och skog.

Kundernas verksamhet

Många av lösningarna på hållbarhetsutmaningarna finns hos företagen på den svenska landsbygden.

Skogen är en viktig faktor i omställningen mot det fossilfria samhället. Skogen är förnybar, bidrar till nya miljövänliga bränslen och utgör råvara för en rad produkter. Trä som byggmaterial är överlägset betong, stål och andra material med avseende på klimatpåverkan. Den växande skogen och användningen av trä har stor betydelse för att motverka klimatförändringar och fungerar som kolsänka.

Maten som produceras på svenska gårdar är av hög kvalitet och produktionen håller internationellt sett hög nivå när det gäller miljöpåverkan och djurhållning. Brukandet av marken i det svenska jord- och skogsbruket bidrar till biologisk mångfald och en god förvaltning av naturen.

En viktig del av bankens kreditprövning utgår från miljöpåverkan i kundernas verksamhet. En långsiktigt hållbar produktion och förvaltning innebär en lägre risk, både för

banken och för kunden. Hållbarhetsrisker är en viktig del av analysen och kan sällan skiljas från finansiella risker. Bankens medarbetare utbildas därför i hållbarhetsanalyser och banken har tydliga styrdokument för analyserna, som ett stöd för en korrekt bedömning av kundens verksamhet och risken den medför.

Bankens egen miljöpåverkan

Banken verkar för en miljöanpassning av den bedrivna verksamheten för att uppnå minsta möjliga negativa miljöpåverkan. Resande i arbetet inom banken ska i möjligaste mån ske med miljövänliga färdmedel och genom att använda digitala kommunikationstjänster kan banken vara resurseffektiv och minska miljöpåverkan.

Socialt ansvar

Landshypotek Bank tar socialt ansvar genom att göra det möjligt att bo och leva utanför storstäderna – idag och imorgon.

Långsiktiga kundrelationer

Bankens kundrelationer är långa och varar ofta över generationer. Det tar uppåt ett sekel för en skog att växa upp och bli avverkningsmogen vilket betyder att det våra kunder planterar idag avverkas av framtida generationer. Kunderna genomför ofta någon gång under livet generationsskiften och för banken är det viktigt att kunna bistå och finnas för våra kunder i dessa skeden. Genom långvariga relationer kan banken se potentialen, men även behoven, för framgångsrika ägarskiften.

Leva och bo utanför storstäderna

Landshypotek Bank har alltid varit landsbygdens bank och kunderna finns i huvudsak utanför storstäderna. Även med nya erbjudandet om lån till boende i hus sätter banken fokus på boende utanför storstäderna och vill ge människor i hela Sverige förutsättningar att leva ett rikt och hållbart liv.

En bank med stark historia – 180 år i landsbygdens tjänst

Vad gör att Landshypotek står stark som bank 2016? En förklaring är närheten till kunderna och den starka närvaron i näringen – idag och genom historien. Landshypotek grundades av jordbrukare för jordbrukets utveckling. 2016 fyllde Landshypotek 180 år.

Under 1800-talet moderniserades Sverige. Andelen jordbruksmark ökade snabbt. Ny kunskap och nya redskap gav möjlighet till ökad produktion. Det är vid den här tiden som Landshypotek växer fram. För nu behövs kapital till ett jordbruk i förändring. Med inspiration från Tyskland etableras hypoteksföreningar runt om i Sverige. Snabbast till etablering är lantbrukarna i Skåne som bildar Skånska hypoteksföreningen 1836. Därefter bildas under kommande två decennier föreningar runt om i landet. Föreningarna ställer ut obligationer hos europeiska bankirhus och får med det medel till att finansiera den växande verksamheten på regionens gårdar.

1861 centraliseras upplåningen till en hypoteksbank – Sveriges Allmänna Hypoteksbank men hypoteksföreningarna består. Hypoteksföreningarna möter svältåren i slutet av 1860-talet, den djupa internationella lågkonjunkturen under 1870-talet och de av spannmålsimport ekonomiskt pressade jordbrukarna under 1880-talet. Föreningarna gör tydlig skillnad.

Under efterkrigstiden ställer staten upp med garantier för att påskynda rationaliseringen på gårdarna. Samtidigt finns en påtaglig begränsning för föreningarnas utlåning. Följden blir att kön till att få en hypotekskredit växer.

På 1980-talet avregleras finansmarknaden. Tillgången på krediter ökar och utlåningen till jord- och skogsbruk växer kraftigt.

Med finansmarknadens förändring följer även en förändrad Hypoteksbank. Riksdagen beslutar 1994 att hypoteksrörelsen ska bedrivas i aktiebolagsform – Landshypotek AB. Bolaget ska ägas av en nyskapad ekonomisk förening, bildad av de tio regionala hypoteksföreningarna.

1995 bildas således Landshypotek AB och en ekonomisk förening, Landshypotek Ekonomisk Förening, av de tio Landshypoteksföreningarna. Därmed fick Landshypotek den kooperativa organisationsform, med ägandet i föreningen och verksamheten i banken, som än i dag gäller. Del av årsresultatet går varje år tillbaka till medlemmarna. Sedan några år tillbaka sker det i form av utdelning utifrån bankens resultat och kundernas medlemsinsatser.

2013 blir Landshypotek bank. Kreditinstitutet har då även öppnat för sparande för alla. Med både inlåning och utlåning bedrivs bankverksamhet och banktillstånd krävs. Namnet Landshypotek Bank AB registreras efter att Finansinspektionen gett banktillstånd under hösten 2012.

2014 öppnas en digital bank för att erbjuda sparande för allmänheten. Nu 2017 är banken i startgroparna för att även erbjuda bolån till husägare utanför storstäderna.

Några milstolpar genom historien

1836

Den första landshypoteksföreningen startar i Skåne. Syftet är att förse jordbrukare med krediter mot inteckning i jordbruksfastigheter. Därefter bildas hypoteksföreningar för Östgöta år 1845, Småland med flera provinser 1846, Mälareprovinsernas 1847, Örebro län 1849, Wermland 1850 och Älvsborgs med flera län 1850, samt slutligen Norrland, Gotland och Gävle-Dala 1861.

1861

Sveriges Allmänna Hypoteksbank grundas för att underlätta upplåningen till landshypoteksföreningarna.

1961

Regleringarna på kreditmarknaden lättar och Sveriges Allmänna Hypoteksbank får möjlighet att ge ut obligationer.

1986

Obligationsmarknaden avregleras och obligationer med kortare löptid introduceras. Avregleringen innebär bland annat ökad konkurrens.

1995

Landshypotek AB bildas och de tio Landshypoteksföreningarna slås samman till en ekonomisk förening. Del av årsresultatet går varje år tillbaka till medlemmarna.

2013

Landshypotek blir bank. Namnet Landshypotek Bank AB (publ) registreras. Finansinspektionen gav banktillstånd hösten 2012.

2014

Den nya Landshypotek Bank presenterar sig med ny logotyp. Banken öppnar en digital bank för sparande för alla.

2017

Landshypotek Bank presenterar att banken öppnar för husägare utanför storstäderna att ta bostadslån.

En bank i en större omvärld

Många upplevde att den ekonomiska och politiska spelplanen förändrades under året. Marknadsturbulensen blev dock endast tillfällig när Storbritannien röstade för att lämna EU och Donald Trump valdes till president i USA. Lågräntemiljön och de fortsatta insatserna för att stimulera ekonomin från centralbankerna ligger kvar. Optimismen ökade hos svenska jord- och skogsbrukare. Lönsamheten förbättrades något och det finns en investeringsvilja. Efter tuffa år för flera av landets mjölkproducenter förbättrades situationen.

Utvecklingen på finansmarknaden

Oro för den ekonomiska utvecklingen framför allt i Kina ledde till sjunkande aktiekurser och fallande råvarupriser under det första kvartalet. Europeiska bankers lönsamhet kom åter i fokus efter det att flera banker presenterat dåliga resultat. Penningpolitiken och centralbankernas agerande fortsatte att vara i fokus. Amerikanska centralbanken, Federal Reserve, aviserade långsammare höjningstakt för räntebanan och ytterligare räntesänkningar beslutades av både Europeiska centralbanken, ECB och Riksbanken.

När Storbritannien vid midsommar röstade för ett utträde ur den Europeiska Unionen blev den omedelbara marknadsreaktionen dramatisk men högst tillfällig. Marknaden verkade se effekterna på realekonomin som betydande men mestadels begränsade till Storbritannien. Före påbörjad utträdesprocess tycks marknaden se Brexit som en politisk fråga och inte en ekonomisk.

Politiska risker och fortsatt fokus på det europeiska banksystemet tyngde det tredje kvartalet. Utsikterna för den globala tillväxten reviderades ner. Federal Reserve, ECB och Riksbanken valde dock att avvakta och se effekterna av tidigare beslutade expansiva penningpolitik. Svensk inflation steg, inflationsförväntningarna likaså och kronan hölls fortsatt svag. Marknaden började dock bli orolig att centralbankerna har kommit till vägs ände vad gäller penningpolitiken.

När Donald Trump vann det amerikanska presidentvalet valde marknaden att fokusera på löften om finanspolitisk stimulans genom stora infrastruktursatsningar, skattesänkningar och avregleringar, istället för hot om protektionism och handelshinder. Effekten blev ett kortvarigt börs-, råvaru- och ränterally. En överenskomst bland OPEC-länderna om produktionsnedskärningar fick oljepriset att kraftigt stiga vilket också bidrog till stigande långa räntor.

Federal Reserve höjde räntan med 25 punkter vid decembermötet och signalerade samtidigt snabbare tempo i höjningarna under 2017. Samtidigt lovade ECB

fortsatta stimulanser under hela 2017 med förlängt program för obligationsköp. Även Riksbanken förlängde obligationsköpen.

Med stimulanserna och låga riksbanksräntor består lågräntemiljön för bankkunderna. Riksbankens prognos pekar nu på en fortsättning med extremt låga räntor under en längre tid. Landshypotek Bank har under året haft stabila listräntor för utlåning, och har bara gjort en marginell justering av inlåningsräntorna.

Utvecklingen inom jord och skog

Lönsamheten i jord- och skogsbruket förbättrades något under året. Jordbruksverkets prognos visar visserligen på oförändrad inkomst och minskat produktionsvärde jämfört med 2015, men att intjäningen hålls uppe med hjälp av sjunkande kostnader. I prognosen uppskattas att intäkterna från mjölk, spannmål och oljeväxter sjunker medan intäkterna från nöt- och griskött ökar. Så trots torka på vissa håll och stor spridning i lönsamhet mellan produktionsgrenarna ökade optimismen sammantaget hos svenska jord- och skogsbrukare under 2016.

Med ökad optimism följer investeringsvilja och ökat lånebehov. Det är utlåning till markköp som dominerar. Fortsatt låg ränta har stimulerat till fortsatt stabila eller stigande priser på mark. Även i övrigt ökar investeringsviljan vilket märks både i antalet nyregistrerade traktorer och investeringar i ekonomibyggnader. Nyföretagande inom livsmedelsproduktionen ökar med det stora intresset för det som är svenskt och när- och lokalproducerat. Antalet småskaliga mejerier och slakterier blir fler liksom antalet mikrobryggerier.

Inom olika näringsgrenar märks:

Mjölkproduktionen har varit i fokus under hela året. En fortsatt svag global efterfrågan inledde året. Först under hösten började priserna stiga sedan utbudet börjat minska. Mjölkmarknaden i Sverige blir alltmer diversifierad. Skillnaden mellan mejerier och mellan olika segment som konventionellt, ekologiskt och varianter av lokalproducerat blev tydlig under 2016. Ökad global

efterfrågan och minskad produktion gör att det finns förväntningar på fortsatta prisökningar. Osäkerheten är dock stor och den positiva trenden är ännu inte stabil.

Svenska köttproducenter upplevde ett av de bättre åren på länge. Efterfrågan på svenskt kött är stark. Ett målmedvetet arbete med profilering har gett resultat. Samtidigt är många konsumenter omedvetna om var köttet som serveras i storkök och restaurang kommer ifrån. Både nöt-, gris- och fågelkött har utvecklats positivt. Stabila eller stigande priser i kombination med fallande foderpriser har stärkt intjäningen.

Spannmålsproduktionen föll med 12 procent jämfört med 2015 men hamnade ändå i nivå med femårsgenomsnittet. De geografiska skillnaderna var dock stora, beroende på bland annat torka. Svag prisutveckling på internationell marknad till följd av stora lager och goda skördar bidrog till sämre lönsamhet för de svenska spannmålsodlande företagen.

Oljevåxtodlingen drabbades av en historiskt svag skörd med 27 procent lägre skörd än fjolåret och 23 procent lägre skörd än femårsgenomsnittet. Efterfrågan på vegetabiliska oljor är dock stor på den internationella marknaden och prisutvecklingen är god.

Äggproduktionen utvecklas återigen positivt efter några turbulenta år. Både produktion och förbrukning stiger. Den svenska andelen av förbrukningen ökar och ligger kring 88 procent.

Entreprenadverksamheten växer. Investeringar i bostäder, vägar och järnvägar ökar. Efterfrågan på tjänster inom entreprenad och byggsektorn, där många lantbruksföretagare är aktiva direkt eller genom Maskinringar och Farmartjänst, har också ökat. Allt större del av lantbruksföretagens totala omsättning kommer allt mer från denna sektor.

Skoglig optimism. Försvagning av den svenska kronan i förhållande till euro och dollar har gjort det lättare att exportera pappersmassa och sågade trävaror. Skillnaden i lönsamhet mellan olika företag i branschen är dock stor. Strukturåtgärderna fortsätter inom industrin. Priserna på skogsmark fortsätter att stiga. Detta gäller särskilt i södra Sverige. Timmer- och massavedspriserna har i stort sett legat still under 2016.

Svängningar i priser och lönsamhet kommer snabbt. Det är därför viktigt att bygga stabila företag som kan stå emot finansiell stress. Låga räntor kan stimulera till ökad skuldsättning utan att produktivitet och effektivitet alltid följer med.

Det finns inga genvägar – god lönsamhet, kontrollerad skuldsättning och stark likviditet är grunden för ett gott företagande. Ett ökat fokus på företagande och företagsledning är en viktig pusselbit i detta arbete.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse	20
Strukturomvandling och digitalisering	20
Starkare bank	20
Lokal närvaro och engagemang	20
Ekonomisk redogörelse 2016	20
Räntenetto och volymer	20
Övriga rörelseintäkter	22
Kostnader	22
Kreditförluster och osäkra fordringar	22
Finansiell struktur	23
Tillgångar	23
Skulder	23
Rating	24
Kapital	24
Koncernbidrag	25
Förslag till vinstdisposition	25

Förvaltningsberättelse

Landshypotek Bank fortsätter utvecklas och anpassas mot ett mer diversifierat svenskt lantbruk och en digitaliserad omvärld. Trots lågräntemiljön gör banken ett historiskt starkt resultat för 2016.

Strukturomvandling och digitalisering

Strukturomvandlingen inom det svenska lantbruket fortsätter och under året tog Landshypotek Bank steget att organisera affärsverksamheten i en företagsmarknad och en privatmarknad för att möta förändringen. Omvandlingen drivs primärt av en snabb teknisk utveckling, men även av marknadsförändringar, lantbrukspolitik och samhällsvärderingar. Den tydliga trenden är att svenska gårdar blir större och färre till antalet. Gårdarna blir även mer specialiserade inom en produktionsinriktning med komplementintäkter från turism och gårdsbutiker.

Digitaliseringen fortsätter att prägla näringen och bankmarknaden. Landshypotek Bank har under året påbörjat ett samarbetsinitiativ för att utveckla blockkedjetekniken som teknisk lösning för effektivare och säkrare fastighetstransaktioner. För att skapa förutsättningar till nya digitala, kundlösningar har Landshypotek Bank under 2016, som första bank i Sverige, investerat i senaste dataplattformstekniken från SAP. Banken har under året även påbörjat utbytet av system för kreditberedning och upplåning, vilket kommer att fullföljas under 2017. Systemförändringarna ger också stärkt kontroll och styrning och därmed en starkare och mer hållbar bank.

Starkare bank

De 41 000 låntagarna och därmed medlemmarna i Landshypotek Ekonomisk Förening har under 2016 investerat ytterligare 141 MSEK i verksamheten och det egna kapitalet som utgörs av medlemsinsatser växte till närmare 1,6 miljarder SEK. Banken tog även in nytt kapital från investerare i form av ett daterat förlagslån, så kallat Tier 2, på 1,2 miljarder SEK.

Lantbrukets strukturomvandling har också lett till att Landshypotek Bank tagit beslut om att ändra kundklassificering. Förändringen kommer att påverka bankens kapitalkrav. Under hösten lämnade Landshypotek Bank in ansökan till Finansinspektionen om tillstånd för att använda grundläggande IRK-modell för företag.

Landshypotek Bank finansierar sig huvudsakligen på kapitalmarknaden, men inlåningen har blivit en allt väsentligare del. Sparandeeerbjudandet har attraherat många nya kunder till banken och inlåningen växte under 2016 till 11,7 miljarder SEK.

Lokal närvaro och engagemang

Banken finns på 19 orter runt om i Sverige för att kunna vara nära bankens kunder och medlemmar. Lokalkännedom och specialistkunskap inom jord- och skogsbruk ser banken som viktiga framgångsfaktorer för att skapa långsiktiga relationer med bankens kunder. Under 2016 har Landshypotek Bank stärkt erbjudandet och servicen till kunder med mindre lantbruksverksamhet och boende på landsbygden.

Ledamöterna i de regionala styrelserna i Landshypotek Ekonomisk Förening har uppdraget att utföra värderingar av kundernas fastigheter. Dessa värderare är själva ofta ägare av jordbruksfastigheter och har god lokal kännedom samt dokumenterad branschkunskap. För att ytterligare stärka kvaliteten infördes 2016 en ny certifiering för fastighetsvärderarna.

Banken var under året med och drev processen för belåning av EU-stöd. Högsta domstolen dömer i juni till bankens fördel vilket innebär att belånade EU-stöd vid konkurs ska tillfalla banken vilket är ett viktigt klargörande för jord- och skogsbruksnäringen.

Ekonomisk redogörelse 2016

Bankens rörelseresultat för 2016 uppgick till 353,4 MSEK, en ökning med 22,8 MSEK jämfört med föregående år (330,6) MSEK. Resultatförbättringen förklaras främst av att nettoresultatet av finansiella transaktioner var 18,4 MSEK högre samt att kreditförlusterna minskade med 31,1 MSEK. Samtidigt ökade kostnaderna med 17,1 MSEK.

Exklusive nettoresultat av finansiella transaktioner uppgick rörelseresultatet till 327,3 (322,8) MSEK, en förbättring med 4,5 MSEK jämfört med 2015.

Räntenetto och volymer

Räntenettet för 2016 uppgick till 727,2 MSEK, en minskning med 2,0 procent eller 16,2 MSEK jämfört med 2015 (743,4) MSEK. Försämringen beror främst på att avkastningen på det egna kapitalet som placeras i utlåning minskade till följd av lägre marknadsräntor och att banken emitterade ett förlagslån under våren 2016 för att stärka kapitalbasen.

Ränteintäkterna uppgick till 1 356,5 (1 560,9) MSEK vilket är 204,4 MSEK lägre jämfört med föregående år. Utlåningen ökade med 2,0 miljarder SEK under 2016. Ränteintäkterna från utlåning minskade till följd av lägre marknadsräntor.

Avkastningen i likviditetsportföljen minskade till 89,6 (149,2) MSEK till följd av lägre marknadsräntor och att banken minskade volymen i portföljen.

Intäkter från ränteskillnadsersättning minskade till följd av färre omsättningar av lån.

Räntekostnaderna uppgick till 629,3 (817,5) MSEK vilket är 188,2 MSEK lägre än 2015. De lägre räntekostnaderna berodde på att marknadsräntorna fortsatte nedåt under 2016. Räntekostnaderna minskade något mindre än ränteintäkterna dels till följd av att banken tog upp ett förlagslån och dels på en större andel inlåning som är en dyrare finansieringskälla än upplåning på marknaden. Dessutom skedde förfinansiering av förfallande obligationslån vilket temporärt gav ökade räntekostnader.

Resultat och lönsamhet

Koncernens nyckeltal, MSEK	2016	2015
Räntenetto ¹⁾	727,2	743,4
Räntemarginal, % ²⁾	1,1	1,2
Övriga rörelseintäkter	45,3	20,3
Kostnader	404,3	387,2
K/I-tal inklusive finansiella transaktioner ³⁾	0,52	0,51
K/I-tal exklusive finansiella transaktioner ⁴⁾	0,54	0,51
Kreditförluster	14,8	45,9
Kreditförlustnivå, % ⁵⁾	0,02	0,07
Rörelseresultat	353,4	330,6
Rörelseresultat exklusive nettoresultat av finansiella transaktioner	327,3	322,8

¹⁾ Insättningsgarantiavgifter och avgift till resolutionsfond är omklassificerade från Provisionsnetto till Räntenetto. Jämförelsesiffror för 2015 är omräknade.

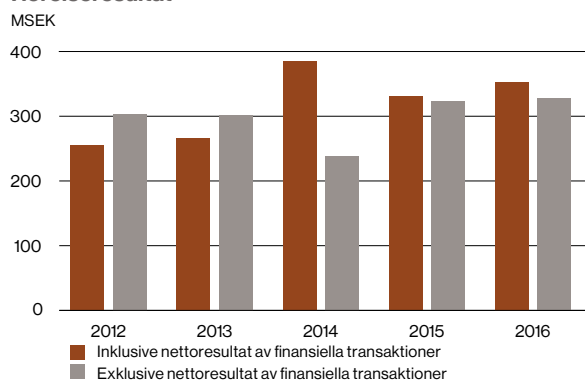
²⁾ Räntenetto genom genomsnittlig utlåning under perioden.

³⁾ Kostnader genom intäkter inklusive nettoresultat av finansiella transaktioner.

⁴⁾ Kostnader genom intäkter exklusive nettoresultat av finansiella transaktioner.

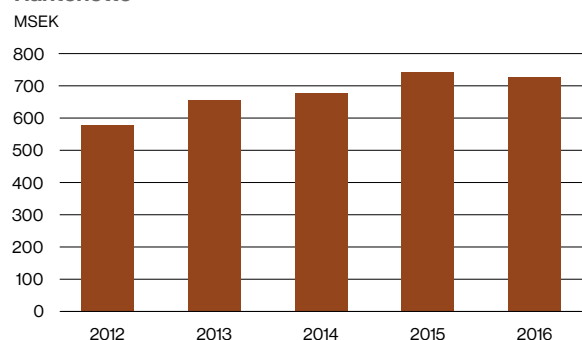
⁵⁾ Kreditförluster netto genom genomsnittlig utlåning under perioden.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet för 2016 uppgick till 353,4 MSEK. Exklusive nettoresultat av finansiella transaktioner uppgick resultatet till 327,3 MSEK.

Räntenetto

Räntenettet för 2016 uppgick till 727,2 MSEK. Räntenettots storlek avgörs av utlåningsvolymen, marginalen mellan upp- och utlåningsränta samt avkastningen som erhålls på det egna kapital.

Övriga rörelseintäkter

Övriga rörelseintäkter uppgick till 45,3 (20,3) MSEK. Som övriga rörelseintäkter redovisas nettoresultat av finansiella transaktioner, provisionsnetto samt fastighetsintäkter. Förbättringen jämfört med föregående år förklaras främst av ett högre nettoresultat av finansiella transaktioner 26,2 (7,8) MSEK. Nettoresultat av finansiella transaktioner innefattar realiserade resultat från köp och försäljning av finansiella instrument samt resultat från återköp av egna obligationer. Av dessa 26,2 MSEK stod orealiserat resultat för 35,3 MSEK och realiserat resultat för -9,1 MSEK. Dessutom innefattar denna post resultat från omvärderingar av finansiella instrument.

Det realiserade resultatet består främst av återköp av emitterade obligationer och förtida stängning av derivat. Återköpen av egna obligationer sker för att förlänga löptiden på Landshypotek Banks skulder varvid obligationer med kort återstående löptid köps tillbaka och ersätts med obligationer med betydligt längre löptid. Återköpen stärker Landshypotek Banks balansräkning.

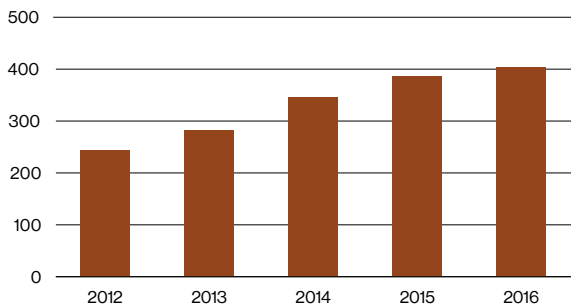
För att få förståelse för den totala effekten av marknadsomvärderingar måste också de omvärderingar beaktas som redovisas mot eget kapital via övrigt totalresultat. Omvärdering av finansiella instrument i eget kapital uppgick till 73,9 (-16,7) MSEK under 2016.

Kostnader

Kostnaderna uppgick till 404,3 (387,2) MSEK för 2016. De högre kostnaderna under året var en följd av bankens satsningar på utveckling av nya produkter och system samt anpassningar till regelverksförändringar.

Kostnader

MSEK

Kostnaderna för 2016 uppgick till 404,3 MSEK, en ökning med 17,1 MSEK eller cirka 4,5 procent jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av utveckling av nya system och produkter.

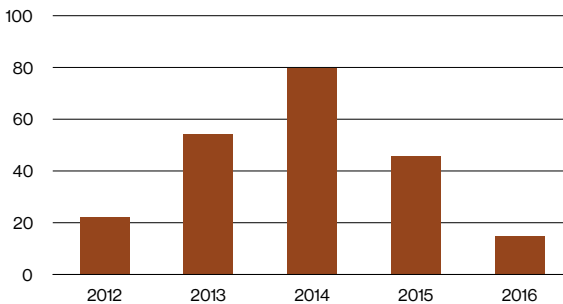
Kreditförluster och osäkra fordringar

Redovisade kreditförluster netto uppgick till 14,8 (45,9) MSEK. Detta motsvarade 0,02 (0,07) procent av Landshypotek Banks totala utlåning. De konstaterade kreditförlusterna var lägre jämfört med samma period 2015 och reserveringarna för sannolika kreditförluster likaså. Under 2016 minskade inflödet av obeståndsärenden. Under året gjordes en gruppvis reservering på 4,7 (0,0) MSEK som var hänförlig till vindkraftsengagemang. Osäkerhet beträffande elpriset, elcertifikat, restvärden och andrahandsmarknaden som inte går att identifiera på individuell nivå föranledde behovet av den gruppvisa reserveringen.

Osäkra fordringar efter gjorda reserveringar minskade och uppgick per den 31 december 2016 till 175,2 (345,0) MSEK, vilket motsvarar 0,26 (0,53) procent av den totala utlåningen. Nedgången är en effekt av att flera engagemang avslutades under året och inflödet av osäkra fordringar var lägre.

Kreditförluster

MSEK

Kreditförlusterna uppgick till 14,8 MSEK den 31 december 2016, vilket motsvarar 0,02 procent av utlåningen.

Finansiell struktur

Balansräkning koncernen

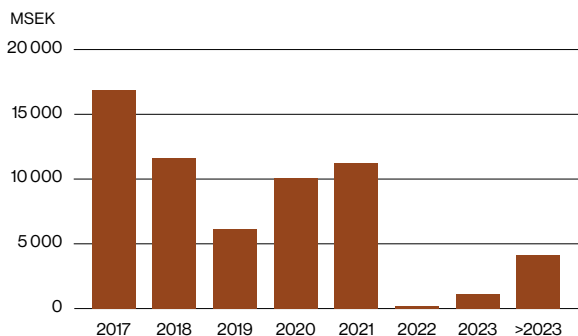
Tillgångar, MSEK	2016
Utlåning till kreditinstitut	592
Utlåning till allmänheten	66 518
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 615
Derivat	1 841
Anläggningstillgångar	86
Förutbetalda kostnader m.m.	529
Summa tillgångar	82 181

Tillgångar

Den största tillgångsposten i balansräkningen är utlåning till allmänheten, som uppgår till 66 518 (64 501) MSEK. Mer information om Landshypotek Banks utlåning till allmänheten finns i not 2 Risker och not 3 Kapital. Landshypotek Banks innehav av räntebärande värdepapper uppgick vid utgången av 2016 till 12 615 (13 252) MSEK. Portföljen består av svenska säkerställda obligationer med högsta rating samt av obligationer emitterade av svenska kommuner. Innehavet av räntebärande värdepapper fungerar som en likviditetsreserv.

Landshypotek Bank använder derivat i syfte att hantera skillnaden i räntebindningstider och valutarisker mellan tillgångar och skulder. Vid utgången av 2016 uppgick marknadsvärdet av koncernens derivatkontrakt med positiv värdering till 1 841 (1 875) MSEK. Detta motsvarar ett nominellt värde om 24 438 (22 776) MSEK. Derivatkontrakten redovisas vidare i not 16.

Förfall finansiella skulder

Skulder, MSEK	2016
Skulder till kreditinstitut	1 002
In- och upplåning från allmänheten	11 731
Emitterade värdepapper	61 572
Derivat	731
Övriga skulder	2 421
Eget kapital	4 723
Summa skulder	82 181

Skulder

Upplåning

Landshypotek Banks mål är att med en låg riskprofil låna upp pengar till så förmånliga villkor som möjligt. Landshypotek Bank använder sig av ett flertal upplåningsprogram, både på den nationella och på den internationella marknaden. Därigenom kan banken möta de flesta investerares behov av placeringar i räntepapper.

Säkerställda obligationer emitterades under 2016 till ett värde av 10,4 miljarder SEK. Därutöver emitterades seniora obligationer till ett värde av 2,0 miljarder SEK och ett förlagslån till ett värde på 1,2 miljarder SEK. Obligationer till ett värde av cirka 17,4 miljarder SEK har förfallit eller köpts tillbaka, varav cirka 14,6 miljarder SEK avsåg säkerställda obligationer. Finansieringsmarknaden fungerade generellt väl för nordiska banker 2016. Landshypotek Bank lyckades i sin finansieringsverksamhet och efterfrågan på bankens obligationer var god.

Säkerställda obligationer är obligationer som har en förmånsrätt i en definierad säkerhetsmassa. Landshypotek Bank har per den 31 december 2016 emitterat säkerställda obligationer till ett värde av 51,7 miljarder SEK. Som säkerhet för dessa obligationer finns tillgångar i säkerhetsmassan motsvarande 67,1 miljarder SEK.

Säkerhetsmassan och säkerställda obligationer

Säkerhetsmassan

Lån	61,9 miljarder SEK
Tilläggs-säkerheter	5,2 miljarder SEK
varav svenska säkerställda obligationer	2,7 miljarder SEK
varav svenska kommuner	2,5 miljarder SEK
Summa säkerhetsmassan	67,1 miljarder SEK

Säkerställda obligationer

Emitterade i SEK	44,1 miljarder SEK	
Emitterade i utländsk valuta	7,6 miljarder SEK	
Summa säkerställda obligationer	51,7 miljarder SEK	
Översäkerheter	29.7 %	15.4 miljarder SEK

Nyckeltal säkerhetsmassan

LTV – Loan-to-value (belåningsgrad)

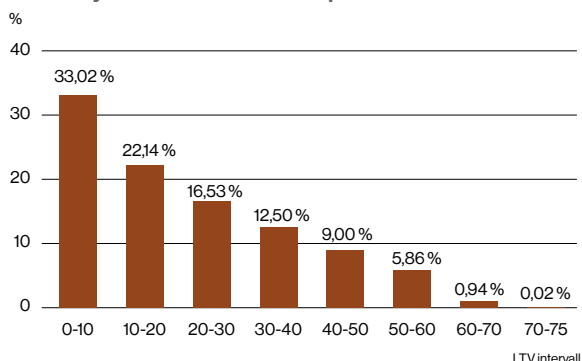
Genomsnittligt volymvägt LTV	41,8 %
Antal belånade fastigheter	31 412
Antal låntagare	40 068
Antal lån	102 180

Landshypotek Bank har två program för utgivning av säkerställda obligationer, ett svenskt MTN-program med ett rambelopp om 60,0 miljarder SEK och ett internationellt EMTN-program med ett rambelopp på motsvarande 33,5 miljarder SEK. Säkerställda obligationer är Landshypotek Banks viktigaste finansieringskälla och under 2016 emitterades säkerställda obligationer till ett värde av 10,4 miljarder SEK. Landshypotek Banks säkerställda obligationer har kreditbetyget AAA från kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's.

Säkerhetsmassan består av lån med svenska jord- och skogsbruksfastigheter som säkerhet samt av tilläggs-säkerheter. Tilläggs-säkerheter består av säkerställda obligationer utgivna av andra kreditinstitut samt av obligationer utgivna av svenska kommuner.

Landshypotek Bank har ett LTV på 41,8 procent. LTV eller belåningsgraden visar lånebelopp i förhållande till säkerhetens värde. Ett LTV på 41,8 procent innebär således att i genomsnitt uppgår Landshypotek Banks kunders lån till 41,8 procent av värdet på deras gårdar. Landshypotek Bank har cirka 41 000 låntagare och belånade 31 412 fastigheter. Skillnaden förklaras av att det i flera fall är ett antal personer som gemensamt belånar sin fastighet. Antalet lån uppgår till 102 180.

Lånevolym i säkerhetsmassan per LTV intervall

56 procent av Landshypotek Banks utlåning sker mot säkerhet där lånebeloppet uppgår till mindre än 20 procent av säkerhetens värde. Endast 1 procent av utlåningen är mot säkerhet där lånebeloppet uppgår till 70 procent av säkerhetens värde.

Koncernens innehav av derivatkontrakt med negativt marknadsvärde uppgick per den 31 december 2016 till 730 (1 059) MSEK. Detta motsvarar ett nominellt värde om 26 872 (31 264) MSEK. Derivatkontrakt redovisas vidare i not 26.

Kort upplåning i form av certifikat uppgick till 2 881 (2 271) MSEK. Certifikaten används som bryggfinansiering vid förfall av emitterade obligationer.

Inlåning

Inlåningen uppgick per 31 december 2016 till 11,7 (10,3) miljarder SEK, vilket motsvarade en ökning med 13,8 procent. Sparkonto Trygghet stod för den största delen av ökningen.

Rating

Landshypotek Bank har rating från två ratinginstitut; Standard & Poor's och Fitch. Både Standard & Poor's och Fitch bekräftade under året Landshypoteks rating A- respektive A.

Rating	Lång	Kort
Standard & Poor's säkerställda obligationer	AAA	
Standard & Poor's	A-	A-2, K1
Fitch	A	F1

Kapital

Total kapitalrelation uppgick till 39,9 procent per 31 december 2016. Kapitalbasen uppgick till 6 580 MSEK och kapitalkravet till 1 295 MSEK.

Under året stärktes kapitalbasen med bland annat ett nytt förlagslån om 1,2 miljarder SEK och med insatskapital om 96 MSEK. Insatskapitalets storlek påverkas av den utdelning medlemmarna får, vilket möjliggörs genom koncernbidrag från Landshypotek Bank.

Av utdelningen om 149 MSEK tillfördes 33 MSEK till medlemsinsatser. Resterande del av årets ökning av insatskapitalet beror främst på att medlemmarna väljer att investera i Landshypotek.

Koncernbidrag

Landshypotek Ekonomisk Förening erhåller koncernbidrag uppgående till 176 (165) MSEK från Landshypotek Bank, under förutsättning av bolagsstämmans godkännande.

Förslag till vinstdisposition

Balanserade vinstmedel	1 321 708 797 SEK
Koncernbidrag	-175 600 000 SEK
Skatteeffekt koncernbidrag	38 632 000 SEK
Summa	1 184 740 797 SEK
Resultat för år 2016	271 646 957 SEK
Till årsstämmans förfogande	1 456 387 754 SEK

Koncernbidrag har – under förutsättning av årsstämmans godkännande – lämnats med 175 600 000 SEK, vilket föranlett att fritt eget kapital per balansdagen, efter beaktande av skatteeffekten, reducerats med 136 968 000 SEK. Den föreslagna värdeöverföringen i form av koncernbidrag reducerar bolagets kapitaltäckningskvot till 1,45; beräknat enligt Finansinspektionens övergångsregler. Orealiserade värdeförändringar på tillgångar och skulder värderade till verkligt värde har påverkat det egna kapitalet med netto 145,8 MSEK.

Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen, i form av koncernbidrag, ej hindrar bolaget eller koncernen från att fullgöra sina förpliktelser på kort eller lång sikt, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna värdeöverföringen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i ABL 17 kap 3 § 2–3 st. Styrelsen föreslår att årets disponibla medel, 1 456 387 754 SEK, överförs i ny räkning.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

Bolagsstyrning

Grunderna för bolagsstyrning i Landshypotek	28
Avvikelser från svensk kod för bolagsstyrning	28
Ägarnas styrning	28
Bolagsordning	28
Årsstämma 2016	28
Valberedning	29
Externrevisorer	29
Ägardirektiv	29
Styrelsen	29
Styrelsens sammansättning och lämplighet	29
Styrelsens ansvar och arbetsformer	30
Styrelseutvärdering	31
Intern kontroll och riskhantering	32
Första försvarslinjen – affärsverksamheten	32
Andra försvarslinjen – oberoende kontrollfunktioner	32
Tredje försvarslinjen – internrevision	32
Intern kontroll avseende finansiell rapportering	32
Ersättningssystem	33
VD	33
Bankledning och kommittéer	33
Verksamhet	34
Affärsverksamheten	34
Centrala avdelningar	34
Företagskultur	34
Information till kapitalmarknad	34

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrningen är ett viktigt stöd i Landshypotek Banks strävan att skapa värde för sina intressenter och för styrelsens effektiva styrning och kontroll av verksamheten.

Grunderna för bolagsstyrningen i Landshypotek Bank

Landshypotek Bank strävar efter en bolagsstyrning som präglas av såväl ett fokus på struktur, processer och effektiv styrning och kontroll, som en värderingsstyrd medarbetarkultur som stärker eget ansvar och engagemang. Under året har banken arbetat målmedvetet med att stärka båda dessa delar. Banken har en hög ambition vad avser god bolagsstyrning, riskhantering och internkontroll.

Styrningen sker i enlighet med externa regler för bolagsstyrning som omfattar bland annat aktiebolagslagen, årsredovisningslagen och svensk kod för bolagsstyrning (i tillämpliga delar). Det grundläggande interna ramverket för bolagsstyrning består av bland annat bolagsordning, ägardirektiv, arbetsordningar för styrelsen och styrelsens utskott, instruktionen för verkställande direktören, rapportplaner samt policyer.

Policyer, riktlinjer och instruktioner som klargör ansvarsfördelning och arbetssätt inom banken är viktiga verktyg för styrelse och verkställande direktör i deras styrande och kontrollerande roller.

Avvikelser från Svensk kod för bolagsstyrning

Vissa delar av koden är inte tillämpliga för Landshypotek Bank mot bakgrund av att det endast finns en ägare och att banken inte är ett noterat bolag. Avvikelse görs i denna bolagsstyrningsrapport från följande kodregler:

Bolagsstämma

Kodregel 1.1

Publicering på hemsidan av information om bolagsstämman och aktieägarens initiativrätt sker inte. Syftet med regeln är att ge aktieägarna möjlighet att i god tid förbereda sig inför årsstämman och få ärenden upptaget i kallelsen samt att möjliggöra aktieägarna att ta del av information. Avvikelse görs med hänsyn till att banken endast har en aktieägare.

Val och arvodering av styrelse och revisor

Kodregel 2.3–2.6

Istället för kodens regler kring styrelseval så sker beredning av nomineringsfrågor i enlighet med av bolagsstämman fastställd instruktion för valberedningen. Syftet med reglerna är bland annat att ge samtliga aktieägare inblick

i beredningsprocessen samt att förhindra att större aktieägare får inflytande över nomineringen. Avvikelse görs med hänsyn till att banken endast har en aktieägare.

Styrelsens arbetsformer

Kodregel 7.3

Regeln innebär att styrelsen ska se till att bolagets finansiella rapportering följer övriga krav på noterade bolag. Avvikelse görs med hänsyn till att banken inte är ett noterat bolag.

Ägarens styrning

Landshypotek Bank är ett helägt dotterbolag till Landshypotek Ekonomisk Förening. Banken har sitt säte i Stockholm. Ägarens styrning av banken sker direkt och indirekt genom de interna och externa reglernas fördelning av ansvar. I första hand genom ägarens beslut på bolagsstämman, i andra hand genom den av bolagsstämman utsedda styrelsen och i tredje hand genom den av styrelsen utsedda VD:n.

Bolagsordning

Bolagsordningen är det grundläggande dokument vari ramar för bankens verksamhet bestäms. I bolagsordningen finns bestämmelse om lägsta respektive högsta antalet styrelseledamöter och att ledamöter och styrelseordförande ska utses av stämman. Därutöver finns inga bestämmelser som reglerar tillsättande eller entledigande av styrelseledamöter. Om bolagsordningen ska ändras gäller att kallelse ska utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor innan den stämma som ska behandla förslaget till ändring. Landshypotek Bank har bara en aktieägare och det finns därför inga begränsningar i fråga om hur många röster aktieägaren kan avge vid bolagsstämman.

Årsstämma 2016

Årsstämma i Landshypotek Bank hölls den 20 april 2016. Vid årsstämman var Henrik Toll, styrelseordförande i banken, stämmans ordförande. Ägaren representerades av Lars Öhman, styrelseordförande i Landshypotek Ekonomisk Förening. Vid årsstämman var också flertalet styrelseledamöter i banken och föreningen, VD, revisorer och valberedningsledamöter närvarande. På stämman valdes styrelse, valberedning och revisor för tiden intill nästa årsstämma. På stämman omvaldes styrelseledamöterna Anna-Karin Celsing, Hans Heuman, Nils-Fredrik

Nyblæus, Henrik Toll, Johan Trolle-Löwen, Synnöve Trygg och Charlotte Önnestedt. Vid årsstämman anmäldes Hans Broberg, med Petra Nilsson som suppleant, samt Helena Andersson, med Ingrid Nordqvist som suppleant, som arbetstagarrepresentanter. Henrik Toll omvaldes till styrelseordförande. Vidare valdes till revisor det auktoriserade revisionsbolaget Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (PwC). Huvudansvarig revisor är auktoriserade revisorn Ulf Westerberg. På årsstämman beslutades om ansvarsfrihet för styrelsen och VD. Vidare beslutades om arvoden, vinstdisposition samt fastställelse av bokslutet för 2015. VD och styrelseordförande redogjorde för arbetet i banken respektive bankens styrelse under året. Valberedningen redogjorde för sitt arbete under året samt för den lämplighetsbedömning som gjorts av styrelseledamöterna enskilt samt av styrelsen i sin helhet. Stämman har inte lämnat något bemyndigande till styrelsen att bolaget ska ge ut nya eller förvärva egna aktier.

Valberedning

Valberedningen har till uppgift att förbereda val- och arvodesfrågor inför årsstämman. Valberedningen följer den instruktion för valberedningen samt de policyer avseende mångfald i styrelsen och lämplighetsbedömning som fastställts. Vid årsstämman 2016 beslutades att valberedningen skulle bestå oförändrat av Lars Öhman, Pär Sahlin, Kjell Hedman och Richard Montgomery. Lars Öhman och Pär Sahlin representerar ägaren i egenskap av ordförande respektive vice ordförande i Landshypotek Ekonomisk Förening, medan Richard Montgomery och Kjell Hedman bidrar med erfarenhet från sina tidigare uppdrag som styrelseledamot respektive VD i banken.

Externrevisorer

Årsstämman utser externa revisorer i Landshypotek Bank. Revisorererna ska vara auktoriserade. Mandatperioden för de stämmovalda revisorererna är ett år. Revisorererna granskar årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och VD:s förvaltning av banken. Revisorererna rapporterar resultatet av sin granskning i revisionsberättelsen, vilken framläggs på årsstämman. Därutöver granskar revisorererna översiktligt en av bankens delårsrapporter samt bokslutskommunikén och avrapporterar sina noteringar till revisionsutskott och styrelsen. Till stöd för att säkerställa att externrevisorn är oberoende att utföra revision av banken och bankens räkenskaper har styrelsen fastställt en policy för externrevisorns oberoende. Ersättningen till bankens revisorer redovisas i not 8.

Ägardirektiv

Landshypotek Ekonomisk Förenings styrelse har beslutat ett ägardirektiv. Syftet med ägardirektivet är att klargöra ägarens krav på banken samt vilka måttal som banken förväntas uppnå. Ägardirektivet anger ett antal övergripande principer angående bankens oberoende. Därutöver anges måttal för marknadsandel, lönsamhet och riskaptit som följs upp i föreningens styrelse.

Styrelsen

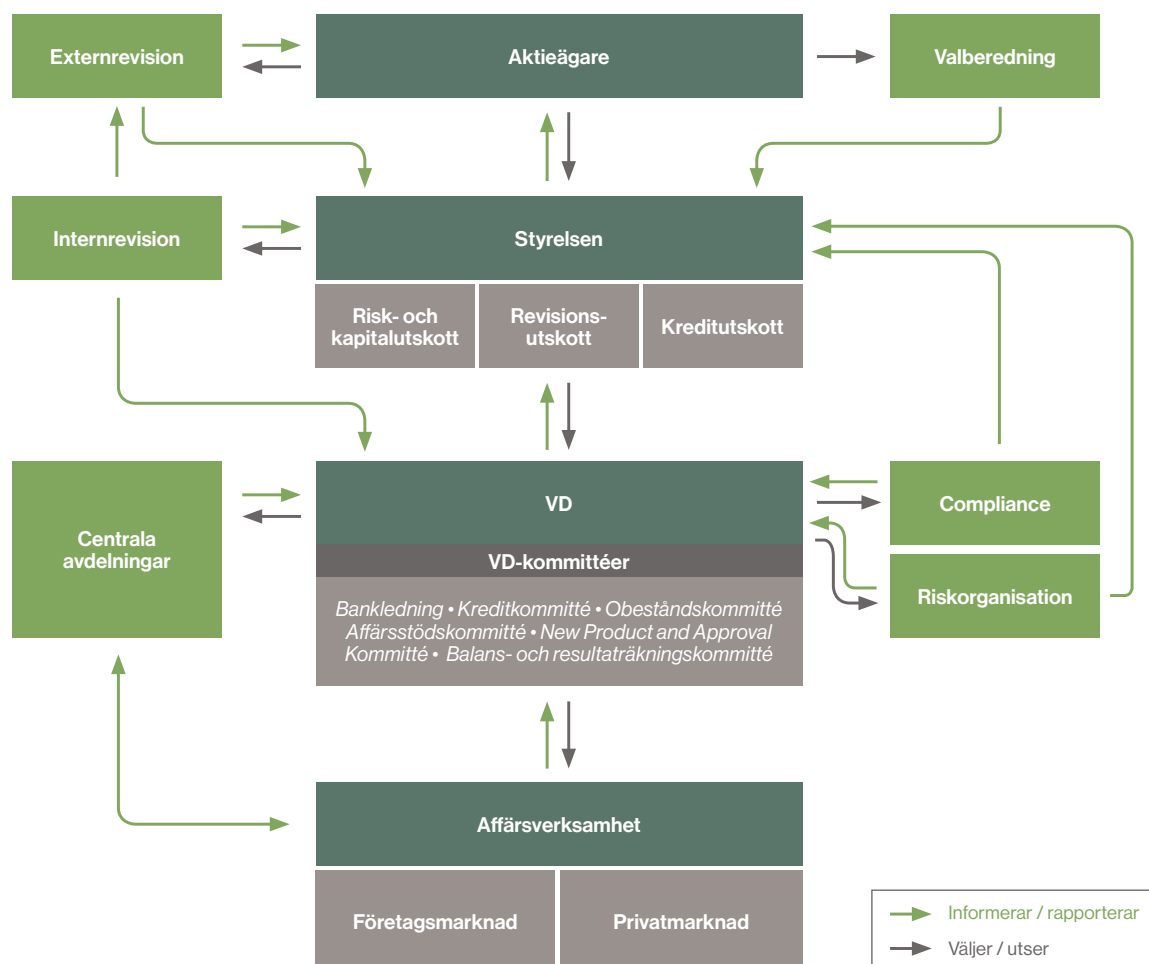
Styrelsens ledamöter väljs av bolagsstämman efter förslag av valberedningen i banken. Styrelsen svarar för bankens organisation och förvaltningen av bankens angelägenheter.

Styrelsens sammansättning och lämplighet

Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av lägst fyra och högst åtta ledamöter som väljs årligen på årsstämman till och med årsstämman året därefter. Banken gör en lämplighetsbedömning i samband med att styrelseledamöter tillsätts, vid omval av styrelseledamöter samt vid behov. Lämplighetsbedömning av styrelseledamöter utförs av valberedningen i enlighet med bankens policy för lämplighetsbedömning samt policy för mångfald i styrelsen. Lämplighetsbedömningen görs med beaktande av personens kompetens, erfarenhet, anseende och övriga kriterier såsom exempelvis potentiella intressekonflikter och ledamotens möjlighet att avsätta tillräckligt med tid för uppdraget. Enligt policyn för mångfald i styrelsen anges bland annat att ledamöternas bakgrund, könsfördelningen i styrelsen och ledamöters ålder ska beaktas för att få en bra mångfald i styrelsen. På bankens hemsida finns en utförligare beskrivning av lämplighetsbedömningen samt mångfaldspolicyn.

Styrelsen består av nio personer, varav sju stämmovalda ledamöter och två arbetstagarrepresentanter – fyra kvinnor och fem män. Sex av styrelseledamöterna är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. En ledamot är styrelseledamot i föreningen. Samtliga styrelseledamöter har en bred erfarenhet från näringslivet och/eller från skogs- och lantbruksnäringen. Styrelsens sammansättning säkerställer att styrelsen har förståelse för bankens verksamhet som helhet och de risker som är förknippade med den. Styrelsens sammansättning redogörs för på sidorna 36 och 37. Ingen av styrelseledamöterna eller VD innehar aktier eller finansiella instrument utgivna av banken. Fyra av styrelseledamöterna har genom eget eller närståendes medlemskap i Landshypotek Ekonomisk Förening medlemsinsatser i föreningen.

Bolagsstyrning

Styrelsens ansvar och arbetsformer

Styrelsen har det övergripande ansvaret för bankens organisation och förvaltningen av bankens angelägenheter. Styrelsen beslutar bland annat i frågor om bankens övergripande mål och strategi, bankens riskkapitit och riskstrategi, den interna kapital- och likviditetsutvärderingen samt i övriga frågor som är av större strategisk och ekonomisk betydelse. Styrelsen beslutar om bankens verksamhetsplan och budget och följer fortlöpande upp bankens utveckling i förhållande till dessa. Styrelsen ska även tillse att det finns interna regler för effektiv styrning och kontroll av banken samt att det finns ett ramverk för riskhantering som säkerställer att bankens hantering och

uppföljning av risker är tillfredsställande. Styrelsen ska även regelbundet utvärdera om banken kontrollerar och hanterar sina risker på ett effektivt och ändamålsenligt sätt samt tillse att banken följer de regler som gäller för den tillståndspliktiga verksamheten. Styrelsen utser, utvärderar och vid behov, entledigar VD.

Styrelsens ordförande utses av stämman. Styrelsens ordförande leder styrelsens arbete och ska se till att arbetet bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska bland annat ta emot direktiv från föreningen, se till att styrelsens ledamöter genom VD:s försorg fortlöpande erhåller tillfredsställande

information och beslutsunderlag för sitt arbete och att ledamöterna får den utbildning som krävs för att styrelsearbetet ska kunna bedrivas effektivt samt kontrollera att styrelsens beslut verkställs effektivt.

Styrelsens arbete följer den arbetsordning och årsplan som fastställs årligen på det konstituerande styrelsemötet. Under 2016 har styrelsen haft 12 sammanträden.

För att effektivisera styrelsearbetet har styrelsen inrättat tre utskott. Utskotten bereder ärenden inför styrelsens beslut samt har även fått visst delegerat beslutsmandat i vissa frågor. Samtliga utskott har en arbetsordning som anger vilka arbetsuppgifter och vilken beslutanderätt styrelsen har delegerat samt hur utskottet ska rapportera till styrelsen.

Styrelsens kreditutskott

Kreditutskottet har till huvudsaklig uppgift att besluta om krediter och problemengagemang enligt fastställt kreditpolicy samt besluta om kreditkommitténs/obeståndskommitténs ledamöter. Kreditutskottet har vidare till uppgift att inför styrelsens beslut bereda förändringar av och/eller årlig fastställelse av bland annat kreditpolicy och beslutsmandat för kreditbeviljning. Därutöver ska kreditutskottet bereda ärenden som rör utvärdering av portföljstrategier, genomlysning av kreditportföljen, utvärdering av värderings- och beslutsmodeller samt utvärdering av befintliga eller nya delegeringsrätter.

Ledamöter i kreditutskottet var efter det konstituerande styrelsemötet 2016: Henrik Toll (ordförande) och Nils-Fredrik Nyblæus. Johan Trolle-Löwen och Charlotte Önnestedt är utsedda till suppleanter. Kreditanalytiker, obeståndsansvarig eller annan särskilt utsedd tjänsteman är föredragande. Kreditutskottet fattar veckovis kreditbeslut och har utöver det haft fyra sammanträden under 2016.

Styrelsens risk- och kapitalutskott

Risk- och kapitalutskottet har som huvudsaklig arbetsuppgift att vara ett beredande organ till styrelsen och i dialog med interna funktioner ge styrelsen information om samt bereda interna regelverk, övervaka, analysera och prioritera risk- och kapitalrelaterade frågor.

Ledamöter i Risk- och kapitalutskottet var efter det konstituerande styrelsemötet 2016: Henrik Toll (ordförande), Anna-Karin Celsing, Hans Heuman och Synnöve Trygg. Riskchefen eller annan särskilt utsedd tjänsteman ska vara föredragande. Risk- och kapitalutskottet har under 2016 haft nio sammanträden.

Styrelsens revisionsutskott

Revisionsutskottets huvudsakliga arbetsuppgifter är att svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra den finansiella rapporteringen samt att vara mottagare av rapportering från revisorerna. Vidare ska utskottet övervaka och granska intern- och externrevisornas arbete. Utskottet sammanträder i samband med extern finansiell rapportering och därutöver vid behov.

Ledamöter i Revisionsutskottet var efter det konstituerande styrelsemötet 2016: Anna-Karin Celsing (ordförande), Nils-Fredrik Nyblæus, Johan Trolle-Löwen och Charlotte Önnestedt. Revisionsutskottet har under 2016 haft sju sammanträden.

Styrelseutvärdering

Styrelsens och respektive utskotts arbete utvärderas årligen genom en systematisk och strukturerad process. Resultatet av utvärderingen presenteras för styrelsen i sin helhet samt för valberedningen. I samband med styrelseutvärderingen genomförs även en kartläggning av styrelsens kompetens och behov av utbildning. Utifrån kartläggningen tar styrelseordföranden fram en årlig utbildningsplan för styrelsen.

Närvaro styrelsen

Ledamöter	Styrelsemöten	Kreditutskott	Risk-och kapitalutskott	Revisionsutskott
Henrik Toll	12/12	4/4	9/9	
Anna-Karin Celsing ¹⁾	9/12		8/9	4/7
Hans Heuman	12/12		9/9	
Johan Trolle-Löwen	12/12			6/7
Nils-Fredrik Nyblæus	12/12	4/4		7/7
Synnöve Trygg ²⁾	9/12		3/9	3/7
Charlotte Önnestedt	12/12			7/7
Helena Andersson	12/12			
Hans Broberg	10/12			

¹⁾ Ledamoten tillträdde revisionsutskottet i april 2016.

²⁾ Ledamoten tillträdde risk- och kapitalutskottet i april 2016 och frånträdde revisionsutskottet i april 2016.

Intern kontroll och riskhantering

Styrelsen ansvarar för att det finns interna regler för effektiv styrning och kontroll av banken samt att det finns ett ändamålsenligt ramverk för riskhantering som regelbundet övervakas och utvärderas.

Basen för den interna styrningen och kontrollen utgörs av Landshypotek Banks kontrollmiljö i form av organisationsstruktur, besluts- och rapporteringsvägar, befogenheter och ansvar. Genom interna policyer, riktlinjer och instruktioner fastställs ramarna för hur verksamheten ska bedrivas. Den löpande affärsverksamheten har ett eget ansvar att följa dessa. Affärsverksamheten ansvarar även för sin egen riskhantering och för att utföra egenkontroller av sin verksamhet. Banken strävar efter att en sund riskkultur ska prägla all verksamhet.

För att säkerställa ändamålsenlig riskhantering – identifiera, analysera, åtgärda, bevaka och rapportera risk – och intern kontroll är ansvarsfördelningen mellan olika funktioner baserat på principen om tre försvarslinjer. Modellen skiljer mellan funktioner som äger risk och regelefterlevnad (första försvarslinjen), funktioner för övervakning och kontroll (andra försvarslinjen) och funktioner för oberoende granskning (tredje försvarslinjen).

Första försvarslinjen – affärsverksamheten

En central princip är att linjeorganisationen i ett första led bär ansvaret för intern kontroll och riskhantering. Därmed ligger ansvaret för egenkontroller där risken har sitt ursprung. Detta innebär att varje medarbetare är ansvarig för att hantera riskerna inom det egna ansvarsområdet. Som sådan omfattar intern kontroll och riskhantering samtliga medarbetare.

Andra försvarslinjen – oberoende kontrollfunktioner

Riskorganisationen och compliance är oberoende kontrollfunktioner och utgör den andra försvarslinjen. Dessa funktioner övervakar affärsområdenas riskhantering och regelefterlevnad. Andra försvarslinjen upprätthåller principer och ramverk för första linjens riskhantering samt validerar första linjens metoder och modeller för riskmätning och kontroll.

Riskorganisationen

Riskorganisationen ansvarar för strukturerad och systematisk mätning, kontroll, analys och kontinuerlig rapportering av bankens samtliga väsentliga risker. Riskorganisationen ansvarar även för att bland annat regelbundet genomföra relevanta stresstester av för banken väsentliga risker och genomföra fördjupade

riskanalyser inom ett eller flera riskområden där det kan föreligga förhöjda risker. Arbetet bedrivs utifrån en av styrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområde samt en årsplan. Riskorganisationen är oberoende från affärsverksamheten. Riskchefen rapporterar direkt till VD och styrelsen.

Compliance

Compliance ansvarar för att ge råd och stöd till VD och medarbetare för att säkerställa att bankens verksamhet bedrivs enligt de regelverk som styr den tillståndspliktiga verksamheten samt identifierar och rapporterar compliancerisker. Arbetet bedrivs utifrån en av styrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområde samt en årsplan. Complianceavdelningen är oberoende från affärsverksamheten. Chefen för compliance rapporterar direkt till VD och styrelsen.

Tredje försvarslinjen – internrevision

Den tredje försvarslinjen, internrevisionen, utvärderar bankens samlade hantering av risk och regelefterlevnad och granskar såväl första som andra försvarslinjens arbete.

Internrevision syftar till att granska och utvärdera den interna styrningen och kontrollen samt att ge en bild av hur väl processer och rutiner bidrar till verksamhetens uppsatta mål. Detta inkluderar inte minst att utvärdera effektiviteten i riskhanteringsarbetet samt kontrollfunktionens arbete. Internrevisionens granskningsinsatser sker i enlighet med en av styrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområden samt en årsplan. Bankens internrevision har under 2016 utförts av Deloitte AB.

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Bankens ekonomiavdelning ansvarar för att hantera den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen så att korrekt information når externa intressenter. Detta innefattar arbete såsom löpande bokföring, bokslut, externrapportering och deklarationer. Vidare ska ekonomiavdelningen proaktivt bidra i beslutsfattande och bolagsstyrning genom ekonomiska uppföljningar, prognoser och konsekvensanalyser. Styrelsen erhåller månadsvisa ekonomiska rapporter utöver rapportering på varje styrelsemöte. Även finansavdelningens middle office har en roll i den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen, till följd av sitt ansvar för förvaltning av finanssystemet och värdering av finansiella instrument. Middle office ska kontinuerligt utvärdera bankens värderingsmetod och se till att den följer marknadspraxis, interna riktlinjer, interna policydokument samt externa regelverk för redovisning

och kapitaltäckning. Därutöver har internrevision till uppgift att granska och utvärdera tillförlitligheten i den finansiella rapporteringen.

Styrelsens åtgärder för att följa upp den interna kontrollen avseende finansiell rapportering sker bland annat genom styrelsens uppföljning av bankens ekonomi och resultat. Detta sker genom månadsvisa ekonomiska rapporter samt rapportering vid varje styrelsemöte. Vidare sker en genomgång och uppföljning av revisorernas granskningsrapporter av revisionsutskott och styrelse.

Ersättningssystem

Styrelsen har i ersättningspolicyen angett principerna för det ersättningssystem som omfattar alla anställda i banken. Ersättningspolicyen ska säkerställa att banken har ett ersättningssystem som motverkar incitament till osunt risktagande och kortsiktigt agerande. Ersättningssystemet ska vara marknadsmässigt, icke diskriminerande, attraktivt och ska belöna goda prestationer samt tillse att den anställdes insatser står i överensstämmelse med bankens strategi och policyer. Inriktningen mot en sund risknivå ska ges en speciell vikt.

Den grundläggande ersättningsmodellen för de anställda består av fast ersättning. Banken har inget rörligt ersättningsprogram. Banken har en vinstandelsstiftelse dit banken avsätter en del av sin vinst till förmån för medarbetarna. Vinstdelningen baseras på långsiktiga företagsövergripande mål i enlighet med riktlinjer som fastställs av styrelsen. Rörlig ersättning i form av gratifikation kan i enstaka fall utgå för att i efterhand belöna en exceptionell arbetsinsats. Banken är restriktiv med förmåner utöver de som erbjuds för samtliga anställda.

Ersättning till VD, bankledning och cheferna för kontrollfunktionerna fastställs av styrelsen. För övriga medarbetare tillämpas en princip som innebär att ersättningsbeslut alltid fattas av chef i förening med närmaste högre chef och HR-chef. Den fasta ersättningen ses årligen över i lönerevisionen och banken genomför varje år lönekartläggningar för de anställda.

Information om ersättningen till styrelsen, VD och bankledningen framgår av not 8.

VD

VD utses av styrelsen och har ansvaret för den löpande förvaltningen av verksamheten. VD ska bland annat följa rörelse- och resultatutvecklingen inom banken samt löpande fatta beslut i frågor relaterade till rörelsens drift, utveckling och kontroll. VD ansvarar för att interna policyer, strategier och strategiska planer för banken som styrelsen fastställt efterlevs i verksamheten. VD ska se över och bedöma effektiviteten i bolagets organisationsstruktur, rutiner, åtgärder, metoder och liknande som banken har beslutat samt vidta lämpliga åtgärder för att korrigera eventuella brister i dessa. VD ska utvärdera om bolaget kontrollerar och hanterar sina risker på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. VD rapporterar löpande till styrelsen och arbetar i nära dialog med styrelsens ordförande. Styrelsen har antagit en instruktion för VD:s roll och arbete. Instruktionen är ett komplement till aktiebolagslagens bestämmelser och bankens bolagsordning. För att säkerställa att VD har god kännedom om och förståelse för bankens organisationsstruktur och processer, bankens verksamhet samt arten och omfattningen av bankens risker utför styrelsen en lämplighetsbedömning av VD och en utvärdering av VD:s arbete årligen.

Bankledning och kommittéer

Bankledningen utgör ett stöd för VD i dennes roll att verkställa styrelsens beslutade anvisningar och instruktioner samt sköta den löpande verksamheten. Bankledningen har inget eget beslutsmandat utan besluten fattas alltid av VD.

Bankledningen ska med sin samlade kompetens bidra till att VD fattar bra och väl avvägda beslut. Bankledningen ska tillse att bankens medarbetare styrs mot de gemensamt uppsatta målen samt bidra till att bankens strategi fullföljs.

Utöver VD ingår följande befattningar i bankledningen: chef affärsutveckling, chefsjurist, ekonomi- och finanschef, chef företagsmarknad, HR-chef, marknad- och kommunikationschef, chef operations, chef public affairs och hållbarhet, samt riskchef.

VD har även tillsatt råd och kommittéer som stöd för arbetet att leda den operativa verksamheten. De kommittéer som har tillsatts är affärsstödskommitté, arbetsmiljökommitté, balans- och resultaträkningskommitté, kreditkommitté, obeståndskommitté, new product och approval kommitté.

För att säkerställa att ledande befattningshavare som ingår i bankledningen har god kännedom om och förståelse för bankens organisationsstruktur och processer, bankens verksamhet samt arten och omfattningen av bankens risker gör VD lämplighetsbedömning av ledande befattningshavare som ska ingå i bankledningen.

Verksamhet

Affärsverksamheten

Affärsverksamheten i banken är uppdelad i en företagsmarknad och en privatmarknad. Varje affärsområdeschef är direkt underställd VD med ett heltäckande ansvar för samtliga risker samt det affärsmässiga resultatet.

Inom affärsverksamheten finns tio särskilt utsedda risk- och complianceansvariga. Dessa har till uppgift att vara en länk mellan bankens kontrollfunktioner och verksamheten, vara remissinstans vid framtagandet av nya styrdokument, bistå vid implementering av nya regelverk och att delta i utbildningsinsatser.

Banken har under året arbetat målmedvetet med att stärka bankens riskramverk och riskkulturen samt att införa än tydligare processer och kontrollramverk i affärsverksamheten. Varje nyanställd genomgår ett regelverkssamtal samt får information om bankens styrdokument vid introduktionsutbildning. Att kontinuerligt utbilda medarbetarna är en annan viktig del i den interna styrningen av verksamheten. Banken har ett utbildningsprogram som är anpassat till respektive yrkesroll. Under året har ett flertal medarbetare genomgått den nya swedsec-licensieringen för bolån.

Centrala avdelningar

Banken har ett antal stabsfunktioner med huvudsaklig uppgift att stödja VD och affärsverksamheten.

Banken har gjort en större omorganisation för en mer ändamålsenlig och processtyrd verksamhet som möter upp mot de nya krav som bankens utveckling kräver. Två nya avdelningar har bland annat inrättats, operations samt public affairs och hållbarhet. Vidare har en ny tjänst tillsatts i form av en CISO (informationssäkerhetschef).

Ett antal nya styrdokument och metoder för uppföljning har tillkommit under året till stöd för affärsverksamheten. Samtliga styrdokument är publicerade på bankens intranät och revideras enligt plan, i huvudsak årligen.

Flera stora projekt har pågått under året till stöd för att främja kontroll och uppföljning, bland annat har banken

påbörjat implementeringen av nytt kreditberednings-system och nytt treasurysystem.

Företagskultur

En liten bank med en stor uppgift

Landshypotek Bank är en unik bank på svensk bankmarknad. Banken har ett direkt uppdrag för det svenska jord- och skogsbruket och ägs av lånekunderna inom jord och skog. Bankens syfte och närhet till kunderna, i förening med ägarmodellen, är en viktig förklaring till bankens värderingsstyrda organisation och till den starka företagskulturen med engagerade medarbetare som bidrar till en sund riskkultur i banken.

Inom banken är det medarbetaren som är nyckelperson i utvecklingen. Banken har därför under året arbetat med ett program för stärkt medarbetarkultur. Detta innefattade att medarbetarna själva utarbetade ett antal medarbetarprinciper som ska genomsyra verksamheten. Principerna är: kunddriv, handlingskraft, glädje och tillsammans. Ledarskapet i banken ska vara värderingsdrivet, respektfullt, modigt, inspirerande och synligt.

På banken är den nära dialogen mellan medarbetare och chef viktig. Därför har banken implementerat GÅS-samtalet som är en strukturerad dialog mellan chef och medarbetare som genomförs var sjätte vecka. Samtalet syftar till att få en nulägeskoll på medarbetarens arbets-situation. Chefen följer upp satta mål och aktiviteter och vad som ska vara i fokus till nästa samtalstillfälle. Även medarbetarprinciperna följs upp i samtalet.

Information till marknaden

Landshypotek Bank har en riktlinje för offentliggörande av information som ska säkerställa att banken uppfyller de externa krav på transparens, öppenhet och offentliggörande av information som ställs på banken. Riktlinjen är en del i bankens kontrollramverk.

Medarbetarprinciper

Kunddriv

- Vi tar ansvar för att förstå vår kund och utveckla vår affär genom öppenhet och nyfikenhet och genom att ställa frågor.
- Vi reflekterar över det värde och den relevans en arbetsuppgift har för kunden och för banken.
- Vi prioriterar våra aktiviteter och säkerställer att allt vi gör ger högsta möjliga värde och relevans för våra kunder och för banken.
- Vi håller vad vi lovar och anstränger oss för att utföra vår uppgift på bästa sätt.

Handlingskraft

- Vi har mod att driva igenom förändring.
- Vi tar ansvar för vårt eget arbete och tar initiativ till aktiviteter som utvecklar banken.
- Vi tar därmed ansvar för vår egen utveckling och att vår kompetens används på bästa möjliga sätt.
- Vi visar engagemang och nyfikenhet i vårt agerande, bland annat genom att föreslå lösningar och presentera idéer.
- Vi agerar prestigelöst genom att vara lyhörda och tillvarata varandras kompetenser.

Glädje

- Vi möter varandra med öppet kroppsspråk.
- Vi stimulerar, tillvaratar idéer och bygger ett arbetsklimat med "högt i tak" som ger förutsättningar för kunskapsdelning.
- Vi tänker på hur vi förmedlar budskap och skiljer på sak och person.
- Vi ger beröm och konstruktiv feedback.
- Vi high five'ar!

Tillsammans

- Vi välkomnar synpunkter i det löpande arbetet för att säkerställa ett bättre resultat.
- Vi bidrar med synpunkter genom att agera bollplank och vara resultat- och lösningsorienterade.
- Vi arbetar tillsammans för att stärka kreativiteten och säkerställa en ömsesidig utveckling.
Härigenom ökar vi värdet för kunden och för banken.

Ledarskapsprinciper

Värderingsdrivet

- Vi lever och uttrycker våra värderingar i vardagen genom handlingar, vägval och kommunikation.
- Vi är en annorlunda bank som drivs av att skapa långsiktigt värde för den svenska landsbygden.
Det visar vi genom att säkerställa mervärdet för kunden.
- Vi visar alltid ett tydligt engagemang för landsbygdsfrågor.

Respektfullt

- Vi lyssnar aktivt på varandra.
- Vi tillvaratar varandras åsikter, kompetenser och personligheter.
- Vi skapar delaktighet som utvecklar individen och organisationen.

Modigt

- Vi visar handlingskraft genom att fatta målmedvetna och tydliga beslut. Vid behov vågar vi även ändra fattade beslut.
- Vi delegerar ansvar och befogenheter genom att ha tillit till medarbetarna.
- Vi följer upp och ger konstruktiv feedback för att utveckla varandra.

Inspirerande

- Vi tydliggör bankens väg framåt.
- Vi vidgar perspektiven genom att dela med oss av vår kompetens, insikter och möjligheter.
- Vi ger energi, uppmuntrar och motiverar för att tillvarata medarbetarnas inre drivkraft.

Synligt

- Vi är tillgängliga och prioriterar vårt ledaruppdrag.
- Vi är närvarande i aktiviteter såväl inom som utanför banken.
- Vi berättar om vad som händer i banken.
- Vi kliver fram i svåra situationer och vågar vara ledare.

Styrelseledamöter

Per den 16 mars 2017

Helena Andersson

Född: 1986, Helsingborg, ledamot
personalrepresentant SACO.
Ledamot sedan 2013
Ekonomagronom, tjänsteman i
Landshypotek Bank.

Hans Heuman

Född: 1952, Tågarp, ledamot
Ledamot sedan: 2013
Ledamot i risk- och kapitalutskottet.
Lantbrukare, leg. läkare, ordförande i
Marsvinsholms Gods AB och vice ordfö-
rande i Lantmännens Forskningsstiftelse.
Ledamot i AB Gårdstånga Nygård och
Landshypotek Ekonomisk Förening.

Hans Broberg

Född: 1962, Lund, ledamot
personalrepresentant Finansförbundet.
Ledamot sedan 2012
Civilekonom, tjänsteman Landshypotek
Bank.

Nils-Fredrik Nyblæus

Född: 1951, Nyköping, ledamot
Ledamot sedan: 2011
Ledamot i kreditutskottet samt revisions-
utskottet.
Civilekonom, bankdirektör, ordförande i
Bankgirocentralen BGC AB och Upplys-
ningscentralen (UC) AB. Ledamot i SEB
Trygg Liv Gamla AB, Euroclear SA/Plc samt
Austin-Healey Club of Sweden.

Anna-Karin Celsing

Född: 1962, Stockholm, ledamot
Ledamot sedan 2014
Ordförande i revisionsutskottet och ledamot i
risk- och kapitalutskottet.
Civilekonom, ordförande i Sveriges
Television AB, ledamot i Kungliga Operan
AB, Lannebo Fonder, Seven Day Finance AB
samt OX2 Vind AB.
Stiftelsedirektör i Wall-Beijer-stiftelserna.

Henrik Toll

Född: 1954, Sorunda, ordförande
Ledamot sedan: 2003
Ordförande i kreditutskottet samt i risk- och
kapitalutskottet.
Lantmästare, ordförande i Tham Invest AB
och Fallda AB. Ledamot i Stora Sundby
Lantbruks och Fritids AB, Harry Cullbergs
Fond och i Norra Djurgårdsstadens Holding.

Johan Trolle-Löwen

Född: 1959, Nyköping, ledamot
Ledamot sedan: 2011
Ledamot i revisionsutskottet.
Civilingenjör, ledamot i Bergvik Skog AB,
Firefly AB, Hargs Bruk AB, Boo Egendom
AB, Limmersvik AB samt Sjösa Förvaltnings
AB. Suppleant i HäradSkog i Örebro AB. VD
Sjösa Förvaltnings AB.

Charlotte Önnestedt

Född: 1963, Ödeshög, ledamot
Ledamot sedan: 2009
Ledamot i revisionsutskottet.
Lantmästare, ägare och verksamhetsledare
Åby Storgård och Hässleby Gård, valbered-
ning LRF Östergötland.

Synnöve Trygg

Född: 1959, Stockholm, ledamot
Ledamot sedan: 2014
Ledamot i risk- och kapitalutskottet.
Civilekonom, ledamot i Intrum Justitia AB,
Volvo Finans Bank AB, Wrapp AB, Nordax
Bank AB samt Precise Biometrics AB.

Förändringar i bankstyrelsen under året
Inga förändringar i styrelsen har skett efter årsstämman 2016.

Ledande befattningshavare

Per den 16 mars 2017

Annelie von Dahn

HR-chef
Född: 1968
Anställningsår: 2010
Utbildning: Fil. kand. Beteendevetenskap
Tidigare erfarenhet: HR-chef på HQ Bank, HR-representant på Accenture.

Margareta Lindahl

Företagsmarknadschef
Född: 1976
Anställningsår: 2015
Utbildning: Ekonomagronom
Tidigare erfarenhet: Riskmanagement-konsult på Transcendent Group AB, Kapitaltäckningsexpert, Finansinspektör på Finansinspektionen, Företagsrådgivare på Swedbank.

Martin Kihlberg

Chef Public Affairs och hållbarhet
Född: 1974
Anställningsår: 2015
Utbildning: Jur. kand.
Tidigare erfarenhet: Senior Legal Counsel SBAB Bank, biträdande jurist på Mannerheim Swartling advokatbyrå.

Annika Lindström

Chef Operations
Född: 1977
Anställningsår: 2013
Utbildning: Civilekonom
Tidigare erfarenhet: Chef Spar- och låneadministration Landshypotek Bank, Department Manager Business Operations EnterCard, produktspecialist EnterCard.

Jan Lilja

Riskchef
Född: 1957
Anställningsår: 2016
Utbildning: Civilekonom
Tidigare erfarenhet: Head of Group Treasury på Swedbank, Head of Group Risk Control på Swedbank, CEO Swedbank Hypotek.

Liza Nyberg

Verkställande direktör
Född: 1963
Anställningsår: 2014
Utbildning: Civilekonom
Tidigare erfarenheter: Head of Personal Banking Danske Bank SE, VD SkandiaMäklarna, VD Emric, VD Bokredit, Chefsposter inom Swedbank.
Andra uppdrag: Ledamot i Seven Days Finance AB.

Fredrik Sandberg

Ekonomi- och finanschef
Född: 1977
Anställningsår: 2015
Utbildning: Civilekonom
Tidigare erfarenhet: CFO Swedbank Robur, Managementkonsult på CapGemini Consulting och KPMG.

Daniel Wahlström

Affärsutvecklingschef
Född: 1980
Anställningsår: 2017
Utbildning: Ekonom (IHM)
Tidigare erfarenhet: Deputy Head of Business Development Danske Bank, Head of Channels & Online Danske Bank.

Tomas Uddin

Kommunikationschef
Född: 1971
Anställningsår: 2012
Utbildning: Fil. kand. Statsvetenskap
Tidigare erfarenhet: Stabschef på Miljödepartementet.

Catharina Åbjörnsson Lindgren

Chefsjurist
Född: 1971
Anställningsår: 2010
Utbildning: Jur. kand.
Tidigare erfarenhet: Bankjurist på Nordea Bank AB Group Legal.

Förändringar i bankledningen under året

Under året har Johanna Bentzer, Maria Brattström, Per-Olof Sandberg och Annika Vangstad lämnat bankledningen och Martin Kihlberg, Annika Lindström och Daniel Wahlström tillträtt.

Rapporter och noter

Resultaträkning	42
Totalresultat	43
Balansräkning	44
Förändringar i eget kapital	45
Kassaflödesanalys	47
Fem år i sammandrag	48
Noter	49
Not 1 Redovisningsprinciper	49
Not 2 Risker	54
Not 3 Kapital	58
Not 4 Räntenetto	62
Not 5 Provisionsintäkter	63
Not 6 Nettoresultat av finansiella transaktioner	63
Not 7 Övriga rörelseintäkter	64
Not 8 Allmänna administrationskostnader	64
Not 9 Av- och nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	66
Not 10 Övriga rörelsekostnader	66
Not 11 Kreditförluster, netto	66
Not 12 Skatt på årets totalresultat	67
Not 13 Utlåning till kreditinstitut	67
Not 14 Utlåning till allmänheten	68
Not 15 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	68
Not 16 Derivat	69
Not 17 Aktier och andelar i koncernföretag	69
Not 18 Immateriella tillgångar	69
Not 19 Materiella tillgångar	70
Not 20 Övriga tillgångar	70
Not 21 Uppskjuten skatt	71
Not 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	71
Not 23 Skulder till kreditinstitut	71
Not 24 Upplåning från allmänheten	71
Not 25 Emitterade värdepapper m.m.	72
Not 26 Derivat	72
Not 27 Övriga skulder	72
Not 28 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	72
Not 29 Avsättningar	73
Not 30 Efterställda skulder	76
Not 31 Förändringar i eget kapital	76
Not 32 Ställda säkerheter, eventalförpliktelser och åtaganden	76
Not 33 Finansiella tillgångar och skulder per kategori	77
Not 34 Upplysningar om verkligt värde	79
Not 35 Verkligt värde hierarki för finansiella instrument	80
Not 36 Tillgångars och skulders uppdelning på väsentliga valutor	82
Not 37 Förändring av likvida medel	82
Not 38 Upplysningar om kvittning	83
Not 39 Upplysningar om närstående	84
Not 40 Vinstdisposition	85
Revisionsberättelse	86

Resultaträkning

TSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2016	2015	2016	2015
Ränteintäkter		1 356 505	1 560 908	1 355 392	1 548 087
Räntekostnader		-629 310	-817 503	-629 309	-817 284
varav insättningsgarantiavgifter		-7 121	-3 675	-7 121	-3 675
varav avgift resolutionsfond		-28 821	-31 660	-28 821	-31 660
Räntenetto	4	727 196	743 405	726 083	730 803
Provisionsintäkter	5	11 872	9 987	11 872	9 672
Nettoresultat av finansiella transaktioner	6	26 158	7 787	26 158	7 787
Övriga rörelseintäkter	7	7 315	2 535	7 315	2 535
Summa rörelseintäkter		772 540	763 714	771 427	750 798
Allmänna administrationskostnader	8	-359 152	-339 668	-362 379	-340 295
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	9	-14 050	-19 678	-14 165	-19 678
Övriga rörelsekostnader	10	-31 082	-27 831	-31 082	-27 828
Summa kostnader före kreditförluster		-404 283	-387 177	-407 626	-387 801
Resultat före kreditförluster		368 258	376 537	363 801	362 997
Kreditförluster netto	11	-14 814	-45 921	-14 814	-41 952
Nedskrivningar aktier i dotterbolag	17				-2 266
Rörelseresultat		353 444	330 615	348 987	318 778
Skatt på årets resultat	12	-77 823	-73 544	-77 341	-70 945
Årets resultat		275 621	257 071	271 647	247 832
Resultat per aktie		122,3	114,1	120,6	110,0
Moderföretagets del av årets resultat		100 %	100 %	100 %	100 %

Totalresultat

TSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2016	2015	2016	2015
Periodens resultat		275 621	257 071	271 647	247 832
Övrigt totalresultat					
<i>Poster som kommer att omklassificeras till resultatet</i>					
Kassaflödessäkringar		11 812	29 425	11 812	29 425
varav förändring av verkligt värde		3 857	19 684	3 857	19 684
varav överföringar till resultaträkningen		7 954	9 741	7 954	9 741
Finansiella instrument som kan säljas		62 087	-46 078	62 087	-46 078
varav förändring av verkligt värde		61 988	-22 436	61 988	-22 436
varav överföringar till resultaträkningen		99	-23 643	99	-23 643
Inkomstskatt relaterad till övrigt totalresultat	12	-16 258	3 664	-16 258	3 664
<i>Summa poster som kommer att omklassificeras</i>		<i>57 641</i>	<i>-12 990</i>	<i>57 641</i>	<i>-12 990</i>
<i>Poster som inte kommer att omklassificeras</i>					
Aktuariella skillnader förmånsbestämda pensioner		-38 811	40 989		
Skatt på poster som inte kommer att omklassificeras	12	8 538	-9 018		
<i>Summa poster som inte kommer att omklassificeras</i>		<i>-30 273</i>	<i>31 971</i>		
Summa övrigt totalresultat		27 369	18 981	57 641	-12 990
Periodens totalresultat		302 989	276 052	329 289	234 843
Moderföreningens del av årets totalresultat		100 %	100 %	100 %	100 %

Balansräkning

		Koncernen		Moderbolaget	
TSEK	Not	2016	2015	2016	2015
TILLGÅNGAR					
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker			237		237
Utlåning till kreditinstitut	13	592 071	396 214	591 839	392 262
Utlåning till allmänheten	14	66 518 468	64 501 262	66 518 468	64 501 262
Värdeförändring på räntesäkrade poster i portföljsäkring		109 075	87 842	109 075	87 842
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15	12 614 537	13 251 589	12 614 537	13 251 589
Derivat	16	1 840 773	1 874 871	1 840 773	1 874 871
Aktier i koncernföretag	17			200	278 487
Immateriella anläggningstillgångar	18	66 748	20 654	66 748	20 654
Materiella tillgångar					
Inventarier	19	9 282	10 621	9 282	10 621
Byggnader och mark	19	10 464	20 168	10 464	20 168
Övriga tillgångar	20	11 383	35 324	11 383	4 951
Aktuell skatt		0	22 137	0	20 670
Uppskjuten skattefordran	21	2 955	-	2 210	4 756
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	405 411	498 081	405 411	498 080
SUMMA TILLGÅNGAR		82 181 168	80 719 000	82 180 391	80 966 450
SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL					
Skulder					
Skulder till kreditinstitut	23	1 002 399	393 227	1 002 399	393 262
Upplåning från allmänheten	24	11 731 390	10 309 718	11 731 390	10 309 718
Emitterade värdepapper m.m.	25	61 572 138	63 012 651	61 572 138	63 012 651
Derivat	26	730 494	1 059 244	730 494	1 059 244
Övriga skulder	27	282 367	297 361	281 846	569 657
Uppskjuten skatteskuld			2 555		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	434 746	586 824	434 746	586 824
Avsättningar	29	4 193	-	1 324	1 361
Efterställda skulder	30	1 699 972	499 972	1 699 972	499 972
Summa skulder		77 457 699	76 161 552	77 454 309	76 432 689
Eget kapital					
Aktiekapital, antal aktier: 2 253 000 st (2 253 000 st)		2 253 000	2 253 000	2 253 000	2 253 000
Övrigt tillskjutet kapital		1 026 254	1 026 254	1 016 694	1 016 694
Reserver		14 991	-42 650	14 991	-42 650
Aktuariella förändringar		-16 359	13 914		
Balanserad vinst		1 306 930	1 178 481	1 306 718	1 187 508
Årets resultat		275 621	257 071	271 647	247 832
Årets lämnade koncernbidrag		-136 968	-128 622	-136 968	-128 622
Summa eget kapital	31	4 723 470	4 557 448	4 726 081	4 533 761
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		82 181 168	80 719 000	82 180 391	80 966 450

Förändringar i eget kapital

Koncernen, TSEK	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Säkrings- reserv ¹⁾	Verkligt värde- reserv ¹⁾	Aktuariella skillnader ¹⁾	Balanserade vinstmedel	Totalt
Eget kapital 31 december 2014	2 173 000	1 026 254	-38 888	9 228	-18 057	1 178 481	4 330 018
Årets totalresultat			22 951	-35 941	31 971	257 071	276 052
Summa förändring före transaktioner med ägarna			22 951	-35 941	31 971	257 071	276 052
Nyemission	80 000						80 000
Lämnat koncernbidrag Lands- hypotek Ekonomisk Förening						-164 900	-164 900
Skatt på lämnat koncernbidrag						36 278	36 278
Eget kapital 31 december 2015	2 253 000	1 026 254	-15 937	-26 714	13 914	1 306 930	4 557 448
Eget kapital 31 december 2015	2 253 000	1 026 254	-15 937	-26 714	13 914	1 306 930	4 557 448
Årets totalresultat			9 213	48 428	-30 273	275 621	302 989
Summa förändring före transaktioner med ägarna			9 213	48 428	-30 273	275 621	302 989
Nyemission							0
Lämnat koncernbidrag						-175 600	-175 600
Skatt på lämnat koncernbidrag						38 632	38 632
Eget kapital 31 december 2016	2 253 000	1 026 254	-6 724	21 714	-16 359	1 445 583	4 723 470

¹⁾ Senot 31.

Aktiekapital och Övrigt tillskjutet kapital klassificeras som bundet eget kapital. Övriga poster klassificeras som fritt eget kapital.

Förändringar i eget kapital

Moderbolaget, TSEK	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Säkrings- reserv ¹⁾	Verkligt värde- reserv ¹⁾	Aktuariella skillnader ¹⁾	Balanserade vinstmedel	Totalt
Eget kapital 31 december 2014	2 173 000	1 016 694	-38 888	9 228		1 187 510	4 347 542
Årets totalresultat			22 951	-35 941		247 832	234 843
Summa förändring före transaktioner med ägarna	-	-	22 951	-35 941		247 832	234 843
Nyemission	80 000						80 000
Lämnat koncernbidrag						-164 900	-164 900
Skatt på lämnat koncernbidrag						36 278	36 278
Eget kapital 31 december 2015	2 253 000	1 016 694	-15 937	-26 714		1 306 718	4 533 761
Eget kapital 31 december 2015	2 253 000	1 016 694	-15 937	-26 714		1 306 718	4 533 761
Årets totalresultat			9 213	48 428		271 647	329 289
Summa förändring före transaktioner med ägarna			9 213	48 428		271 647	329 289
Nyemission	0						0
Lämnat koncernbidrag						-175 600	-175 600
Skatt på lämnat koncernbidrag						38 632	38 632
Eget kapital 31 december 2016	2 253 000	1 016 694	-6 724	21 714		1 441 396	4 726 081

¹⁾ Se not 31.

Aktiekapital och Övrigt tillskjutet kapital klassificeras som bundet eget kapital. Övriga poster klassificeras som fritt eget kapital.

Antal utestående aktier	2016	2015
Antalet utestående aktier vid periodens start	2 253 000	2 173 000
Nyemission under året		80 000
Antalet utestående aktier vid årets slut	2 253 000	2 253 000

Kassaflödesanalys

		Koncernen		Moderbolaget	
TSEK	Not	2016	2015	2016	2015
Kassaflöde från resultaträkningen					
Erhållna räntor	4	1 448 063	1 639 728	1 448 062	1 622 340
Betalda räntor	4	-781 387	-888 110	-781 387	-888 120
Erhållna provisioner	5	11 872	9 987	11 872	9 672
Betalda provisioner	5		-35 335		-35 335
Erhållet netto av finansiella transaktioner	6	-9 138	43 938	-9 138	43 938
Övriga inbetalningar i rörelsen		7 315	2 535	7 315	2 535
Betalda administrationskostnader		-393 626	-370 946	-393 498	-368 782
Influtet på tidigare års konstaterade förluster		8 853	6 224	8 853	6 224
Betald inkomstskatt		-29 533	-46 814	-29 493	-46 003
Summa kassaflöde från resultaträkningen		262 419	361 207	262 586	346 469
Kassaflöde från balansräkningen					
Ökning (-)/minskning (+) Utlåning till kreditinstitut					
Ökning (-)/minskning (+) Utlåning till allmänheten		-2 040 873	-2 810 812	-2 040 873	-3 117 041
Ökning (-)/minskning (+) Obligationer och andra räntebärande värdepapper		658 779	3 207 946	658 779	3 207 946
Ökning (+)/minskning (-) Skulder till kreditinstitut		609 172	-54 095	612 988	-102 721
Ökning (+)/minskning (-) Upplåning från allmänheten		1 421 672	4 480 897	1 421 672	4 480 897
Ökning (+)/minskning (-) Emitterade värdepapper m.m.		-1 668 930	-5 227 822	-1 668 930	-5 227 822
Förändring i övriga balansposter					
Ökning/minskning Övriga tillgångar		-6 178	14 690	-6 433	13 991
Ökning/minskning Övriga skulder		-26 439	3 527	-26 447	276 642
Summa kassaflöde från balansräkningen		-1 052 797	-385 669	-1 049 244	-468 108
Kassaflöde från den löpande verksamheten					
		-790 378	-24 462	-786 658	-121 639
Förändring av immateriella och materiella anläggningstillgångar					
Köp av Immateriella tillgångar		-56 179		-56 179	
Köp av Materiella tillgångar		7 078	-2 720	7 078	-2 720
Summa kassaflöde från investeringsverksamheten		-49 102	-2 720	-49 102	-2 720
Kassaflöde från finansieringsverksamheten					
Nyemission			80 000		80 000
Efterställda skulder		1 200 000	-200 000	1 200 000	-200 000
Betalda utdelningar och koncernbidrag		-164 900	-176 700	-164 900	-176 700
Summa kassaflöde från finansieringsverksamheten		1 035 100	-296 700	1 035 100	-296 700
Periodens kassaflöde					
		195 620	-323 882	199 340	-421 059
Förändring av likvida medel	37	195 620	-323 882	199 340	-421 059
Likvida medel vid årets början		396 451	720 333	392 499	813 558
Likvida medel vid årets slut		592 071	396 451	591 839	392 499

Fem år i sammandrag

Resultatutveckling Landshypotek AB – koncernen

MSEK	2016	2015	2014	2013	2012
RESULTATRÄKNING					
Räntenetto ¹⁾	727,2	743,4	649,4	622,7	554,6
Rörelseintäkter exklusive räntenetto ²⁾	45,3	20,3	161,7	-18,4	-33,0
Rörelsekostnader	-390,2	-367,5	-330,0	-272,6	-242,3
Avskrivningar	-14,0	-19,7	-16,5	-10,5	-2,2
Kreditförluster	-14,8	-45,9	-79,6	-54,4	-22,1
Rörelseresultat	353,4	330,6	384,9	266,8	254,9
BALANSRÄKNING					
Tillgångar					
Utlåning till allmänheten – netto	66 518	64 501	61 743	60 859	58 885
Övriga tillgångar	15 663	16 218	20 363	17 114	18 592
Summa tillgångar	82 181	80 719	82 106	77 973	77 477
Skulder					
Upplåning	76 006	74 216	75 570	71 525	71 103
Övriga skulder	1 452	1 946	2 206	2 327	2 568
Eget kapital	4 723	4 557	4 330	4 121	3 806
Summa skulder och eget kapital	82 181	80 719	82 106	77 973	77 477
Nyckeltal					
Räntemarginal ³⁾	1,1 %	1,2 %	1,1 %	1,0 %	1,0 %
Räntabilitet på eget kapital ⁴⁾	5,8 %	5,7 %	7,1 %	5,1 %	4,6 %
Kreditförlustnivå ⁵⁾	0,02 %	0,07 %	0,13 %	0,09 %	0,04 %

¹⁾ Insättningsgarantiavgifter och avgift till resolutionsfond är omklassificerade från Övriga rörelseintäkter till Räntenetto. Jämförelsesiffror för 2015 är omräknade.

²⁾ Övriga rörelseintäkter innefattar nettoresultat av finansiella transaktioner. För 2016 uppgick denna post till 26,2 (7,8) MSEK. Se vidare förklaring i Förvaltningsberättelsen under rubriken "Ekonomisk redogörelse 2016".

³⁾ Räntenetto genom genomsnittlig utlåning under perioden.

⁴⁾ Årets resultat delat med genomsnittligt eget kapital.

⁵⁾ Kreditförluster netto genom genomsnittlig utlåning under perioden.

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Företagsinformation

Den 16 mars 2017 godkände styrelsen för Landshypotek Bank AB (publ), organisationsnummer 556500-2762, de finansiella rapporterna. De finansiella rapporterna för slutligt fastställande av årsstämman den 27 april 2017.

Landshypotek Bank ägs av Landshypotek Ekonomisk Förening där lånekunderna inom jord och skog är medlemmar. Landshypotek Bank är specialiserade på utlåning till svenskt jord- och skogsbruk och utlåning för boende på landet. Landshypotek Bank erbjuder även sparandeprodukter till allmänheten. Koncernen finansierar sig huvudsakligen på kapitalmarknaden, men inlåningen har blivit en allt viktigare del. Uplåningen är fördelad på ett flertal upplåningsprogram anpassade till olika typer av investerare. All upplåning i koncernen sker i Landshypotek Bank.

Grunden för upprättande av redovisningen

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar av dessa utgivna av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC), såsom de antagits av EU. Därutöver tillämpas Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25, inklusive ändringsföreskrifter), lag om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner från Rådet för finansiell rapportering.

Moderbolaget, Landshypotek Bank AB, tillämpar lagbegränsad IFRS, vilket innebär att årsredovisningen för den juridiska personen ska upprättas med tillämpning av EU antagna IFRS och uttalanden, så långt detta är möjligt inom ramen för ÅRKL, tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. De undantag och tillägg från IFRS som ska göras framgår av Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer samt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25). Skillnader i redovisningsprinciper mellan koncernen och moderbolaget framgår under respektive rubrik nedan.

Definitioner och jämförelsetal

Koncernen omfattar Landshypotek Bank AB och vilande bolag. Dotterbolaget Landshypotek Jordbrukskredit överlät sin verksamhet till Landshypotek Bank under 2015 och likviderades i september 2016. Med "Landshypotek Bank" avses i årsredovisningens löpande text koncernen enligt ovanstående definition. För enskilda koncernföretag används respektive fullständiga företagsnamn. Moderföretagets funktionella valuta och koncernens rapporteringsvaluta är svenska kronor. Samtliga belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals

kronor. Jämförelsetal avseende föregående år anges i löpande text inom parentes.

Standarder, ändringar och tolkningar som trätt i kraft under året

Inga väsentliga förändringar med avseende på IFRS standarder har trätt i kraft under året. Ändringar i ÅRKL och FFS 2008:25 föranleder vissa ändrade upplysningskrav.

Nya standarder, ändringar, tolkningar samt årliga förbättringsprojekt som ännu inte trätt i kraft och som inte tillämpas i förtid av koncernen.

- *IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument*

Standarden är antagen av EU och ska tillämpas från 1 januari 2018. Det kommer att finnas 3 värderingskategorier för finansiella tillgångar; upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat och verkligt värde över resultaträkningen. Hur ett instrument ska klassificeras beror på affärsmodell och instrumentets karaktäristika. Ny modell för beräkning av kreditförlustreserv införs och beräkning sker utifrån förväntade kreditförluster, vilket är den stora skillnaden mot dagens regelverk. Enligt IAS39 sker beräkning av kreditförluster utifrån inträffad förlusthändelse. För finansiella skulder ändras klassificering och värdering för skulder som redovisas till verkligt värde över resultaträkningen baserat på verkligt värde alternativet. Förändringar i egen kreditrisk ska då gå över övrigt totalresultat. Kraven för säkringsredovisning ändras genom att 80-125-kriteriet ersätts av krav på ekonomisk relation mellan säkringsinstrument och underliggande instrument och att säkringskvoten ska vara samma sak som används i riskhanteringen. Utvärdering pågår av vilka värderingskategorier för finansiella tillgångar som ska användas vid införandet av IFRS 9. Standarden förväntas inte ge väsentlig påverkan på resultaträkning, balansräkning och eget kapital avseende tillämpning av värderingskategorier.

Avseende kreditförlustreserv pågår ett projekt där Landshypotek Bank utvecklar modeller för nedskrivning. En viss påverkan på resultatet och en marginell påverkan på kapitaltäckningen förväntas vid övergången till IFRS 9 men en tillförlitlig bedömning av den potentiella påverkan på de finansiella rapporterna kommer inte att finnas förrän modellerna för nedskrivning har utvecklats och testats vidare. Det är ännu inte klart hur tillsynsmyndigheter kommer att behandla sambandet mellan redovisningsmässiga förväntade kreditförlustreserveringar och förväntade kreditförluster enligt kapitaltäckningen.

För säkringsredovisningen ser banken att förändringen får begränsad effekt mot hur redovisningen sker under gällande regelverk. Standarden förväntas inte ge väsentlig påverkan på resultaträkning, balansräkning och eget kapital avseende tillämpning av säkringsredovisning.

• IFRS 15 Intäkter

IFRS 15 ersätter samtliga tidigare utgivna standarder och tolkningar som avser intäktsredovisning (bland annat IAS 11 Entreprenadavtal och IAS 18 Intäkter) och träder i kraft 1 januari 2018. Standarden beskriver hur ett kontrakt och dess olika beståndsdelar identifieras, priset fastställs och fördelas på de olika åtagandena samt att intäkten redovisas åtagandet mot kunden är uppfyllt. Standarden är antagen av EU och ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2018. Koncernen har ännu inte utvärderat hur IFRS 15 kommer att påverka den finansiella rapporteringen.

• IFRS 16 Leasing

IFRS 16 kommer att leda till att nästan alla leasingavtal redovisas i balansräkningen för leasetagare. Rätten att nyttja den leasade tillgången redovisas som en tillgång och nuvärdet av leasinghyrorna redovisas som en motsvarande skuld i balansräkningen för leasatagare. Undantag får göras för kortfristiga avtal och avtal med lågt värde. Resultaträkningen påverkas genom att kostnaderna blir högre i början av kontraktet och lägre i slutet. Standarden ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2019 och är inte antagen av EU. Banken håller på och utvärderar effekten men ser inte att den kommer att ha någon väsentlig inverkan.

Övriga nya standarder, ändringar, tolkningar samt årliga förbättringsprojekt som ännu inte har trätt i kraft bedöms inte ge någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderföretaget och dotterföretag. Samtliga dotterföretag ägs till 100 procent av Landshypotek Bank AB. Dotterföretag konsolideras enligt förvärvsmetoden. Samtliga företag i koncernen är svenska aktiebolag med svenska kronor som redovisningsvaluta. Landshypotek Bank AB har inga intresseföretag, samarbetsarrangemang eller icke konsoliderade strukturerade företag. Dotterföretag är alla företag där moderföretaget utövar ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär att moderföretaget exponeras för, eller har rätt till, avkastning från dotterföretaget och kan påverka avkastningen genom sitt inflytande över detta. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag det bestämmande inflytandet upphör. Förvärvsmetoden används för redovisning av koncernens förvärv av dotterföretag. Anskaffningsvärdet utgörs av det verkliga värdet på samtliga tillgångar, skulder och emitterade eget kapital instrument som lämnats som vederlag för nettotillgångarna i dotterföretaget. Eventuella överskott till följd av att anskaffningsvärdet överstiger förvärvsbalansens identifierbara nettotillgångar redovisas som goodwill. Transaktionskostnader redovisas direkt i resultaträkningen.

Rörelsesegment

Ett rörelsesegment är en del av ett företag som bedriver affärsverksamhet från vilken den kan få intäkter och ådra sig kostnader, vars rörelseresultat regelbundet granskas av företagets högste verkställande beslutsfattare som underlag för beslut om fördelning av resurser och bedömning av dess resultat och om vilken det finns fristående finansiell information. Landshypotek Bank tillhandahåller utlåning i Sverige mot säkerhet i fast egendom. Inlåning är en del i Landshypotek Banks finansiering. Vid uppföljning och rapportering till företagets högste verkställande beslutsfattare ses verksamheten som ett rörelsesegment.

Tilläggsinformation enligt IFRS 8 p. 32-34 lämnas inte i årsredovisningen då inlåningen inte genererar några intäkter, verksamheten bedrivs inom ett geografiskt område och det finns ingen kund inom Landshypotek Bank som står för 10 procent eller mer av företagets intäkter.

Värderingar av fordringar och skulder i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan med den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan med den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår på grund av omräkning av balansposter i utländsk valuta redovisas i resultaträkningen som valutakursvinster eller valutakursförluster.

Klassificering och värdering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar delas vid värdering in i följande kategorier:

- 1 Lånefordringar och kundfordringar
- 2 Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet
- 3 Finansiella tillgångar som kan säljas

Utlåning till kreditinstitut och utlåning till allmänheten klassificeras som "Lånefordringar och kundfordringar". Det innebär att dessa poster redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper klassificeras som antingen "Finansiella tillgångar som kan säljas" eller som "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet". Klassificeringen bestäms för varje specifik transaktion. Oavsett klassificering värderas dessa tillgångar till verkligt värde i balansräkningen. För de innehav som klassificerats som "Finansiella tillgångar som kan säljas" gäller att de redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader. De vinster och förluster som uppstår till följd av värdeförändringar redovisas efter skatt via övrigt totalresultat och blir en del i verkligt värdereserven i eget kapital till dess att den finansiella tillgången säljs eller skrivs ned. När det finns objektiva indikationer på att en finansiell tillgångs återvinningsvärde understiger det bokförda värdet görs en nedskrivningsprövning. Nedskrivningsbehovet beräknas som skillnaden mellan anskaffningsvärde och aktuellt verkligt värde med avdrag för

eventuella tidigare nedskrivningar som redovisats i resultaträkningen. Vid försäljning eller nedskrivning redovisas den ackumulerade vinsten eller förlusten, som tidigare redovisats i eget kapital, i resultaträkningen.

För de obligationer och andra räntebärande värdepapper som klassificerats som "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet" gäller att de redovisas första gången till verkligt värde medan transaktionskostnaderna redovisas i resultaträkningen. De vinster och förluster som uppstår till följd av värdeförändringar redovisas i resultaträkningen under raden "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Ränteintäkter för dessa instrument redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden.

Derivatinstrument med ett positivt marknadsvärde klassificeras som "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet". De vinster och förluster som uppstår till följd av realiserade och värdeförändringar redovisas löpande i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Upplupna och realiserade räntor i derivatinstrument redovisas netto som räntekostnad.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Klassificering och värdering av finansiella skulder

Finansiella skulder delas vid värdering in i två kategorier:

- 1 Övriga finansiella skulder
- 2 Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet

Skulder till kreditinstitut, upplåning från allmänheten, emitterade värdepapper och efterställda skulder klassificeras som "Övriga finansiella skulder". Övriga finansiella skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde genom användande av effektivräntemetoden. Transaktionskostnader som är direkt hänförliga till en specifik skuld läggs till anskaffningsvärdet och beaktas vid beräkning av upplupet anskaffningsvärde. Redovisning av finansiella skulder som säkringsredovisas behandlas under avsnittet Säkringsredovisning.

Derivatinstrument med ett negativt marknadsvärde klassificeras som "Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet". De vinster och förluster som uppstår till följd av realiserade och värdeförändringar redovisas löpande i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Upplupna och realiserade räntor i derivatinstrument redovisas netto som räntekostnad.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när skyldigheten att betala kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förpliktelser som är förknippade med skulden.

Affärs- eller likvidationsredovisning

Finansiella tillgångar och skulder hänförliga till utlåning och inlåning redovisas på likvidationsdagen. Affärsstransaktioner på penning-, obligations- och aktiemarknaderna redovisas på affärsdagen när de väsentliga rättigheterna och riskerna övergår mellan parterna.

Immateriella tillgångar

En immateriell tillgång är en identifierbar, icke-monetär tillgång utan fysisk form. En tillgång är en resurs som förväntas ge framtida ekonomiska fördelar och över vilken företaget har kontroll. För immateriella tillgångar aktiveras de utgifter som nedläggs från den tidpunkt det är sannolikt att ekonomiska fördelar kommer att uppstå, och som kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Avskrivningstiden baseras på tillgångens nyttjandeperiod och påbörjas när tillgången tas i drift. Avskrivningstiden på immateriella tillgångar är 3 till 7 år. Prövning av nedskrivningsbehov sker när det finns indikation på att tillgången kan ha minskat i värde. Landshypotek Bank tillämpar linjär avskrivning.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar består framförallt av fastigheter. Fastigheterna värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Varje del av en materiell anläggningstillgång med ett anskaffningsvärde som är betydande i förhållande till tillgångens sammanlagda anskaffningsvärde skrivs av separat. Den avskrivningsmetod som används återspeglar hur tillgångens framtida ekonomiska fördelar väntas bli förbrukade. Avskrivningsmetoden är linjär. Landshypotek Bank har åsatt separata avskrivningsplaner för varje betydande komponent:

- PC skrivs av på 3 år
- Inventarier skrivs av på 5 år
- Byggnadsinventarier skrivs av på 5 år

Avskrivningstiden för komponenterna i fastigheten varierar mellan 20 och 150 år.

Avsättningar

Avsättningar består av resultatförda förväntade negativa utflöden av resurser från koncernen. Avsättningar redovisas, när koncernen har en legal eller informell förpliktelse, till följd av inträffande händelser när det är sannolikt att det kommer att krävas ett utflöde av resurser för att reglera åtagandet. Landshypotek Bank har gjort avsättningar för framtida pensionsförpliktelser och uppskjuten skatt. Se vidare under avsnittet Pensionskostnader.

Ränteintäkter och räntekostnader

Ränteintäkter och räntekostnader på finansiella tillgångar och skulder redovisas i resultaträkningen enligt effektivräntemetoden under rubriken "Ränteintäkter och räntekostnader". Värdeförändringar på finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultatet redovisas under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Detta gäller också förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar och

skulder som ingår i säkringsredovisning. Från och med 2016 redovisas avgift till resolutionsfond och insättningsgarantiavgifter som räntekostnader.

Säkringsredovisning

Säkringsredovisning sker genom olika typer av säkringsförhållanden beroende på syftet med säkringen.

Säkring av verkligt värde för upplåning

Koncernen tillämpar säkringsredovisning i delar av sin exponering för ränterisk i fastförräntade finansiella skulder. Säkringens syfte är att motverka förändringar i verkligt värde på grund av ränteförändringar i marknaden. För detta ändamål används ränteswappar och valutaränteswappar. Förändringar i verkligt värde på ett derivat som formellt identifierats som säkringsinstrument, och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i resultaträkningen under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Även förändringar i verkligt värde, hänförliga till den säkrade risken, på den säkrade skulden redovisas under denna rubrik.

Kassaflödessäkringar

Koncernen säkrar delar av sin exponering för ränterisk i finansiella skulder med rörlig ränta. Säkringens syfte är att motverka förändringar i framtida kassaflöden på grund av ränteförändringar i marknaden. För detta ändamål används ränteswappar och valutaränteswappar. Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på ett derivatinstrument, som identifieras som säkringsinstrument och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas via övrigt totalresultat i eget kapital. När den säkrade transaktionen inträffar återförs den ackumulerade reserven i eget kapital till resultaträkningen. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Kassaflödena förväntas infalla löpande under den säkrade postens löptid.

Portföljsäkring av verkligt värde i utlåningsportföljen

Koncernen tillämpar säkringsredovisning i delar av sin exponering för ränterisk i fastförräntad utlåning. Säkringens syfte är att motverka förändringar i verkligt värde på grund av ränteförändringar i marknaden. För detta ändamål grupperas lån med likartad riskexponering och identifieras som en portfölj, vilken säkras med ränteswappar. Förändringar i verkligt värde på ett derivat som formellt identifierats som säkringsinstrument, och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i resultaträkningen under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Värdeförändringar hänförliga till den säkrade risken på den säkrade utlåningsportföljen redovisas i resultaträkningen under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner" och i balansräkningen på en separat rad i anslutning till Utlåning till allmänheten.

Säkring av verkligt värde i fastförräntad placering

Koncernen tillämpar säkringsredovisning för fastförräntade obligationer i likviditetsportföljen. Säkringens syfte är att säkra

sig mot förändringar i verkligt värde exklusive kreditspread. För detta ändamål används ränteswappar. Förändringar i verkligt värde på ett derivat som formellt identifierats som säkringsinstrument, och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i resultaträkningen under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Även förändringar i verkligt värde, hänförliga till den säkrade risken, på den säkrade skulden redovisas under denna rubrik. Kreditspreaden redovisas under Övrigt totalresultat.

Säkringsredovisningens upphörande

Landshypotek Bank avslutar säkringsredovisningen när säkrat föremål och säkringsinstrument avyttras eller förfaller samt när kriterierna för säkringsredovisning inte längre uppfylls. De vinster och förluster som för kassaflödessäkringar och verkligt värde säkringar i placeringar redovisats via övrigt totalresultat förs till resultaträkningen i samband med avyttring av underliggande instrument och redovisas där under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Om en säkring av verkligt värde inte längre anses vara effektiv omklassificeras säkringsinstrumentet till ett handelsderivat. Den ackumulerade förändringen i verkligt värde på den säkrade posten vid den tidpunkt då säkringsförhållandet avslutas, periodiseras via räntenettet över den säkrade postens återstående löptid.

Provisionsintäkter

Provisionsintäkter är hänförliga till Landshypotek Banks utlåning och upplåning. Intäkter hänförliga till utlåningen intäktsredovisas vid avisering och intäkter hänförliga till upplåningen redovisas på affärsdagen.

Nettoresultat av finansiella transaktioner

Under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner" redovisas realiserade vinster och förluster hänförliga till köp och försäljning av obligationer och derivatinstrument i likviditetsreserven samt återköp av egna obligationer. Dessutom redovisas här orealiserade vinster och förluster hänförliga till marknadsvärdeförändringar på derivatinstrument, innehav i finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet samt förändringar i verkligt värde hänförliga till den säkrade risken på den säkrade tillgången eller skulden i en säkring av verkligt värde. I förekommande fall redovisas även nedskrivningar hänförliga till finansiella tillgångar som kan säljas under denna rubrik.

Övriga intäkter

Under övriga intäkter redovisas bland annat intäkter från sålda tjänster samt externa hyresintäkter avseende egna fastigheter. Även resultat från försäljning av rörelsefastighet redovisas här.

Personalkostnader

Till personalkostnader räknas samtliga direkta personalkostnader inklusive olika former av sociala kostnader och lönebikostnader.

Pensionskostnader

Landshypotek Banks pensionsåtagande i BTP-planen är en förmånsbestämd plan. Landshypotek Bank har fonderat sin förpliktelse via SPK som förvaltar tillgångarna och administrerar pensionsutbetalningar för Landshypotek Banks räkning. I koncernen redovisas i huvudsak nedanstående tre poster:

- Kostnader avseende tjänstgöring, d.v.s. intjänad pensionsrätt för innevarande och tidigare perioder samt vinster och förluster från regleringar
- Nettoränteintäkt (-kostnad) beräknas på nettot av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen minus förvaltnings-tillgångarna genom användande av den marknadsmässiga avkastningen på förstklassiga företagsobligationer
- I övrigt totalresultat redovisas aktuariella vinster och förluster när de uppstår tillsammans med avkastning på förvaltnings-tillgångar.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen på balansdagen minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Nuvärdeberäkningen baseras på räntan på säkerställda obligationer. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarie med tillämpning av den så kallade "projected unit credit method". För vidare information om pensioner se not 8 och not 29.

Övriga rörelsekostnader

Posten övriga rörelsekostnader innehåller bland annat driftskostnader för egna fastigheter och marknadsföringskostnader

Kreditförluster

Som förfallen fordran redovisas, utan beaktande av möjligheten att återvinna fordran genom att realisera säkerheter, fordringar där någon del är förfallen till betalning mer än 5 dagar. Fordran provas först individuellt och därefter provas grupper av fordringar med likartade kreditegenskaper och där nedskrivningsbehov inte identifierats individuellt. Som osäker fordran redovisas lånefordran där betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren och där säkerhetens värde befaras vara otillräcklig för att med betryggande marginal täcka fordrans värde. En fordran redovisas som osäker till sitt fulla belopp även om delar av fordran täcks av säkerheter. Vid beräkning av återvinningsvärdet diskonteras bedömda framtida kassaflöden med hjälp av den ursprungliga effektivräntan. Skillnaden mellan lånefordran och nuvärdet av bedömda återvinningar redovisas som sannolik kreditförlust.

Objektiva belägg för att lånefordringar eller en grupp av lånefordringar har ett nedskrivningsbehov innefattar observerbara uppgifter som kommit banken till del angående följande förlusthändelser:

- a) Betydande finansiella svårigheter hos låntagaren,
- b) ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp,
- c) beviljande av långivaren, av ekonomiska eller juridiska skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, en eftergift som långivaren annars inte hade övervägt, eller

d) det är sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Omstrukturering av lånefordringar

Överenskommelse om eftergifter som innebär omstrukturering av lånefordran görs endast undantagsvis, då all utlåning sker mot säkerheter vars värde realiseras i händelse av fallissemang. Omstrukturerade lånefordringar kommenteras i förekommande fall i förvaltningsberättelsen.

Skattekostnader

Redovisade skattekostnader innefattar skatt avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt samt förändringar i uppskjuten skatt. Uppskjuten skatt är den skatt som hänförs till alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Koncernbidrag

Koncernbidrag redovisas enligt RFR 2. Avkastningsbetingade koncernbidrag som lämnas från Landshypotek Bank AB till moderföreningen Landshypotek Ekonomisk Förening, redovisas direkt mot eget kapital i Landshypotek Bank AB. I Landshypotek Ekonomisk Förening redovisas erhållet koncernbidrag som en finansiell intäkt. Koncernbidrag som lämnas för att minska koncernens skatt redovisas direkt mot eget kapital i respektive bolag.

Uppskattningar och väsentliga bedömningar

Tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper innebär i vissa fall att redovisade belopp baseras på uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar och antaganden som görs baseras alltid på företagsledningens bästa och mest rättvisande bedömningar om framtiden och påverkar redovisade belopp för tillgångar, skulder och åtaganden utanför balansräkningen samt för intäkter och kostnader i den årsredovisning som presenteras. De är kontinuerligt föremål för granskning och validering. Trots detta är det möjligt att framtida utfall i viss mån kan komma att skilja sig från ursprungliga antaganden.

Beräkningen av koncernens kostnader och förpliktelser för förmånsbestämda pensioner bygger på ett flertal aktuariella, demografiska och finansiella antaganden som har betydande inverkan på redovisade belopp. En förteckning över de mest väsentliga antaganden som använts vid beräkningen av årets avsättning finns i not 29.

Värdet på koncernens lånefordringar provas löpande på individuell och kollektiv nivå. Vid behov skrivs fordran ned till bedömt återvinningsvärde. För att kunna uppskatta återvinningsvärdet görs ett antal bedömningar om bland annat motpartens finansiella återbetalningsförmåga och realisationsvärdet på säkerheter. Det slutliga utfallet kan komma att avvika från ursprungliga reserveringar för kreditförluster.

Not 2 Risker

I all finansiell verksamhet uppstår risker. Att hantera dem väl är centralt i Landshypotek Bank. Grunden för ett välfungerande riskarbete är en stark och gemensam riskkultur, med ansvarstagande och beslutsfattande nära bankens kunder.

Landshypotek Bank eftersträvar en hög riskmedvetenhet och ett lågt risktagande. Hög riskmedvetenhet innebär att varje anställd förstår vilka risker hans eller hennes arbetsuppgifter innebär för företaget, vilken nivå på risktagande som är acceptabel samt hur han eller hon ska agera för att inte överskrida den acceptabla risknivån.

Lågt risktagande uppnås genom en kombination av hög riskmedvetenhet, låg acceptansnivå för risktagande, en tydlig beslutsordning, gemensamma definitioner och bedömningsprinciper samt med sofistikerade verktyg för riskbedömning. Det är styrelsen som anger acceptansnivån för risktagandet och det är den verkställande direktören som ser till att denna acceptansnivå implementeras i verksamheten. Nedan följer definitioner av de risker som Landshypotek Bank huvudsakligen exponeras för. För ytterligare information om risker, se Rapport om kapitaltäckning och riskhantering, Pelare 3.

Kreditrisk

Definition

Landshypotek Bank definierar kreditrisk som:

Risken att Landshypotek Bank inte erhåller betalning enligt överenskommelse och att värdet på säkerheten inte är fullgod och därför inte kan täcka utestående fordran.

Kreditrisken i utlåningsportföljen

Landshypotek Banks utlåning till allmänheten uppgick per 31 december 2016 till 66,5 miljarder SEK. Utlåningen sker till företagare och boende på landsbygden mot säkerhet i primärt jord- och skogsbruksfastigheter. All utlåning sker i Sverige.

Hantering av kreditrisken

Kreditprocessen

Kreditpolicyn, vilken fastställs av styrelsen, sätter ramar och principer för kreditgivningen inom Landshypotek Bank. All kreditgivning inom banken utgår från kundens återbetalningsförmåga och kredit får bara beviljas om förpliktelseerna på goda grunder kan förväntas bli fullgjorda. För att ytterligare skydda banken mot kreditförluster tas huvudsakligen säkerhet i fast egendom.

Uppföljning av kreditportföljen

Kredituppföljning sker för samtliga engagemang på tidsbunden- och löpande basis. Kunder med högre risk följs upp mer frekvent. Alla kreditbeslut föregås av en noggrann riskbedömning och riskklassificering. Genom portföljanalyser identifierar kreditkontrollenheten branscher och segment med förhöjd risk för ytterligare bedömning.

Hantering av problemkrediter

Affärsverksamheten i Landshypotek Bank har det fulla ansvaret för såväl kundrelationen, lönsamheten och risken i samtliga kundengagemang. Vid behov tar affärsverksamheten hjälp av centrala avdelningar gällande fördjupade analyser och hantering av problem- och obeståndskunder. Enheten för Särskilda Ärenden bistår med expertkunskap beträffande såväl problemengagemang som konstaterade obeståndskunder. Bankens obeståndsenhet arbetar primärt med fallerade engagemang i syfte att avveckla krediter med minimal förlust för banken.

Motpartsrisk, kreditrisk i finansverksamheten

Landshypotek Banks motpartsrisker består av kreditrisk för motparter i likviditetsreserven, för motparter som Landshypotek Bank har derivataffärer med samt för motparter där banken har inlåning. Bankens likviditetsreserv består av räntebärande värdepapper med hög kreditvärdighet och är alla utgivna av nordiska kreditinstitut, svenska kommuner eller landsting. Syftet med likviditetsreserven är att reducera bankens likviditetsrisk. Banken ingår derivataffärer (swapavtal) i syfte att reducera ränte- och valutarisk.

Motparterna som banken ingår swapavtal med är svenska eller internationella banker med hög kreditvärdighet. Med motparterna finns ISDA-avtal och ensidiga CSA-avtal till Landshypotek Banks fördel, vilket reducerar motpartsrisken. Banken ställer aldrig själv säkerheter eftersom derivatkontrakten ligger i poolen för säkerställda obligationer. Ekonomi- och finanschefen har det övergripande ansvaret för hanteringen av motpartsrisk.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk för Landshypotek Bank är:

Risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten.

Landshypotek Bank är i stor utsträckning beroende av marknadsfinansiering och oförmåga att infria betalningsförpliktelser kopplade till marknadsfinansieringen kan få omedelbara och allvarliga följder för banken.

För att säkerställa att en god betalningsberedskap upprätthålls har styrelsen beslutat att det ska finnas en likviditetsbuffert som motsvarar de prognostiserade, ackumulerade nettokassautflödena under de närmaste 180 dagarna samt utflöde av inlåning under stress, utan möjlighet till refinansiering. Likviditetsreserven per 31 december 2016 var 1,4 gånger större än refinansieringsbehovet under de närmaste sex månaderna.

Innehav i Landshypotek Banks likviditetsreserv kan användas som säkerhet för lån i Riksbanken. Likviditetsreserven ger banken möjlighet att överbrygga tillfälliga likviditetspåfrestningar men ger även möjlighet att vid allvarliga likviditetskriser ha tid för att anskaffa erforderliga medel genom belåning eller under ordnande former sälja tillgångar för att minska finansieringsbehovet. Banken mäter också likviditetsreserven, utifrån att den ska täcka nettoutflöden under en stressad 30-dagarsperiod enligt externa regelverk. Bankens LCR, enligt EU-förordning 575/2013 och Delegerad akt 2015/61, uppgick per 31 december 2016 till 270 procent för Landshypotek Bank konsoliderad situation och 270 procent för Landshypotek Bank.

Landshypotek Bank erbjuder inlåning i syfte att diversifiera sin finansiering och på så sätt reducera refinansieringsrisken. Bankens inlåning uppgick vid årsskiftet till 11,7 miljarder SEK. Landshypotek Bank genomför regelbundet stresstester av likviditetsrisken. Dessa inkluderar bland annat värdeminskning i likviditetsreserven, reducerade amorteringar och ränteuttag, avsaknad av ny upplåning samt uttag av inlåning. Resultaten av stresstesterna visar att Landshypotek Bank har en god betalningsberedskap.

Marknadsrisk

Den marknadsrisk som Landshypotek Bank exponeras för är ränterisk, valutarisk, kreditspreadrisk, och basisspreadrisk och definieras enligt följande:

- **Ränterisk** – Risken att marknadsvärdet av diskonterade framtida ränterelaterade in- och utbetalningar utvecklas negativt som en följd av ränteförändringar
- **Valutarisk** – Risken för förlust på upplånat, utlånat eller placerat kapital som en följd av förändring av valutakurser
- **Kreditspreadrisk** – Risken för reducerat marknadsvärde som en följd av ökade spreadar över riskfri ränta i tillgångar värderade till verkligt värde
- **Basisspreadrisk** – Risken för reducerat marknadsvärde i derivat som ingås vid upplåning i utländsk valuta och som inte kan kompenseras med en motsvarande förändring av marknadsvärdet på den emitterade skulden

Ränterisk

Ränterisk uppstår när räntebindningstider för tillgångar och skulder inte sammanfaller och som en effekt av att eget kapital används som finansiering av bunden utlåning. Det mäts bland annat som den marknadsvärdesförändring av balansräkningen som inträffar om räntekurvan parallellförflyttas. Som verktyg för att hantera ränterisken använder banken ränteswappar. Per årsskiftet uppgick den totala ränteriskens påverkan på balansräkningens marknadsvärde vid en parallellförflyttning av räntekurvan med en procentenhet uppåt, till -116 MSEK. Marknadsvärdeförändringen av tillgångar och skulder resultatförs bara till en marginell del varför ränterisken på årets resultat uppgår till 8 MSEK.

Tabell 5 Likviditetsreserv fördelat på rating, värderad till verkligt värde

TSEK	Säkerställda obligationer	Obligationer utgivna av kommuner	Obligationer utgivna av Kommuninvest i Sverige AB
AAA	7 228 601	2 374 636	625 102
AA+		2 449 780	
Summa	7 228 601	4 824 416	625 102

Tabell 6 Derivatkontrakt fördelat på rating, värderad till verkligt värde

TSEK	Positiva bruttomarknadsvärden adderat med tillägg för potentiella framtida exponeringar ¹⁾	Positiva bruttomarknadsvärden	Positiva marknadsvärden med tillägg för potentiella framtida exponeringar, efter hänsyn till bilaterala nettningsavtal
AA-	1 035 635	807 104	464 296
A+	276 443	131 796	118 777
A	871 288	674 532	722 051
BBB ²⁾	459 399	421 237	459 399
Summa	2 642 765	2 034 669	1 764 523

¹⁾ Derivatexponeringen i enlighet med marknadsvärderingsmetoden i CRR.

²⁾ Landshypotek har erhållit 443 955 TSEK i säkerhet enligt derivatkontrakt. Denna säkerhet har inte beaktats i ovanstående siffror.

Valutarisk

Landshypotek Bank har delar av sin finansiering i annan valuta än SEK. I de fall finansiering sker i annan valuta än SEK hantelas valuta- och ränterisken genom att kassaflöden i utländsk valuta säkras genom swapavtal. Marginella differenser kan uppstå. All valutarisk var per 31 december 2016 säkrade med derivat. För ytterligare information se not 36.

Basisspreadrisk och Kreditspreadrisk

Basisspreadrisk uppstår i Landshypotek Bank då valuta- och ränterisken, som uppstår vid upplåning i utländsk valuta, reduceras genom att betalningar i utländsk valuta byts mot betalningar i svensk valuta genom så kallade valutaränteswappar. Om Landshypotek Bank inte avslutar swapavtalen i förtid kommer dock nettot av resultatpåverkan vid swappens förfall att vara noll. På grund av ökad volatilitet i basisspreadarna har Landshypotek Bank valt att inte ta upp någon ny finansiering i utländsk valuta sedan 2011. Kreditspreadrisk uppstår från rörelser i kreditspreadar i Landshypotek Banks likviditetsreserv och dessa påverkar också resultatet. En ökning av kreditspreaden med en hundra del procent (1bp) skulle leda till en värdeminskning på 2,7 MSEK av likviditetsportföljen och en rörelse med 1bp på basisspreadarna skulle leda till en värdeförändring på 5,0 MSEK på swapparna.

Operativ risk

Definition

Landshypotek Bank definierar operativ risk som:

Risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller fallerade interna processer, mänskliga fel, bristfälliga system, externa händelser inbegripet legal risk.

Operativ risk

Landshypotek Banks aptit för operativ risk är låg. Banken bedriver inte verksamhet inom de områden som generellt sett genererat banker störst operativa förluster. Banken har vare sig tradingverksamhet eller verksamhet relaterad till betalningsförmedling och bedriver en relativt okomplex bankverksamhet.

Viss operativ risk finns dock i alla verksamheter och i banken bryts operativ risk i huvudsak ner på följande områden:

- Verksamhets- och processrisk
- Personalk
- IT- och Informationssäkerhet
- Extern risk

Räntebindningstider för räntebärande tillgångar och skulder 2016

TSEK	< 3 månader	3-12 månader	1-3 år	3-5 år	> 5 år	Summa
Tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut	592 071					592 071
Utlåning till allmänheten	40 921 812	11 075 976	9 279 752	4 199 585	783 402	66 260 527
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 918 000	1 800 000	1 550 000	2 900 000	0	12 168 000
Derivat	28 997 168	4 235 823	5 533 050	7 188 800	5 355 133	51 309 973
Summa tillgångar	76 429 051	17 111 799	16 362 802	14 288 384	6 138 535	130 330 571
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	1 002 399					1 002 399
In- och upplåning från allmänheten	11 731 390					11 731 390
Emitterade värdepapper	32 400 000	6 605 823	7 538 050	7 888 800	5 455 133	59 887 805
Derivat	30 656 118	9 200 000	6 704 000	4 290 000	570 000	51 420 118
Efterställda skulder	1 630 000	70 000	0	0	-	1 700 000
Summa skulder	77 419 908	15 875 823	14 242 050	12 178 800	6 025 133	125 741 713
Netto	-990 856	1 235 976	2 120 752	2 109 585	113 402	4 588 859
Räntekänslighet netto	-3 288	-179	-49 552	-66 575	3 701	-115 893
Kumulativ räntekänslighet	-3 288	-3 467	-53 019	-119 594	-115 893	

I tabellen redovisas de nominella beloppen för derivaten. På tillgångssidan ligger de nominella beloppen i derivatens erhålla-ben och på skuldsidan de nominella beloppen i betala-benen. Beloppen har fördelats efter tiden för nästa ränteomsättning. Detta skiljer sig från löptidsanalysen som inkluderar alla kontrakterade flöden, dvs nominella belopp plus avtalade räntebetalningar.

Hantering av operativ risk

Genom identifiering och hantering av operativa risker ökar medvetenheten och reduceras förlustrisken. Banken använder ett system för incidenthantering och riskanalys där risker och incidenter kopplas till de för banken väsentliga processerna. Identifierade risker bedöms utifrån sannolikhet och konsekvens och resultatet rapporteras till bankledningen och styrelsen. Huvudsyftet med detta arbete är att i största möjliga mån identifiera operativa risker i de väsentliga processerna och vidta åtgärder så att dessa inte materialiseras.

Landshypotek Bank har en etablerad process för väsentliga förändringar kallad "New Product Approval". Målet med processen är att säkerställa att banken är redo att omhänderta nya produkter, tjänster och andra väsentliga förändringar. Viktiga komponenter i denna process är deltagande från påverkade delar av Landshypotek Bank, en transparent diskussion om de operativa risker som kan uppstå samt väldokumenterade beslut.

Riskanalys av de väsentliga processerna kompletteras också genom Landshypotek Banks kontinuitetsarbete. Syftet med kontinuitetshanteringen är att identifiera de kritiska delarna av verksamheten och därefter arbeta för att skapa robusthet i dessa delar. Kontinuitetshanteringen ska hantera även den typ av händelser som inte kan förutses i riskanalysen men som kan få stora konsekvenser för banken.

Löptidsanalys avseende finansiella tillgångar och skulder 2016

TSEK	< 3 mån	4-12 mån	1<3 år	3<5 år	>5 år	Summa
Finansiella tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut	592 071					592 071
Utlåning till allmänheten	41 186 493	11 401 482	9 708 502	4 336 739	881 571	67 514 788
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 021 805	2 460 136	4 988 356	4 247 475	0	12 717 772
Derivat	95 542	586 072	4 463 601	1 706 286	4 121 613	10 973 114
Summa	42 895 910	14 447 690	19 160 459	10 290 500	5 003 185	91 797 745
Finansiella skulder						
Skulder till kreditinstitut	1 002 399					1 002 399
In- och utlåning från allmänheten	11 731 390					11 731 390
Beviljade kreditlöften	711 321					711 321
Emitterade värdepapper	5 061 366	11 949 519	19 303 495	20 974 798	7 000 139	64 289 317
Derivat	63 403	445 088	4 052 693	1 597 522	3 792 388	9 951 094
Efterställda skulder	10 089	528 586	73 110	1 276 152	0	1 887 937
Summa	18 579 969	12 923 194	23 429 297	23 848 472	10 792 527	89 573 459
Kontrakterade kassaflöden	24 315 941	1 524 496	-4 268 838	-13 557 971	-5 789 343	2 224 285

Tabellen ovan inkluderar samtliga kontrakterade kassaflöden. Beloppen är odiskonterade och är upptagna under den tidsficka då Landshypotek har rätt att åkalla betalning eller skyldighet eller rätt att återbetala. Framtida rörliga räntor är medräknade vad gäller derivat och finansiella skulder. Utlåning till allmänheten redovisas till nästkommande ränteromsättning när kunden om så önskar kan lösa in lånet. Räntederivat nettoregleras medan valutaräntederivat bruttoregleras vilket speglas i tabellen ovan. Detta innebär att kontrakterade belopp vid förfall endast inkluderar vad gäller valutaräntederivat. För räntederivat redovisas alla flöden netto.

Not 3 Kapital

Kapitalsituation

Landshypotek Banks totala kapitalrelation uppgick till 39,9 procent jämfört med 26,1 procent per 31 december 2015. Kärnprimärkapitalrelationen uppgick till 29,4 procent (23,4). Kapitalbasen ökade under året med 1 521 MSEK till 6 455 MSEK, främst till följd av emission av supplementärkapital. Kapitalkravet minskade med 219 MSEK till 1 295 MSEK primärt till följd av reducerade riskvikter för exponeringar kapitaltäckta med internmetoden för kreditrisk. Utöver kapitalkravet på 8 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp, 1 295 MSEK, är kravet på kapitalkonserveringsbuffert 2,5 procent och kravet på kontracyklisk buffert 1,5 procent, av totalt riskvägt exponeringsbelopp. Dessa buffertar utgör det kombinerade buffertkravet vilket ska täckas med kärnprimärkapital. Det kärnprimärkapital banken har över för att täcka det kombinerade buffertkravet och pelare 2-behovet motsvarade 23,4 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp per 31 december 2016. Kapitaltäckningskvoten enligt Basel 1-golvet¹⁾ ökade till 1,51, från 1,22 föregående år. Bankens bruttosoliditetsgrad uppgick till 5,8 procent.

Kapitalbehov

Landshypotek Bank avser att förändra sina exponeringsklasser i syfte att bättre avspegla marknadsutvecklingen för jord och skog, samt anpassa sig till regelverksförändringar. Som en följd av detta har banken under hösten 2016 ansökt till Finansinspektionen om tillstånd att använda internmetoden, exklusive egna skattningar av LGD-värden och konverteringsfaktorer, för

företagsexponeringar. Banken har också ansökt om tillstånd för metodförändring för hushållsexponeringar. Banken har inom ramen för pelare 2 tagit höjd för det ökade kapitalbehov som bedöms uppstå som en följd av ovan nämnda förändringar inklusive en buffert för att detta är en preliminär bedömning.

Banken bedömer att ovan nämnda förändringar preliminärt leder till att kapitalkravet skulle öka med cirka 750 miljoner SEK per den 31 december 2016. Det internt bedömda kapitalbehovet uppgick per 31 december 2016 till 4,7 miljarder SEK²⁾, beaktat ovan nämnda förändringar. Den bedömda kapitalbasen vid samma tidpunkt skulle uppgå till 6,2 miljarder SEK, även det beaktat ovan nämnda förändringar. I kapitalbedömningen beaktas minimikapitalkravet, kombinerat buffertkrav och pelare 2-kapitalbehovet. Även kapitalbehov enligt Basel 1-golvet beaktas vid bedömning av bankens kapitalbehov, men detta har inte påverkat storleken på kapitalbehovet.

¹⁾ Basel 1-golvet innebär ett krav på att kapitalbasen enligt Basel 1 ska utgöra minst 80 procent av kravet på kapitalbas enligt Basel 1. Kapitalbasen enligt Basel 1 erhålles genom att utgå ifrån kapitalbasen enligt CRR, men neutralisera den påverkan som negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp (IRK) har på kapitalbasens storlek enligt CRR.

²⁾ Kapitalbedömningen kan komma att skilja sig mot den interna kapitalbedömning för balansdag 31 december 2016 som ska vara Finansinspektionen tillhanda 31 mars 2017, då en översyn av kapitalbehovet för pelare 2-risker ännu inte är gjord för balansdag 31 december 2016. Nuvarande kapitalbedömning inkluderar dock uppdatering av det pelare-2 kapitalbehov som är relaterat till riskviktsgolvet för bolån.

Kapitalbaskrav uppdelat på risk, metod och exponeringsklass

TSEK	Konsoliderad situation 2016-12-31			
	Exponeringsvärde ¹⁾	Riskvägt exponeringsbelopp ²⁾	Kapitalkrav ³⁾	Genomsnittlig riskvikt ⁴⁾
Kreditrisk – Internmetoden	65 219 975	8 799 420	703 954	13 %
Hushåll – säkerhet i fastighet	65 101 874	8 681 320	694 506	13 %
Övriga motpartslösa tillgångar	118 100	118 100	9 448	100 %
Kreditrisk – Schablonmetoden	18 169 531	4 454 257	356 341	25 %
Nationella regeringar eller centralbanker	1 313	-	-	0 %
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter	5 473 685	-	-	0 %
Institut	2 022 530	676 236	54 099	33 %
Företag	295 273	293 037	23 443	99 %
Hushåll	116 781	81 293	6 503	70 %
Säkrade genom panträtt i fast egendom	3 019 193	2 661 034	212 883	88 %
Fallerade exponeringar	15 889	20 170	1 614	127 %
Säkerställda obligationer	7 224 867	722 487	57 799	10 %
Operativ risk – Basemetoden		1 423 728	113 898	
Kreditvärdighetsjusteringsrisk – Schablonmetoden	1 543 530	1 513 029	121 042	98 %
Summa	84 933 035	16 190 434	1 295 235	-

¹⁾ Exponeringsvärde beräknat i enlighet med CRR. I bankens tidigare rapporter har i vissa fall den engelska förkortningen EAD samt exponeringsbelopp använts för detta som nu benämns exponeringsvärde.

²⁾ Efter applicering av tillämpliga riskvikter. Riskvikterna för internmetoden baseras på intern riskklassificering och interna historiska data, medan schabloniserade värden enligt CRR används för schablonmetoden.

³⁾ Beräknas genom att multiplicera riskvägt exponeringsbelopp med 8 %. Inkluderar inga buffertkrav.

⁴⁾ Beräknas genom att dividera riskvägt exponeringsbelopp med exponeringsvärdet för respektive risk/exponeringsklass.

Kapitaltäckningsanalys

TSEK	Konsoliderad situation ¹⁾ 2016-12-31
Kärnprimärkapitalinstrument: Instrument och reserver	
Medlemsinsatser	1 585 080
Övrigt tillskjutet kapital	1 797 796
Reserver	14 991
Aktuariella förändringar	-16 359
Balanserad vinst	1 424 584
Årets resultat ²⁾	296 926
Eget kapital enligt balansräkningen	5 103 018
Avdrag relaterade till förutsebara kostnader	-123 806
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar³⁾	4 979 212
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar	
Ytterligare värdejusteringar	-52 404
Immateriella tillgångar	-66 748
Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet	-2 955
Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäkringar	6 723
Negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp (IRK)	-126 324
Förmånsbestämda pensionsplaner	16 359
Summa lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-225 349
Kärnprimärkapital	4 753 863
Primärkapitaltillskott: instrument	
Primärkapitaltillskott	
Primärkapital (Kärnprimärkapital + Primärkapital)	4 753 863
Supplementärkapital: instrument och avsättningar	
Kapitalinstrument och efterställda lån som ska räknas som supplementärkapital	1 699 972
Positiva belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp (IRK)	1 059
Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	1 701 031
Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar	
Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	
Supplementärkapital	1 701 031
Kapitalbas (Primärkapital+Supplementärkapital)	6 454 894
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	16 190 434
Kapitalrelationer och buffertar	
Kapitalkrav	1 295 235
Kärnprimärkapitalrelation (%)	29,4
Primärkapitalrelation (%)	29,4
Total kapitalrelation (%)	39,9
Institutspecifikt kärnprimärkapitalkrav inklusive buffertkrav (%)	8,5
varav krav på kapitalkonserveringsbuffert (%)	2,5
varav krav på kontracyklisk buffert (%)	1,5
Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (%) ⁴⁾	23,4
Kapitaltäckning enligt Basel 1-golv	
Kapitalbas	6 580 159
Kapitalkrav	4 345 588
Kapitaltäckningskvot	1,51

¹⁾ Konsoliderad situation innefattar Landshypotek Ekonomisk Förening och Landshypotek Bankkoncernen.

²⁾ Landshypotek Bank har i beslut från Finansinspektionen den 19 februari 2016 fått godkänt att, under vissa i beslutet angivna förutsättningar, räkna in delärs- eller helärsöverskott i kapitalbasberäkningen för institutet samt för den konsoliderade situationen.

³⁾ Denna post avser den konsoliderade situationen och skiljer sig från eget kapital enligt IFRS genom att den föreslagna utdelningens bidrag till eget kapital exkluderas.

⁴⁾ Beräknas som "bankens kärnprimärkapital reducerat med kärnprimärkapitalkravet samt reducerat med eventuellt ytterligare kärnprimärkapital som används för att täcka kravet på primärkapital och/eller totalt kapital, dividerat med totalt riskvägt exponeringsbelopp".

Kapitalbaskrav uppdelat på risk, metod och exponeringsklass

TSEK	Landshypotek Bank AB 2016-12-31			
	Exponeringsvärde ¹⁾	Riskvägt exponeringsbelopp ²⁾	Kapitalkrav ³⁾	Genomsnittlig riskvikt ⁴⁾
Kreditrisk – Internmetoden	65 236 386	8 815 831	705 267	14 %
Hushåll – säkerhet i fastighet	65 101 874	8 681 320	694 506	13 %
Övriga motpartslösa tillgångar	134 512	134 512	10 761	100 %
Kreditrisk – Schablonmetoden	18 218 570	4 454 610	356 369	24 %
Nationella regeringar eller centralbanker	46 140	-	-	0 %
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter	5 476 209	-	-	0 %
Institut	2 024 199	676 570	54 126	33 %
Företag	295 292	293 056	23 445	99 %
Hushåll	116 781	81 293	6 503	70 %
Säkrade genom panträtt i fast egendom	3 019 193	2 661 034	212 883	88 %
Fallerade exponeringar	15 889	20 170	1 614	127 %
Säkerställda obligationer	7 224 867	722 487	57 799	10 %
Operativ risk – Basmetoden		1 423 728	113 898	
Kreditvärdighetsjusteringsrisk – Schablonmetoden	1 543 530	1 513 029	121 042	98 %
Summa	84 998 486	16 207 198	1 296 576	-

¹⁾ Efter applicering av tillämpliga konverteringsfaktorer för att i viss mån även fånga outnyttjade limiter. För internmetoden baseras konverteringsfaktorn på interna historiska data medan schabloniserade konverteringsfaktorer givna av CRR används för schablonmetoden.

²⁾ Efter applicering av tillämpliga riskvikter. Riskvikterna för internmetoden baseras på intern riskklassificering och interna historiska data, medan schabloniserade värden enligt CRR används för schablonmetoden.

³⁾ Beräknas genom att multiplicera riskvägt exponeringsbelopp med 8 %. Inkluderar inga buffertkrav.

⁴⁾ Beräknas genom att dividera riskvägt exponeringsbelopp med exponeringsvärdet för respektive risk/exponeringsklass.

Kapitaltäckningsanalys

TSEK	Landshypotek Bank AB 2016-12-31
Kärnprimärkapitalinstrument: Instrument och reserver	
Aktiekapital	2 253 000
Övrigt tillskjutet kapital	1 016 694
Reserver	14 991
Aktuariella förändringar	
Balanserad vinst	1 169 750
Årets resultat ¹⁾	271 647
Eget kapital enligt balansräkningen	4 726 081
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	4 726 081
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar	
Ytterligare värdejusteringar	-52 404
Immateriella tillgångar	-66 748
Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet	-2 210
Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäkringar	6 723
Negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp (IRK)	-126 324
Förmånsbestämda pensionsplaner	
Summa lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-240 963
Kärnprimärkapital	4 485 118
Primärkapitaltillskott: instrument	
Primärkapitaltillskott	
Primärkapital (Kärnprimärkapital + Primärkapital)	4 485 118
Supplementärkapital: instrument och avsättningar	
Kapitalinstrument och efterställda lån som ska räknas som supplementärkapital	1 699 972
Positiva belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp (IRK)	1 059
Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	1 701 031
Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar	
Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	
Supplementärkapital	1 701 031
Kapitalbas (Primärkapital+Supplementärkapital)	6 186 149
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	16 207 198
Kapitalrelationer och buffertar	
Kapitalkrav	1 296 576
Kärnprimärkapitalrelation (%)	27,7
Primärkapitalrelation (%)	27,7
Total kapitalrelation (%)	38,2
Institutspecifikt kärnprimärkapitalkrav inklusive buffertkrav (%)	8,5
varav krav på kapitalkonserveringsbuffert (%)	2,5
varav krav på kontracyklisk buffert (%)	1,5
Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (%) ²⁾	21,7
Kapitaltäckning enligt Basel 1-golv	
Kapitalbas	6 311 415
Kapitalkrav	4 346 835
Kapitaltäckningskvot	1,45

¹⁾ Landshypotek Bank har i beslut från Finansinspektionen den 19 februari 2016 fått godkänt att, under vissa i beslutet angivna förutsättningar, räkna in delärs- eller helärsöverskott i kapitalbasberäkningen för institutet samt för den konsoliderade situationen.

²⁾ Beräknas som "bankens kärnprimärkapital reducerat med kärnprimärkapitalkravet samt reducerat med eventuellt ytterligare kärnprimärkapital som används för att täcka kravet på primärkapital och/eller totalt kapital, dividerat med totalt riskvägt exponeringsbelopp".

Not 4 Räntenetto

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Ränteintäkter				
Ränteintäkter på utlåning till kreditinstitut	-173	-707	-173	-707
Ränteintäkter på utlåning till koncernföretag				0
Ränteintäkter på utlåning till allmänheten	1 266 978	1 413 906	1 266 978	1 401 091
Avgår ränteförluster	-1 168	-1 601	-1 168	-1 582
Ränteintäkter på räntebärande värdepapper	89 598	149 221	89 598	149 221
varav ränteintäkter för finansiella tillgångar i verkligt värde-säkring	12 006		12 006	
varav ränteintäkter på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	81 516	138 361	81 516	138 361
varav ränteintäkter på finansiella tillgångar som kan säljas	-3 924	10 860	-3 924	10 860
Övriga ränteintäkter	1 271	89	158	64
Summa	1 356 505	1 560 908	1 355 392	1 548 087
Medelränta på utlåning till allmänheten	1,93 %	2,24 %	1,93 %	2,22 %
Alla ränteintäkter är hänförliga till den svenska marknaden.				
Räntekostnader				
Räntekostnader för skulder till koncernföretag	0		0	-9
Räntekostnader för skulder till kreditinstitut – övriga	7 105	4 060	7 105	4 061
Räntekostnader för in- och upplåning från allmänheten				
varav insättargarantiavgifter	-86 582	-83 941	-86 582	-83 941
Räntekostnader för in- och upplåning från allmänheten	-7 121	-3 675	-7 121	-3 675
Räntekostnader för räntebärande värdepapper	-691 341	-881 429	-691 341	-881 429
varav räntekostnader för finansiella skulder i verkligt värdesäkring justerade för verkligt värde av säkrad risk	-492 165	-617 491	-492 165	-617 491
varav räntekostnader för räntebärande värdepapper till upplupet anskaffningsvärde	-355 188	-381 341	-355 188	-381 341
varav periodisering av upparbetat marknadsvärde från avbrutna säkringsrelationer ¹⁾	156 013	117 405	156 013	117 405
Räntekostnader för efterställda skulder	-34 641	-24 389	-34 641	-24 389
Räntekostnader för derivatinstrument	218 913	209 608	218 913	209 608
varav räntekostnader för derivat värderade till verkligt värde via resultatet	41 291	-138 047	41 291	-138 047
varav räntekostnader för derivat identifierade som säkringsinstrument	326 071	461 705	326 071	461 705
varav omklassificering avbrutna säkringsrelationer ¹⁾	-148 449	-114 050	-148 449	-114 050
Övriga räntekostnader	-42 764	-41 412	-42 764	-41 185
varav avgift statlig resolutionsfond	-28 821	-31 660	-28 821	-31 660
Summa	-629 309	-817 503	-629 309	-817 284
Summa räntenetto	727 196	743 405	726 083	730 803

¹⁾ Posten avser minskade, redovisade räntekostnader till följd av periodisering av upparbetat marknadsvärde i säkrad risk hänförligt till säkringsrelationer för verkligt värde som avbrutits under 2013 och 2014. Motsvarande belopp med negativ påverkan på resultatet, hänförlig till en värdeminskning på säkringsinstrumenten (derivaten) i de avbrutna säkringsrelationerna, redovisas under derivat i räntenettet. Återstående belopp att periodisera ut är 342,8 MSEK. Periodiseringar pågår fram till augusti 2029.

Kostnader direkt hänförliga till upplåningen är omklassificerade till räntekostnader under 2015.

Insättningsgarantiavgifter och avgift till resolutionsfond är omklassificerade från Provisionsnetto till Räntenetto under 2016. Jämförelsesiffror för 2015 är omräknade.

Not 5 Provisionsintäkter

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Utlåningsprovisioner	11 872	9 987	11 872	9 672
Summa	11 872	9 987	11 872	9 672

Not 6 Nettoresultat av finansiella transaktioner

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Realiserat resultat försäljning av obligationer och andra räntebärande värdepapper	389	43 942	389	43 942
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Realiserat resultat försäljning av obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 263	27 555	2 263	27 555
Övriga finansiella skulder				
Realiserat resultat återköp egna emitterade obligationer	-49 121	-28 200	-49 121	-28 200
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet				
Realiserat resultat köp/försäljning derivatkontrakt	37 331	642	37 331	642
Summa realiserat resultat	-9 138	43 938	-9 138	43 938
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Värdeförändring obligationer och andra räntebärande värdepapper	-50 876	-119 855	-50 876	-119 855
Värdeförändring derivat med positivt marknadsvärde som inte ingår i någon säkringsrelation	-19 724	-20 028	-19 724	-20 028
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet				
Värdeförändring derivat med negativt marknadsvärde som inte ingår i någon säkringsrelation	83 876	88 487	83 876	88 487
Omklassificering avbrutna säkringsrelationer	2 893		2 893	
Poster som ingår i säkringsrelation och som säkringsredovisas				
Värdeförändring emitterade obligationer som ingår i säkring av verkligt värde	-227 360	353 074	-227 360	353 074
Värdeförändring på räntesäkrade poster i portföljsäkring	21 233	-27 580	21 233	-27 580
Värdeförändring placeringsobligationer som ingår i säkring av verkligt värde	21 481		21 481	
Värdeförändring derivat som ingår i säkring av verkligt värde	203 773	-310 248	203 773	-310 248
varav omklassificering avbrutna säkringsrelationer ¹⁾	106 718	114 048	106 718	114 048
Summa orealiserat resultat	35 295	-36 151	35 295	-36 151
Nettoresultat av finansiella transaktioner	26 158	7 787	26 158	7 787

¹⁾ Posten avser periodisering av upparbetat marknadsvärde i säkrad risk hänförligt till säkringsrelationer för verkligt värde som avbrutits under 2013 och 2014. Återstående belopp att periodisera ut är 342,8 MSEK. Periodiseringar pågår fram till augusti 2029.

Med realiserat resultat avses värdeförändringar som realiserats, d.v.s. erhållits/betalats gentemot motpart, detta för affärer som stängts under året. Med orealiserat resultat avses marknadsvärdesförändringar för levande affärer.

Not 7 Övriga rörelseintäkter

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Fastighetsintäkter	3 532	1 368	3 532	1 368
Driftsnetto från övertagna fastigheter		-377		-377
Övrigt	3 783	1 544	3 783	1 544
Summa	7 315	2 535	7 315	2 535

Not 8 Allmänna administrationskostnader

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Personalkostnader				
Löner m.m. VD, ledande befattningshavare och styrelse	-19 016	-15 447	-19 016	-15 447
Löner m.m. övrig personal	-90 049	-84 364	-90 049	-84 364
Avsättning till vinstandelsstiftelse	-4 461	-5 506	-4 461	-5 506
Pensionskostnader	-18 857	-16 540	-22 202	-19 169
Socialförsäkringsavgifter	-34 515	-31 798	-34 515	-31 798
Andra personalkostnader	-1 844	-1 394	-1 844	-1 394
Summa	-168 742	-155 049	-172 087	-157 678
Specifikation av pensionskostnader				
Förändring av avsättning till pensioner	37	659	37	659
Pensionspremier	-16 966	-15 372	-16 966	-15 372
varav till ledande befattningshavare	-2 726	-1 810	-2 726	-1 810
Direktutbetalda pensioner	-967	-692	-967	-692
Till pensionskostnader hänförliga löne- och avkastningsskatter	-4 306	-3 764	-4 306	-3 764
Förmånsbestämda pensionsplaner	3 345	2 629		
Summa	-18 857	-16 540	-22 202	-19 169

Pensionskostnaderna i koncernen är redovisade enligt IAS 19, Ersättning till anställda. Pensionskostnader i Landshypotek Bank har beräknats enligt Finansinspektionens föreskrifter.

Bolagets pensionsförpliktelser har täckts genom försäkring i Sparinstituten Pensionskassa samt genom avsatt till pensioner som kreditförsäkrats i FPG (Försäkringsbolaget Pensionsgaranti, ömsesidigt). Ytterligare information om pensionsskuld redovisas i not 28.

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Antal anställda män	82	85	82	85
Antal anställda kvinnor	81	79	81	79
Summa	163	164	163	164
Medelantal avlönade inklusive vikarier	164,0	156,0	164,0	156,0
Styrelseledamöter och ledande befattningshavare				
Antal styrelseledamöter	9	15	9	11
varav män	5	5	5	5
varav kvinnor	4	10	4	6

För information om lån till ledamöter i styrelser och ledande befattningshavare se not 39.

TSEK

Ersättningar och övriga förmåner 2016	Grundlön/ Styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Styrelsens ordförande Henrik Toll	647				647
Styrelseledamot Hans Heuman	355			34	389
Styrelseledamot Johan Trolle Löwen	373			6	379
Styrelseledamot Nils-Fredrik Nyblaeus	478			17	496
Styrelseledamot Charlotte Önnestedt	355				355
Styrelseledamot Anna-Karin Eliasson Celsing	599			14	613
Styrelseledamot Synnöve Trygg	355			2	357
Verkställande direktören Liza Nyberg	3 225	119	614		3 958
Andra ledande befattningshavare (10 personer)	12 066	316	2 726	55	15 163
	18 453	435	3 339	128	22 356

Ersättningar och övriga förmåner 2015	Grundlön/ Styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Styrelsens ordförande Henrik Toll	762			8	770
Styrelseledamot Hans Heuman	328			37	364
Styrelseledamot Catharina Lagerstam	265				265
Styrelseledamot Johan Trolle Löwen	478				478
Styrelseledamot Nils-Fredrik Nyblaeus	501			10	511
Styrelseledamot Charlotte Önnestedt	405				405
Styrelseledamot Anna-Karin Eliasson Celsing	233				233
Styrelseledamot Synnöve Trygg	355			5	360
Verkställande direktören Liza Nyberg	2 922	91	1 008		4 021
Vice verkställande direktören	383	40	118		541
Andra ledande befattningshavare (6 personer)	8 398	210	1 810	18	10 436
	15 028	341	2 936	77	18 383

Inga rörliga ersättningar eller aktierelaterade ersättningar har utgått.

För VD och Landshypotek Bank gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från bolagets sida utgår ersättning upp till 12 månader exklusive uppsägningstid. Vid en företagsöverlåtelse där Landshypotek Bank och VD inte kommer överens om fortsatt anställning utgår ersättning om upp till 24 månader exklusive uppsägningstid.

För övriga ledande befattningshavare och Landshypotek Bank gäller en uppsägningstid om sex månader enligt avtal.

Övriga administrationskostnader	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Lokalkostnader	-15 360	-14 920	-15 360	-14 920
Kontorskostnader	-3 084	-3 160	-3 084	-3 160
Tele-, datanät- och portokostnader	-5 494	-5 883	-5 494	-5 872
IT-kostnader	-95 785	-74 241	-95 785	-74 241
Köpta tjänster	-56 157	-75 523	-56 062	-74 423
Övrigt	-6 681	-6 486	-6 661	-5 704
Arvode och kostnadsersättning till utsedda revisorer				
Revisionsuppdraget	-2 937	-3 121	-2 937	-3 012
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-1 376	-1 144	-1 376	-1 144
Skatterådgivning	-107	-142	-107	-142
Övriga tjänster	-3 427	0	-3 427	0
Summa	-190 408	-184 620	-190 293	-182 618
Summa allmänna administrationskostnader	-359 152	-339 668	-362 379	-340 295

Not 9 Av- och nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Materiella				
Avskrivning Inventarier	-3 365	-2 946	-3 365	-2 946
Avskrivning Fastigheter	-572	-844	-572	-844
Avskrivning Markanläggningar	-28	-25	-28	-25
Immateriella				
Avskrivning datasystem	-10 086	-15 863	-10 086	-15 863
Nedskrivning aktier				
Nedskrivning aktier i dotterbolag			-115	
Summa	-14 050	-19 678	-14 165	-19 678

Not 10 Övriga rörelsekostnader

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Marknadsföringskostnader	-28 968	-25 226	-28 968	-25 226
Fastighetskostnader	-817	-1 087	-817	-1 087
Övrigt	-1 296	-1 518	-1 296	-1 515
Summa	-31 082	-27 831	-31 082	-27 828

Not 11 Kreditförluster, netto

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Kreditförluster				
Periodens bortskrivning avseende konstaterade förluster	-37 671	-50 261	-37 671	-48 232
Återförda tidigare gjorda specifika reserveringar för sannolika kreditförluster, som i periodens bokslut redovisas som konstaterade förluster	37 315	49 091	37 315	47 629
Specifika reserveringar för sannolika kreditförluster	-51 614	-82 226	-51 614	-77 091
Gruppvisa reserveringar för sannolika kreditförluster	-4 696		-4 696	
Influtet på tidigare års konstaterade förluster	8 852	6 225	8 852	6 224
Återförda ej längre erforderliga specifika reserveringar för sannolika kreditförluster	33 000	31 250	33 000	29 518
Summa	-14 814	-45 921	-14 814	-41 952

Alla kreditförluster är hänförliga till utlåning till allmänheten.
Egendom övertagen för skyddande av fordran 0,4 (9) MSEK.

Not 12 Skatt på årets totalresultat

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Resultat före skatt	353 444	330 615	348 988	318 778
Inkomstskatt beräknad på nationella skattesatser	-77 758	-72 735	-76 777	-70 131
Skatteeffekter av:				
Ej skattepliktiga intäkter	35	9	35	3
Ej avdragsgilla kostnader	-426	-784	-426	-784
Justering föregående års skattekostnad	327	-33	-172	-33
Summa inkomstskatt relaterad till resultaträkning	-77 823	-73 544	-77 341	-70 945
Vägd genomsnittlig skattesats	-22,0 %	22,2 %	-22,2 %	22,3 %
varav aktuell skatt	-77 393	-72 569	-77 393	-70 997
varav uppskjuten skatt	-430	-975	52	52
Specifikation av uppskjuten skatt				
Uppskjuten skatt avseende pensionskostnader	-482	-1 027		
Uppskjuten skatt avseende avskrivningar av fastigheter	52	52	52	52
Uppskjuten skatt avseende underskottsavdrag		-		-
Summa förändringar uppskjuten skatt	-430	-975	52	52
Aktuell skattesats för året var 22 % (22 %) för såväl koncernen som moderbolaget. Uppskjuten skatt uppgår till 22 %.				
Inkomstskatt relaterad till övrigt totalresultat				
Kassaflödessäkringar				
Resultat före skatt	11 812	29 425	11 812	29 425
Uppskjuten skatt	-2 599	-6 473	-2 599	-6 473
Resultat efter skatt	9 213	22 951	9 213	22 951
Finansiella instrument som kan säljas				
Resultat före skatt	62 087	-46 078	62 087	-46 078
Aktuell skatt	-13 659	10 137	-13 659	10 137
Resultat efter skatt	48 428	-35 941	48 428	-35 941
Aktuariella skillnader				
Resultat före skatt	-38 811	40 989		
Uppskjuten skatt	8 538	-9 018		
Resultat efter skatt	-30 273	31 971		
Övrigt totalresultat	27 369	18 981	57 641	-12 990
Aktuell skatt	-13 659	10 137	-13 659	10 137
Uppskjuten skatt	5 940	-15 491	-2 599	-6 473
Summa skatt relaterad till övrigt totalresultat	-7 719	-5 354	-16 258	3 664

Not 13 Utlåning till kreditinstitut

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Utlåning till koncernföretag				70
Utlåning till banker	592 071	396 214	591 839	392 192
varav omvända repor		-		-
Summa	592 071	396 214	591 839	392 262

Landshypotek Bank har inga utestående belopp.

Not 14 Utlåning till allmänheten

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Lånefordringar	66 577 900	64 574 511	66 577 900	64 574 511
Avgår specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar	-54 736	-73 249	-54 736	-73 249
Avgår gruppvisa reserveringar för gruppvis värderade lånefordringar	-4 696		-4 696	
Lånefordringar netto	66 518 468	64 501 262	66 518 468	64 501 262
Upplysningar om förfallna ej osäkra lånefordringar				
Förfallna lånefordringar 5 - 90 dagar	77 079	102 304	77 079	102 304
Förfallna lånefordringar mer än 90 dagar	230 696	260 209	230 696	260 209
Summa förfallna ej osäkra lånefordringar	307 775	362 513	307 775	362 513
Upplysningar om osäkra lånefordringar				
Osäkra lånefordringar som ej är förfallna	103 767	151 902	103 767	151 902
Osäkra lånefordringar som är förfallna	130 859	266 378	130 859	266 378
Summa osäkra lånefordringar brutto	234 626	418 281	234 626	418 281
Avgår gjorda reserveringar kapital	-59 432	-73 249	-59 432	-73 249
Summa osäkra lånefordringar netto	175 194	345 032	175 194	345 032
Osäkra lånefordringar vid årets början	418 281	357 048	418 281	332 431
Inkrämsöverlåtelse från dotterbolag				24 617
Tillkommit osäkra lånefordringar under året	53 191	283 374	53 191	283 374
Avgått osäkra lånefordringar under året	-236 845	-222 142	-236 845	-222 142
Osäkra lånefordringar vid årets slut	234 626	418 281	234 626	418 280
Reserveringar kapital vid årets början	-73 249	-82 138	-73 249	-57 029
Inkrämsöverlåtelse från dotterbolag	0		0	-24 617
Tillkommit reserveringar under året	-27 429	-43 452	-27 429	-43 452
Avgått reserveringar under året	41 246	52 341	41 246	51 849
Reserveringar kapital vid årets slut	-59 432	-73 249	-59 432	-73 249

För säkerheter avseende utlåning se ► sid 24.

Not 15 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Obligationer				
Emitterade av svenska kommuner	5 478 389	5 110 402	5 478 389	5 110 402
Emitterade av kreditinstitut	0	-	0	-
Emitterade av bostadsinstitut	7 136 148	8 141 187	7 136 148	8 141 187
varav säkerställda obligationer	7 136 148	8 141 187	7 136 148	8 141 187
Summa	12 614 537	13 251 589	12 614 537	13 251 589
Värdering av obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Nominellt belopp	12 168 000	12 955 000	12 168 000	12 955 000
Upplupet anskaffningsvärde	12 516 976	13 186 719	12 516 976	13 186 719
Verkligt värde	12 614 537	13 251 589	12 614 537	13 251 589
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas eller som en handelsportfölj</i>				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper per kategori				
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	2 613 652	7 712 032	2 613 652	7 712 032
Finansiella tillgångar som kan säljas	10 000 885	5 539 557	10 000 885	5 539 557
Summa	12 614 537	13 251 589	12 614 537	13 251 589

Not 16 Derivat

Koncernen och moderbolaget

TSEK	2016		2015	
	Nominellt belopp	Bokfört värde	Nominellt belopp	Bokfört värde
Derivat som ej ingår i säkringsredovisning				
Positiva stängningsvärden för ränteswappar	0	0	-	-
Positiva stängningsvärden för valutaränteswappar	833 660	38 796	2 272 055	323 038
Summa	833 660	38 796	2 272 055	323 038
Derivat som ingår i säkringsredovisning				
Positiva stängningsvärden för ränteswappar	20 091 168	1 081 659	17 238 000	1 004 653
Positiva stängningsvärden för valutaränteswappar	3 512 834	720 318	3 265 471	547 181
Summa	23 604 002	1 801 977	20 503 471	1 551 833
Summa	24 437 662	1 840 773	22 775 526	1 874 871

Bokfört värde avser marknadsvärdet exklusive upplupna räntor i derivatkontrakt. Upplupna räntor redovisas under förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

Not 17 Aktier och andelar i koncernföretag

Koncernen

Moderbolaget

TSEK	2016		2015	
	2016	2015	2016	2015
Innehav i kreditinstitut				
Landshypotek Jordbrukskredit AB, 1 000 000 aktier med kvotvärde 100 SEK			0	278 287
Övrigt innehav				
Hypoteksbanken AB, 1 000 aktier med kvotvärde 100 SEK			100	100
Sveriges Allmänna Hypoteksbank AB, 1 000 aktier med kvotvärde 100 SEK			100	100
Summa			200	278 487
Erhållna utdelningar och koncernbidrag Jordbrukskredit			-	-
Nedskrivning aktier i Jordbrukskredit				-2 266
Nettoresultat av aktier i Jordbrukskredit				-2 266

Samtliga dotterbolag är helägda.

Hypoteksbanken, 556370-1100 med säte i Stockholm.

Sveriges Allmänna Hypoteksbank AB, 556373-4432 med säte i Stockholm.

Not 18 Immateriella tillgångar

Koncernen

Moderbolaget

TSEK	2016		2015	
	2016	2015	2016	2015
Andra immateriella anläggningstillgångar				
Anskaffningsvärde vid årets början	59 047	59 047	59 047	59 047
Anskaffningar under året	56 179		56 179	
Utgående anskaffningsvärde	115 226	59 047	115 226	59 047
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-38 393	-22 530	-38 393	-22 530
Årets avskrivningar	-10 086	-15 863	-10 086	-15 863
Utgående ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar	-48 479	-38 393	-48 479	-38 393
Bokfört värde	66 748	20 654	66 748	20 654

Immateriella anläggningstillgångar består av investeringar i programvara.

Not 19 Materiella tillgångar

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Inventarier				
Anläggningstillgångar				
Anskaffningsvärde vid årets början	27 234	24 263	27 234	24 263
Förvärv under året	2 025	2 971	2 025	2 971
Avyttat under året				
Utgående anskaffningsvärde	29 259	27 234	29 259	27 234
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-16 613	-13 667	-16 613	-13 667
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-3 365	-2 946	-3 365	-2 946
Akkumulerade avskrivningar på avyttrade tillgångar				
Utgående ackumulerade avskrivningar	-19 978	-16 613	-19 978	-16 613
Summa Inventarier	9 282	10 621	9 282	10 621
Byggnader och mark				
Anläggningstillgångar				
Rörelsefastigheter				
Antal egendomar	1	1	1	1
Uppskattat verkligt värde	28 000	28 000	28 000	28 000
Fastighet övertagen för skyddande av fordran				
Antal egendomar	1	2	1	2
Uppskattat verkligt värde	400	8 675	400	8 675
Anskaffningsvärde vid årets början	24 947	25 197	24 947	25 197
Omklassificering				
Övertagen fastighet	400		400	
Aktiverade ombyggnadskostnader		7 000		7 000
Försäljning	-9 918	-7 250	-9 918	-7 250
Utgående anskaffningsvärde	15 429	24 947	15 429	24 947
Årets avskrivning				
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-4 779	-3 909	-4 779	-3 909
Omklassificering				
Avgående ackumulerade avskrivningar				
Årets avskrivningar	-186	-870	-186	-870
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 965	-4 779	-4 965	-4 779
Summa byggnader och mark	10 464	20 168	10 464	20 168

Not 20 Övriga tillgångar

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Fordringar på koncernföretag	8 924	3 127	8 924	3 127
Överskott i pensionsplan ¹⁾	0	30 115	-	
Övriga fordringar	2 459	2 082	2 459	1 824
Summa	11 383	35 324	11 383	4 951

¹⁾ Se not 29.

Not 21 Uppskjuten skatt

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Uppskjuten skattefordran (+) / skuld (-)	2 955	-2 555	2 210	4 756
Summa	2 955	-2 555	2 210	4 756
Ingående uppskjuten skattefordran säkringsreserv	4 495	10 968	4 495	10 968
Förändring uppskjuten skatt på säkringsreserv	-2 599	-6 473	-2 599	-6 473
Utgående uppskjuten skattefordran på säkringsreserv	1 896	4 495	1 896	4 495
Ingående uppskjuten skatt aktuariella skillnader	-9 657	-639		
Förändring uppskjuten skatt på aktuariella skillnader	8 538	-9 018		
Utgående uppskjuten skatteskuld på aktuariella skillnader	-1 118	-9 657		
Ingående uppskjuten skattefordran pensioner enligt IAS 19	2 345	3 372		
Avgår uppskjuten skatt på pensioner enligt IAS 19	-482	-1 027		
Utgående uppskjuten skattefordran pensioner enligt IAS 19	1 863	2 345	0	
Ingående uppskjuten skatt på avskrivning av fastighet	261	209	261	209
Tillkommer uppskjuten skatt avskrivning fastighet	52	52	52	52
Utgående uppskjuten skatt på avskrivning av fastighet	313	261	313	261
Summa uppskjuten skattefordran (+) / skuld (-)	2 955	-2 555	2 210	4 756

Uppskjuten skatt är beräknad på skattesatsen 22 %.

Samtliga poster förväntas regleras senare än inom 12 månader.

Not 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Förutbetalda kostnader	17 225	22 066	17 225	22 066
Upplupna räntor utlåning till allmänheten	49 044	63 858	49 044	63 858
Upplupna räntor räntebärande instrument	90 590	127 476	90 590	127 475
Upplupna räntor derivat	244 005	276 556	244 005	276 556
Övriga upplupna intäkter	4 547	8 125	4 547	8 125
Summa	405 411	498 081	405 411	498 080

Not 23 Skulder till kreditinstitut

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Skulder till koncernföretag			0	35
Svenska banker	558 444		558 444	0
Utländska banker	443 955	393 227	443 955	393 227
Summa	1 002 399	393 227	1 002 399	393 262

Not 24 Upplåning från allmänheten

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Inlåning från allmänheten	11 566 390	9 792 638	11 566 390	9 792 638
Övriga reverslån	165 000	517 079	165 000	517 079
Summa	11 731 390	10 309 718	11 731 390	10 309 718

Not 25 Emitterade värdepapper m.m.

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Certifikat	2 881 206	2 270 516	2 881 206	2 270 516
Obligationslån	58 690 932	60 742 135	58 690 932	60 742 135
Summa	61 572 138	63 012 651	61 572 138	63 012 651
Emitterade värdepapper – säkringsföremål i verkligt värde säkring				
Upplupet anskaffningsvärde	24 388 599	29 146 172	24 388 599	29 146 172
Värde justerat för verkligt värdeförändring avseende säkrad risk	25 411 672	30 069 566	25 411 672	30 069 566

Säkring av verkligt värde

Koncernen säkrar delar av sin exponering för ränterisk, i fastförräntade finansiella skulder, mot förändringar i verkligt värde på grund av ränteförändringar. För detta ändamål används ränteswappar och valutaränteswappar.

Kassaflödessäkringar

Koncernen säkrar delar av sin exponering för ränterisk, i fastförräntade finansiella skulder, mot förändringar i framtida kassaflöden på grund av ränteförändringar. För detta ändamål används ränteswappar och valutaränteswappar.

Not 26 Derivat

TSEK	Koncernen och moderbolaget			
	2016		2015	
	Nominellt belopp	Bokfört värde	Nominellt belopp	Bokfört värde
Derivat som ej ingår i säkringsredovisning				
Negativa stängningsvärden för ränteswappar	3 575 000	145 251	9 225 000	370 141
Negativa stängningsvärden för valutaränteswappar	699 508	10 557	901 433	42 354
Summa	4 274 508	155 807	10 126 433	412 495
Derivat som ingår i säkringsredovisning				
Negativa stängningsvärden för ränteswappar	20 179 000	423 878	18 159 000	198 793
Negativa stängningsvärden för valutaränteswappar	2 418 803	150 809	2 978 072	447 956
Summa	22 597 803	574 686	21 137 072	646 749
Summa	26 872 310	730 494	31 263 506	1 059 244

Bokfört värde avser marknadsvärdet exklusive upplupna räntor i derivatkontrakt.

Upplupna räntor redovisas under förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

Not 27 Övriga skulder

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Skatteskulder	6 190		6 192	
Skulder till koncernföretag	217 790	241 185	217 790	513 994
Leverantörsskulder	11 809	17 943	11 809	17 943
Övriga skulder	46 578	38 233	46 056	37 720
Summa	282 367	297 361	281 846	569 657

Not 28 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Upplupna räntor upplåning från allmänheten	0	40	0	40
Upplupna räntor emitterade värdepapper	277 694	330 814	277 694	330 814
Upplupna räntor derivat	126 265	201 540	126 265	201 540
Övriga upplupna kostnader	29 274	53 010	29 274	53 010
Förutbetalda intäkter	1 513	1 420	1 513	1 420
Summa	434 746	586 824	434 746	586 824

Not 29 Avsättningar

TSEK

Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i balansräkningen som en avsättning och i resultaträkningen som pensionskostnad inom personalkostnader. Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i övrigt totalresultat. Avsättningen i balansräkningen är ett netto av skuld för pensionsförpliktelser och det verkliga värdet på de tillgångar som avsatts för ändamålet att trygga pensionförpliktelserna, så kallade förvaltningstillgångar.

Den förmånsbestämda pensionsplanen innebär att den anställda garanteras en livslång pension motsvarande en viss procentuell andel av slutlönen och omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och efterlevandepension. Koncernens avsättning påverkas av anställdas förväntade livslängd, förväntade slutlön samt av förväntat inkomstbasbelopp.

Planen tryggas genom köp av tjänstepensionsförsäkringar i försäkringsföretaget SPK (Sparinstitutens PensionsKassa). SPK administrerar pensioner och förvaltar tillgångar för pensionsändamålen både för Landshypotek Bank och andra arbetsgivare. Koncernen behöver därför fastställa sin andel av förvaltningstillgångarna som finns hos SPK.

Landshypotek Banks andel i SPK är 1,4 procent. Fördelningen sker genom att använda den fördelningsnyckel SPK sannolikt skulle ha använt per balansdagen för att fördela tillgångarna om planen omgäende avvecklats alternativt om det förelegat en situation där det erfordrats en extra inbetalning från arbetsgivarna till följd av otillräckliga tillgångar. Arbetsgivarna har ett ansvar att säkerställa att SPK har tillräckligt med tillgångar för att fullgöra pensionsplanens förpliktelser mätt utifrån den lagstiftning som åligger SPK. Däri ligger Landshypotek Banks risk. Något sådant underskott finns inte i nuläget. SPK:s förvaltning av tillgångarna sker främst utifrån de regelverk som åligger SPK. Koncernens avsättning och pensionskostnad påverkas därför av SPK:s förvaltningsresultat.

Storleken på de spar- och riskpremier som SPK kommer att fakturera bestäms av de premieantaganden som SPK tillämpar. I dessa finns antagande om dödlighet, ränteantagande, drifts- och säkerhetstillägg mm. Landshypotek Bank tillämpar inte själva någon matchningsstrategi mellan tillgångar och skulder eftersom man äger tillgångarna indirekt genom att man äger en del av de gemensamma placeringstillgångarna i SPK.

Tabellen visar var i de finansiella rapporterna som koncernens ersättningar efter avslutad anställning är redovisade

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Förpliktelser i balansräkningen för:				
Förmånsbestämda pensionsplaner	4 193	-30 115	1 324	1 361
Tillgång (-) / skuld (+) i balansräkningen¹⁾	4 193	-30 115	1 324	1 361
Redovisning i rörelseresultatet avseende:²⁾				
Förmånsbestämda pensionsplaner	4 457	2 400		
Summa	4 457	2 400		
Omvärdering akutmärkt vinst/förlust i övrigt totalresultat avseende:				
Förmånsbestämda pensionsplaner	38 811	-40 989		
Summa	38 811	-40 989		

¹⁾ Överskott redovisas som övrig tillgång, se not 20.

²⁾ Redovisning i rörelseresultatet inkluderar kostnader för tjänstgöring under innevarande år, räntekostnader, avgifter/premier samt löneskatt.

Belopp som redovisas i balansräkningen har beräknats enligt följande:

	2016	2015
Nuvärdet av fonderade förpliktelser	353 168	361 726
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-348 975	-391 841
Underskott i fonderade planer	4 193	-30 115
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser		
Summa underskott i förmånsbestämda pensionsplaner	4 193	-30 115
Effekt av lägsta fonderingskrav/tillgångstak	-	-
Tillgång (-) / skuld (+) i balansräkningen	4 193	-30 115

TSEK

Förändringen i den förmånsbestämda förpliktelsen under året är följande:	Nuvärdet av förpliktelsen	Verkligt värde på förvaltnings-tillgångar	Summa
Ingående balans per 1 januari 2015	351 603	-337 509	14 094
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	6 664	0	6 664
Räntekostnader/(intäkter)	8 242	-8 014	228
Kostnader för tjänstgöring under tidigare år och vinster och förluster från regleringar			0
Summa kostnader	366 509	-345 523	20 986
Omvärderingar:			
- Avkastning på förvaltningstillgångar	5 739	-46 728	-40 989
Summa omvärderingar	5 739	-46 728	-40 989
Avgifter:			
- Arbetsgivaren		-8 138	-8 138
- Anställda som omfattas av planen			
Utbetalningar från planen:			
- Utbetalda ersättningar	-10 522	8 548	-1 974
Utgående balans per 31 december 2015	361 726	-391 841	-30 115
Ingående balans per 1 januari 2016	361 726	-391 841	-30 115
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	4 916	0	4 916
Räntekostnader/(intäkter)	11 221	-12 333	-1 112
Kostnader för tjänstgöring under tidigare år och vinster och förluster från regleringar			0
Summa kostnader	377 863	-404 174	-26 311
Omvärderingar:			
- Avkastning på förvaltningstillgångar	-2 766	41 577	38 811
Summa omvärderingar	-2 766	41 577	38 811
Avgifter:			
- Arbetsgivaren		-6 685	-6 685
- Anställda som omfattas av planen			
Utbetalningar från planen:			
- Utbetalda ersättningar	-21 929	20 307	-1 622
Utgående balans per 31 december 2016	353 168	-348 975	4 193

Förväntade avgifter till planen enligt budget 2017 uppgår till 4 888 MSEK.

	2016	2015
Aktuariell vinst/förlust (+/-) under perioden	-38 811	40 989
Total vinst/förlust (+/-), Förpliktelsen	2 766	-5 739
varav vinst/förlust (+/-), erfarenhetsbaserade effekter, Förpliktelsen	39 259	-22 692
varav vinst/förlust (+/-), förändrade demografiska antagande, Förpliktelsen	-4 447	-5 999
varav vinst/förlust (+/-), förändrade finansiella åtaganden, Förpliktelsen	-32 046	22 952
Vinst/förlust (+/-), Förvaltningstillgångar	-41 577	46 728

De viktigaste aktuariella antagandena har varit följande:

	2016	2015
Diskonteringsränta	2,7 %	3,2 %
Löneökningar	3,2 %	3,1 %
Pensionsökningar	1,7 %	1,6 %

TSEK

Antaganden beträffande framtida livslängd baseras på offentlig statistik och erfarenheter från dödlighetsundersökningar och sätts i samråd med aktuariell expertis. Dessa antaganden innebär följande genomsnittliga återstående levnadsår för en person som går i pension vid 65 års ålder

	2016	2015
Pensionering vid rapportperiodens slut:		
Man	22	22
Kvinna	24	24
Pensionering vid 20 år efter rapportperiodens slut:		
Man	22	22
Kvinna	24	24

Känsligheten i den förmånsbestämda förpliktelsen för ändringar i de väsentliga vägda antagandena är:

En ändring av en procentsats är givet att alla andra är oförändrade.

Antagande	Nuvärdet av förpliktelsen 2016	Ökning
Grundscenari	353 168	
Minskning av diskonteringsräntan med 0,5 %-enhet	381 437	8,0 %
Ökning av förväntad indexering av förmåner med 0,5 %-enhet	380 669	7,8 %
Ökning av förväntade framtida löneökningar med 0,5 %-enhet	359 429	1,8 %
Minskning av dödlighetsintensitet med 20 %	378 079	7,1 %
Ökning av förväntad nyttjandegrad av §8 från 20 % till 40 %	355 316	0,6 %

Fördelning av nuvärdet av förpliktelsen, TSEK

	2016	2015
Aktiva	64 158	75 879
Fribrevshavare	65 797	57 104
Pensionärer	223 213	228 743
Summa	353 168	361 726

Antal individer som ingår i värderingen

	2016	2015
Aktiva	45	56
Fribrevshavare	139	142
Pensionärer	120	107
Summa	304	305

Löptidsanalys odiskonterade kassaflöden

Pensionsutbetalningar och betalning av särskild löneskatt avseende den latent löneskatteskulden, TSEK.

Avseende per balansdagen intjänad pension enligt IAS 19.

Per 31 december 2016	Inom 1 år	Mellan 1-2 år	Mellan 2-5 år	Mer än 5 år	Summa
Pensionsutbetalningar	18 443	16 350	45 048	474 200	554 041
Särskild löneskatt (endast avseende latent löneskatteskuld)	1 186	766	1 022	377	3 351
Summa	19 629	17 116	46 070	474 577	557 392

Per 31 december 2015	Inom 1 år	Mellan 1-2 år	Mellan 2-5 år	Mer än 5 år	Summa
Pensionsutbetalningar	20 307	19 180	52 697	515 477	607 661
Särskild löneskatt (endast avseende latent löneskatteskuld)	1 810	1 163	1 538	555	5 066
Summa	22 117	20 343	54 235	516 032	612 727

Vägd genomsnittlig löptid för pensionsförpliktelser, år

	31 dec 2016	31 dec 2015
Vägd genomsnittlig löptid för pensionsförpliktelser	17,6	16,9

Förvaltningstillgångarna består till 100 procent av värdet på den försäkring som tecknats i understödsföreningen SPK, för att finansiera den förmånsbestämda BTP planen. Pensionsutbetalningarna sker från denna försäkring.

forts. **Not 29** Avsättningar

TSEK

Fördelning av förvaltningstillgångar

Observera att Landshypotek äger tillgångar indirekt i SPK via försäkringsavtal. Nedan visas fördelning av placeringstillgångar i SPK.

Andel per tillgångsslag	31 dec 2016 ¹⁾	31 dec 2015
Aktier	28,0 %	29,6 %
Räntebärande inkl. likvida medel	31,9 %	43,2 %
Alternativa placeringar, reelltillgångar och derivat	40,1 %	27,2 %

¹⁾ Senast kända tillgångsfördelningen per 2016-08-31

Not 30 Efterställda skulder

			Koncernen		Moderbolaget	
TSEK			2016	2015	2016	2015
Förfallodag	Nominellt belopp	Ränta				
2017/2022	70 000 000	Fast ränta 5,82 %	69 972	69 972	69 972	69 972
2017/2022	430 000 000	3 mån STIBOR + 3,85 %	430 000	430 000	430 000	430 000
2021/2026	1 200 000 000	3 mån STIBOR + 2,70 %	1 200 000		1 200 000	
Summa			1 699 972	499 972	1 699 972	499 972

Not 31 Förändringar i eget kapital

			Koncernen		Moderbolaget	
TSEK			2016	2015	2016	2015
Förändring av säkringsreserv						
Säkringsreserv vid årets början			-15 936	-38 888	-15 936	-38 888
Verkligt värdeförändringar under året			3 857	19 684	3 857	19 684
Överföringar till resultaträkningen			7 954	9 741	7 954	9 741
Förändring uppskjuten skatt			-2 599	-6 473	-2 599	-6 473
Säkringsreserv vid årets utgång			-6 724	-15 937	-6 724	-15 937
Förändring verkligt värdereserv						
Verkligt värdereserv vid årets början			-26 714	9 228	-26 714	9 228
Verkligt värdeförändringar under året			61 988	-22 436	61 988	-22 436
Överföringar till resultaträkningen			99	-23 643	99	-23 643
Skatt på årets värdeförändring			-13 659	10 137	-13 659	10 137
Verkligt värdereserv vid årets utgång			21 714	-26 714	21 714	-26 714
Aktuariella skillnader						
Aktuariella skillnader vid årets början			13 914	-18 057		
Förändringar under året			-38 811	40 989		
Skatt på årets förändringar			8 538	-9 018		
Aktuariella skillnader vid årets utgång			-16 359	13 914	-	-
Summa reserver vid årets utgång			-1 368	-28 736	14 991	-42 650

Not 32 Ställda säkerheter, eventalförpliktelser och åtaganden

			Koncernen		Moderbolaget	
TSEK			2016	2015	2016	2015
Ställda säkerheter			Inga	Inga	Inga	Inga
Eventalförpliktelser						
Försäkringsbolaget Pensionsgaranti, FPG			26	27	26	27
Swedbank, checkkredit			108 131	124 414	108 131	124 414
Summa			108 157	124 441	108 157	124 441
Åtaganden						
Flexibla bottenlån, beviljat ej utnyttjat belopp			597 830	519 505	597 830	519 505
Summa			597 830	519 505	597 830	519 505

Not 33 Finansiella tillgångar och skulder per kategori

Koncernen

TSEK	Värderat till verkligt värde via resultatet	Finansiella tillgångar som kan säljas	Lån och kundfordringar	Övriga finansiella skulder	Skulder i verkligt värdesäkring justerade för verkligt värde av säkrad risk	Derivat identifierade som säkringsinstrument
2016						
Tillgångar						
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker						
Belåningsbara statskultsförbindelser m.m.						
Utlåning till kreditinstitut			592 071			
Utlåning till allmänheten			66 518 468			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 613 652	10 000 885				
Derivat	38 796					2 521 977
Summa finansiella tillgångar	2 652 448	10 000 885	67 110 539	-	-	2 521 977
Finansiella skulder						
Skulder till kreditinstitut				1 002 399		
Upplåning från allmänheten				11 731 390		
Emitterade värdepapper m.m.				36 148 939	25 411 672	
Derivat	155 807					574 686
Efterställda skulder				1 699 972		
Summa finansiella skulder	155 807	-	-	50 582 701	25 411 672	574 686

	Värderat till verkligt värde via resultatet	Finansiella tillgångar som kan säljas	Lån och kundfordringar	Övriga finansiella skulder	Skulder i verkligt värdesäkring justerade för verkligt värde av säkrad risk	Derivat identifierade som säkringsinstrument
2015						
Tillgångar						
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker			237			
Belåningsbara statskultsförbindelser m.m.						
Utlåning till kreditinstitut			396 214			
Utlåning till allmänheten			64 501 262			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 712 032	5 539 557				
Derivat	323 038					1 551 833
Summa finansiella tillgångar	8 035 070	5 539 557	64 897 713	-	-	1 551 833
Finansiella skulder						
Skulder till kreditinstitut				393 227		
Upplåning från allmänheten				10 309 718		
Emitterade värdepapper m.m.				32 943 085	30 069 566	
Derivat	412 495					646 749
Efterställda skulder				499 972		
Summa finansiella skulder	412 495	-	-	44 146 002	30 069 566	646 749

TSEK	Värderat till verkligt värde via resultatet	Finansiella tillgångar som kan säljas	Lån och kundfordringar	Övriga finansiella skulder	Skulder i verkligt värdesäkring justerade för verkligt värde av säkrad risk	Derivat identifierade som säkringsinstrument
2016						
Tillgångar						
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker						
Belåningsbara statskultsförbindelser m.m.						
Utlåning till kreditinstitut			591 839			
Utlåning till allmänheten			66 518 468			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 613 652	10 000 885				
Derivat	38 796					2 521 977
Summa finansiella tillgångar	2 652 448	10 000 885	67 110 307	-	-	2 521 977
Finansiella skulder						
Skulder till kreditinstitut				1 002 399		
Upplåning från allmänheten				11 731 390		
Emitterade värdepapper m.m.				36 148 939	25 411 672	
Derivat	155 807					574 686
Efterställda skulder				1 699 972		
Summa finansiella skulder	155 807	-	-	50 582 701	25 411 672	574 686

	Värderat till verkligt värde via resultatet	Finansiella tillgångar som kan säljas	Lån och kundfordringar	Övriga finansiella skulder	Skulder i verkligt värdesäkring justerade för verkligt värde av säkrad risk	Derivat identifierade som säkringsinstrument
2015						
Tillgångar						
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker			237			
Belåningsbara statskultsförbindelser m.m.						
Utlåning till kreditinstitut			392 262			
Utlåning till allmänheten			64 501 262			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 712 032	5 539 557				
Derivat	323 038					1 551 833
Summa finansiella tillgångar	8 035 070	5 539 557	64 893 761	-	-	1 551 833
Finansiella skulder						
Skulder till kreditinstitut				393 262		
Upplåning från allmänheten				10 309 718		
Emitterade värdepapper m.m.				32 943 085	30 069 566	
Derivat	412 495					646 749
Efterställda skulder				499 972		
Summa finansiella skulder	412 495	-	-	44 146 037	30 069 566	646 749

Not 34 Upplysningar om verkligt värde

Koncernen

TSEK	2016		2015	
	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	0	0	237	237
Utlåning till kreditinstitut	592 071	592 071	396 214	396 214
Utlåning till allmänheten	66 518 468	67 409 231	64 501 262	64 211 750
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 614 537	12 614 537	13 251 589	13 251 589
Derivat	1 840 773	1 840 773	1 874 871	1 874 871
Summa tillgångar	81 565 849	82 456 612	80 024 173	79 734 661
Skulder och avsättningar				
Skulder till kreditinstitut	1 002 399	1 002 399	393 227	393 227
Upplåning från allmänheten	11 731 390	11 731 390	10 309 718	10 309 718
Emitterade värdepapper m.m.	61 572 138	62 632 533	63 012 651	63 303 591
Derivat	730 494	730 494	1 059 244	1 059 244
Efterställda skulder	1 699 972	1 745 157	499 972	529 600
Summa skulder	76 736 394	77 841 973	75 274 812	75 595 380

Verkligt värde redovisas exklusive upplupna räntor. Upplupna räntor redovisas under Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter samt Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Moderbolaget

TSEK	2016		2015	
	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	0	0	237	237
Utlåning till kreditinstitut	591 839	591 839	392 262	392 262
Utlåning till allmänheten	66 518 468	67 409 231	64 501 262	64 211 750
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 614 537	12 614 537	13 251 589	13 251 589
Derivat	1 840 773	1 840 773	1 874 871	1 874 871
Summa tillgångar	81 565 617	82 456 380	80 020 221	79 730 708
Skulder och avsättningar				
Skulder till kreditinstitut	1 002 399	1 002 399	393 262	393 262
Upplåning från allmänheten	11 731 390	11 731 390	10 309 718	10 309 718
Emitterade värdepapper m.m.	61 572 138	62 632 533	63 012 651	63 303 591
Derivat	730 494	730 494	1 059 244	1 059 244
Efterställda skulder	1 699 972	1 745 157	499 972	529 600
Summa skulder	76 736 394	77 841 973	75 274 847	75 595 415

Verkligt värde redovisas exklusive upplupna räntor. Upplupna räntor redovisas under Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter samt Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Not 35 Verkligt värde hierarki för finansiella instrument

Koncernen

TSEK	2016				2015			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Lånefordringar och kundfordringar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker				0		237		237
Utlåning till kreditinstitut		592 071		592 071		396 214		396 214
Utlåning till allmänheten			67 409 231	67 409 231			64 211 750	64 211 750
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet								
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 613 652			2 613 652	7 712 032			7 712 032
Ränteswappar		0		-		-		-
Valutaränteswappar		38 796		38 796		323 038		323 038
Derivat identifierade som säkringsinstrument								
Ränteswappar		1 081 659		1 081 659		1 004 653		1 004 653
Valutaränteswappar		720 318		720 318		547 181		547 181
Finansiella tillgångar som kan säljas								
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	10 000 885			10 000 885	5 539 557			5 539 557
Summa tillgångar – verkliga värden	12 614 537	2 432 844	67 409 231	82 456 612	13 251 589	2 271 322	64 211 750	79 734 661
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet								
Ränteswappar		145 251		145 251		370 141		370 141
Valutaränteswappar		10 557		10 557		42 354		42 354
Derivat identifierade som säkringsinstrument								
Ränteswappar		423 878		423 878		198 793		198 793
Valutaränteswappar		150 809		150 809		447 956		447 956
Övriga finansiella skulder								
Skulder till kreditinstitut		1 002 399		1 002 399		393 227		393 227
Upplåning från allmänheten		11 731 390		11 731 390		10 309 718		10 309 718
Emitterade värdepapper m.m.		62 632 533		62 632 533		63 303 591		63 303 591
Efterställda skulder		1 745 157		1 745 157		529 600		529 600
Summa skulder – verkliga värden	-	77 841 973	-	77 841 973	-	75 595 380	-	75 595 380

Verkligt värde redovisas exklusive upplupna räntor. Upplupna räntor redovisas under Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter samt Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Inga överföringar har skett mellan nivåerna. I nivå 1 finns endast noterade bostadsobligationer och noterade obligationer emitterade av kommuner och landsting. I nivå 2 finns derivatinstrument för vilka det finns väl etablerade värderingsmodeller baserade på marknadsdata samt finansiella skulder.

Nivå 1

Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på köpkurser av noterade marknadspriser.

Nivå 2

Verkligt värde för derivatinstrument som inte handlas på aktiv marknad beräknas med hjälp av värderingsteknik, diskontering av framtida kassaflöden. Vid diskonteringen används noterade marknadsdata för aktuell löptid. I samtliga fall används noterade swapkurvor som bas för värderingarna. För obligationer används noterade kreditpåslag/avdrag relativt ränteswapkurvan för att göra en värdering av tillgången. För ränte- och valutaränteswappar används ränte- respektive valutaränteswapkurvan för värderingar. Upplupna räntor ingår inte i beräkningen av verkligt värde.

Nivå 3

Data för tillgångar/skulder som inte baseras på observerbara marknadsdata.

TSEK	2016				2015			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Lånefordringar och kundfordringar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker				0		237		237
Utlåning till kreditinstitut		591 839		591 839		392 262		392 262
Utlåning till allmänheten			67 409 231	67 409 231			64 211 750	64 211 750
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet								
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 613 652			2 613 652	7 712 032			7 712 032
Ränteswappar		0		0		-		-
Valutaränteswappar		38 796		38 796		323 038		323 038
Derivat identifierade som säkringsinstrument								
Ränteswappar		1 081 659		1 081 659		1 004 653		1 004 653
Valutaränteswappar		720 318		720 318		547 181		547 181
Finansiella tillgångar som kan säljas								
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	10 000 885			10 000 885	5 539 557			5 539 557
Summa tillgångar – verkliga värden	12 614 537	2 432 612	67 409 231	82 456 380	13 251 589	2 267 370	64 211 750	79 730 709
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet								
Ränteswappar		145 251		145 251		370 141		370 141
Valutaränteswappar		10 557		10 557		42 354		42 354
Derivat identifierade som säkringsinstrument								
Ränteswappar		423 878		423 878		198 793		198 793
Valutaränteswappar		150 809		150 809		447 956		447 956
Övriga finansiella skulder								
Skulder till kreditinstitut		1 002 399		1 002 399		393 262		393 262
Upplåning från allmänheten		11 731 390		11 731 390		10 309 718		10 309 718
Emitterade värdepapper m.m.		62 632 533		62 632 533		63 303 591		63 303 591
Efterställda skulder		1 745 157		1 745 157		529 600		529 600
Summa skulder – verkliga värden	0	77 841 973	0	77 841 973	-	75 595 415	-	75 595 415

Verkligt värde redovisas exklusive upplupna räntor. Upplupna räntor redovisas under Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter samt Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Inga överföringar har skett mellan nivåerna. I nivå 1 finns endast noterade bostadsobligationer och noterade obligationer emitterade av kommuner och landsting. I nivå 2 finns derivatinstrument för vilka det finns väl etablerade värderingsmodeller baserade på marknadsdata samt finansiella skulder.

Nivå 1

Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på köpkurser av noterade marknadspriser.

Nivå 2

Verkligt värde för derivatinstrument som inte handlas på aktiv marknad beräknas med hjälp av värderingsteknik, diskontering av framtida kassaflöden. Vid diskonteringen används noterade marknadsdata för aktuell löptid. I samtliga fall används noterade swapkurvor som bas för värderingarna. För obligationer används noterade kreditpåslag/avdrag relativt ränteswapkurvan för att göra en värdering av tillgången. För ränte- och valutaränteswappar används ränte- respektive valutaränteswapkurvan för värderingar. Upplupna räntor ingår inte i beräkningen av verkligt värde.

Nivå 3

Data för tillgångar/skulder som inte baseras på observerbara marknadsdata.

Not 36 Tillgångars och skulders uppdelning på väsentliga valutor

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Tillgångar				
EUR	443 955	393 603	443 955	393 603
Utlåning till kreditinstitut	443 955	393 603	443 955	393 603
Summa tillgångar	443 955	393 603	443 955	393 603
Skulder				
EUR	443 955	393 227	443 955	393 227
Skulder till kreditinstitut	443 955	393 227	443 955	393 227
CHF	1 828 545	3 480 380	1 828 545	3 480 380
EUR	3 703 975	3 536 137	3 703 975	3 536 137
NOK	2 532 195	3 060 656	2 532 195	3 060 656
Emitterade värdepapper	8 064 716	10 077 173	8 064 716	10 077 173
Summa skulder	8 508 671	10 470 400	8 508 671	10 470 400

Övriga tillgångar och skulder härrör till SEK.

De flesta tillgångar och skulder i utländsk valuta är ekonomiskt säkrade mot valutakursförändringar med hjälp av derivatkontrakt och merparten säkringsredovisas.

Not 37 Förändring av likvida medel

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Kassa och tillgodohavanden vid årets början	237	242 001	237	242 001
Utlåning till kreditinstitut vid årets början	396 214	478 332	392 262	571 557
Kassa och tillgodohavanden vid årets slut	0	237	0	237
Utlåning till kreditinstitut vid årets slut	592 071	396 214	591 839	392 262
Summa förändring av likvida medel	195 620	-323 882	199 340	-421 059

TSEK

Finansiella tillgångar och skulder som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning eller ett liknande avtal men som inte kvittas i balansräkningen.

	Belopp redovisade i balansräkningen 31 dec 2016	Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			Nettobelopp 31 dec 2016
		Finansiella instrument som omfattas av ISDA-avtal	Lämnad (+) Erhållen (-) säkerhet - värdepapper	Lämnad (+) Erhållen (-) kontant - säkerhet	
Tillgångar					
Derivat, verkligt värde	1 840 773	-581 547			
Derivat, upplupen ränta	244 006	-120 157			
Derivat, totalt värde inklusive upplupen ränta	2 084 779	-701 705		-421 237	961 838
Återköpsavtal, omvända repor	-				-
Skulder					
Derivat, verkligt värde	-730 494	581 547			
Derivat, upplupen ränta	-126 265	120 157			
Derivat, totalt värde inklusive upplupen ränta	-856 758	701 705			-155 054
Återköpsavtal, repor	-558 444				-558 444

	Belopp redovisade i balansräkningen 31 dec 2015	Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			Nettobelopp 31 dec 2015
		Finansiella instrument som omfattas av ISDA-avtal	Lämnad (+) Erhållen (-) säkerhet - värdepapper	Lämnad (+) Erhållen (-) kontant - säkerhet	
Tillgångar					
Derivat, verkligt värde	1 874 871	-668 713			
Derivat, upplupen ränta	276 556	-169 443			
Derivat, totalt värde inklusive upplupen ränta	2 151 427	-838 157		-361 074	952 197
Återköpsavtal, omvända repor	-				-
Skulder					
Derivat, verkligt värde	-1 059 244	668 713			
Derivat, upplupen ränta	-201 540	169 443			
Derivat, totalt värde inklusive upplupen ränta	-1 260 784	838 157			-422 627
Återköpsavtal, repor	-				-

Belopp redovisade i Balansräkningen

I balansräkningen redovisas alla tillgångar och skulder brutto, med utgångspunkt från varje enskilt instrument.

Finansiella instrument som omfattas av ISDA-avtal

Landshypotek Bank kan, baserat på ingångna ramavtal om nettning, netta betalningsflöden med samma motpart och valutadag. Förfarandet sänker risken i öppna exponeringar.

Erhållen kontant säkerhet

Enligt ingångna ISDA avtal har Landshypotek rätt att erhålla kontant säkerhet för positiva marknadsvärden från motparter

vars rating faller under en viss lägsta avtalad nivå. Sådan säkerhet betalas in kontant till Landshypotek Banks bankkonto och tas upp som en skuld till aktuell motpart i balansräkningen. Inbetald säkerhet eliminerar risken i positiva exponeringar mot motparter med låg rating. I det fall motparten fallerar kommer Landshypotek Bank att ta den inbetalda kontantsäkerheten i bruk.

Nettobelopp

Nettobeloppet visar återstående marknadsvärde på ingångna swapavtal som varken kan nettas eller täcks av erhållna säkerheter.

Not 39 Upplysningar om närstående

Koncernen

TSEK	2016		2015	
	Utlåning	Ränteintäkt	Utlåning	Ränteintäkt
Utlåning till nyckelpersoner				
VD och ledande befattningshavare	4 188	16	8 935	70
Styrelse	115 606	2 659	116 125	3 094
Summa	119 794	2 675	125 060	3 164

Tillsvidareanställda

Tillsvidareanställda i Landshypotek har möjlighet att låna pengar förmånligt. Lånetyperna är blacolån och lån mot säkerhet. Utlåning sker efter sedvanlig kreditprövning. Kreditupplysning hämtas från UC. Förmånsbeskattning kan uppstå. Blacolån beviljas upp till 200 000 SEK med rak amortering på max 10 år. Räntan för 2016 är 0,24 %. Lån mot säkerhet i jordbruksfastighet, villa, bostadsrätt, fritidshus lämnas upp till 75 % av belåningsvärdet. För lånet gäller rak amorteringsplan på maximalt 40 år. Bindningstider är 1, 2, 3, 4, 5 och 8 år. Räntan är:

1 år	0,38 %
2 år	0,50 %
3 år	0,70 %
4 år	0,94 %
5 år	1,14 %
8 år	1,82 %

Lån till nyckelpersoner hanteras under jävsreglerna.

Koncernen

TSEK	2016		2015	
	Inlåning	Räntekostnad	Inlåning	Räntekostnad
Inlåning från nyckelpersoner				
VD och ledande befattningshavare	2 505	26	4 901	36
Styrelse	11 602	40	6 510	30
Summa	14 107	66	11 411	66

Moderbolaget

TSEK	2016		2015	
	Utlåning	Ränteintäkt	Utlåning	Ränteintäkt
Utlåning till nyckelpersoner				
VD och ledande befattningshavare	4 188	16	-	-
Styrelse	115 606	2 659	116 125	3 094
Summa	119 794	2 675	125 060	3 164

Tillsvidareanställda

Tillsvidareanställda i Landshypotek har möjlighet att låna pengar förmånligt. Lånetyperna är Blacolån och samt lån mot säkerhet. Utlåning sker efter sedvanlig kreditprövning. Kreditupplysning hämtas från UC. Förmånsbeskattning kan uppstå. Blacolån beviljas upp till 200 000 SEK med rak amortering på max 10 år. Räntan för 2016 är 0,24 %. Lån mot säkerhet i jordbruksfastighet, villa, bostadsrätt, fritidshus lämnas upp till 75 % av belåningsvärdet. För lånet gäller rak amorteringsplan på maximalt 40 år. Bindningstider är 1, 2, 3, 4, 5 och 8 år. Räntan är:

1 år	0,38 %
2 år	0,50 %
3 år	0,70 %
4 år	0,94 %
5 år	1,14 %
8 år	1,82 %

Lån till nyckelpersoner hanteras under jävsreglerna.

Moderbolaget

TSEK	2016		2015	
	Inlåning	Räntekostnad	Inlåning	Räntekostnad
Inlåning från nyckelpersoner				
VD och ledande befattningshavare	2 505	26	4 901	36
Styrelse	11 602	40	6 510	30
Summa	14 107	66	11 411	66

Inlåning från nyckelpersoner sker till samma villkor som övrig motsvarande inlåning i bolaget.

Not 40 Vinstdisposition

SEK

Balanserade vinstmedel	1 321 708 797 SEK
Koncernbidrag	-175 600 000 SEK
Skatteeffekt koncernbidrag	38 632 000 SEK
Summa	1 184 740 797 SEK

Resultat för år 2016	271 646 957 SEK
Till årsstämmans förfogande	1 456 387 754 SEK

Koncernbidrag har – under förutsättning av årsstämmans godkännande – lämnats med 175 600 000 SEK, vilket föranlett att fritt eget kapital per balansdagen, efter beaktande av skatteeffekten, reducerats med 136 968 000 SEK. Den föreslagna värdeöverföringen i form av koncernbidrag reducerar bolagets kapitaltäckningskvot till 1,45, beräknat enligt Finansinspektionens övergångsregler. Orealiserade värdeförändringar på tillgångar och skulder värderade till verkligt värde har påverkat det egna kapitalet med netto 145,8 MSEK.

Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen, i form av koncernbidrag, ej hindrar bolaget eller koncernen från att fullgöra sina förpliktelser på kort eller lång sikt, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna värdeöverföringen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i ABL 17 kap 3 § 2–3 st. Styrelsen föreslår att årets disponibla medel, 1 456 387 754 SEK, överförs i ny räkning.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

Stockholm den 16 mars 2017

Henrik Toll
Ordförande

Anna-Karin Eliasson Celsing
Ledamot

Hans Heuman
Ledamot

Nils-Fredrik Nyblæus
Ledamot

Johan Trolle-Löwen
Ledamot

Synnöve Trygg
Ledamot

Charlotte Önnestedt
Ledamot

Helena Andersson
Ledamot/Personalrepresentant

Hans Broberg
Ledamot/Personalrepresentant

Liza Nyberg
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 16 mars 2016

Ulf Westerberg
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig

Helena Kaiser de Carolis
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Landshypotek Bank AB (publ), org.nr 556500-2762

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Landshypotek Bank AB (publ) för år 2016 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 27-35. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 19-85 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 27-35. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar nedan. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där den verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken bolaget och koncernen verkar. Vi har, bland annat, utfört granskning av moderbolaget, konsolideringen, årsredovisningen samt väsentliga antaganden och bedömningar. Baserat på genomförda granskningsinsatser ovan, bedömer vi att vi har erhållit tillräckliga revisionsbevis för att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet.

Verksamheten inom Landshypotek Bank består framförallt av utlåning mot säkerhet i fast egendom till främst landsbygdsföretagare samt skogsägare. Landshypotek Bank använder derivat i syfte att hantera skillnaden i räntebindningstider och valutarisker mellan tillgångar och skulder. Revisionen omfattar bedömning och testning av kontroller över viktiga affärsprocesser med avseende på finansiell rapportering, såsom processen för kreditreserververklingsom processen för värdering av derivat. Vi utför även tester av bokföringen kombinerat med analytisk granskning.

Revisionen genomförs löpande under året. Vi rapporterar resultatet av vår granskning till bolagets ledning, revisionsutskott och styrelse.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Reserv för befarade kreditförluster

Värdet på Landshypotek Banks lånefordringar prövas löpande på individuell och kollektiv nivå. Vid behov skrivs fordran ned till bedömt återvinningsvärde. Vid beräkning av återvinningsvärdet diskonteras bedömda framtida kassaflöden med hjälp av den ursprungliga effektivräntan.

För att kunna uppskatta återvinningsvärdet gör Landshypotek Bank ett antal bedömningar om bland annat låntagarens finansiella återbetalningsförmåga och realisationsvärdet på säkerheten. Dessa bedömningar och antaganden innehåller alltid en grad av subjektivitet och det verkliga utfallet kan komma att avvika från de bedömningar och antaganden som gjorts.

Per 31 december 2016 uppgår redovisat värde på Utlåning till allmänheten till MSEK 66 518, varav individuella reserver uppgår till MSEK -54,7 och gruppvisa reserver uppgår till -4,7 MSEK.

Se Årsredovisningen not 1 – Redovisningsprinciper, not 2 avseende Kreditrisk, not 11 – Kreditförluster samt not 14 – Utlåning till allmänheten,

Vår revision har omfattat både tester av den interna kontrollen över kreditreserveringsprocessen, samt substansgranskning av kreditreserveringar.

I vår granskning av interna kontroller i kreditreserveringsprocessen har följande av bolagets nyckelkontroller testats;

- Identifiering av lånefordringar där en nedskrivningsprövning ska utföras
- Utförande och dokumentation av nedskrivningsprövning
- Beräkning av nedskrivning utifrån diskonterade förväntade framtida kassaflöden
- Redovisning av reserveringsbelopp

Vår substansgranskning av de individuella kreditreserveringarna har bestått av att vi valt ut ett stickprov av lånefordringar där en s.k. för-lusthändelse har identifierats. Vi har för dessa lånefordringar inhämtat Landshypotek Banks dokumenterade nedskrivningstest, bedömt de ställningstaganden som Landshypotek gjort avseende realisationsvärdet på säkerheten utifrån tillgänglig information, verifierat beräkningen av nedskrivningsbeloppet samt stämt av detta mot redovisningen.

Vi har tagit del av och bedömt de kollektiva nedskrivningsprövningar som utförts av Landshypotek samt i förekommande fall stämt av framräknad reserv mot redovisningen.

Vi har även utvärderat notupplysningarna i relation till reglerna i IFRS 7.

Värdering av finansiella instrument - derivat

Landshypotek Banks derivatportfölj består av ränte- och valuta-ränteswappar som handlas via OTC-marknaden.

Derivatet värderas med hjälp av etablerade värderingsmodeller baserad på observerbar marknadsdata. I värderingen ingår en viss grad av subjektivitet avseende framförallt värderingen av kreditriskkomponenten samt interpolering av marknadsdata vid längre löptider.

Per 31 december 2016 uppgår redovisat värde på derivat till MSEK 1 841 tillgångar och MSEK 730 skuld.

Se Årsredovisningen not 1 – Redovisningsprinciper, not 16 och 26 – Derivat, not 35 – Verkligt värde hierarki, samt not 2 avseende Marknadsrisk.

Vår revision har omfattat både tester av den interna kontrollen över värderingsprocessen av derivat, samt substansgranskning av värdering.

I vår granskning av interna kontroller i värderingsprocessen har följande av bolagets nyckelkontroller testats;

- Prisvalidering mot motpartspriser
- Validering av marknadsdata
- Modellvalidering
- Generella IT-kontroller i finanssystemet

I vår substansgranskning har vi för ett stickprov av positioner genomfört en kontrollvärdering per bokslutsdagen där våra egna värderingsmodeller och marknadsdata användes. Vi har även granskat värderingen av kreditriskkomponenten.

Vi har även utvärderat notupplysningarna i relation till reglerna i IFRS 7 och IFRS 13.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-18. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete vi har utfört avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS, såsom de antagits av EU. Styrelsen och den verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och den verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och den verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ än att göra detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på revisorsnämndens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/rn/showdocument/documents/rev_dok/revisors_ansvar.pdf. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Landshypotek Bank AB (publ) för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlopande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller den verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda väsentlig ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat väsentligt sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, lag om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsnämndens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/rn/showdocument/documents/rev_dok/revisors_ansvar.pdf. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 27-35 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Stockholm den 16 mars 2017
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Ulf Westerberg
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig

Helena Kaiser de Carolis
Auktoriserad revisor

Adresser

HUVUDKONTOR

Landshypotek Bank AB

Box 14092
104 41 Stockholm
08-459 04 00

FÖRSÄLJNINGSORGANISATION

Företagsmarknadschef

Margareta Lindahl
08-459 04 27
070-648 88 51

Privatmarknadschef

Erik Henriksson
070-317 10 35

DISTRIKTSKONTOR

Falkenberg

Torsholmsvägen 3
Box 289
311 23 Falkenberg
Växel: 0346-71 82 90

Distriktschef

Mårten Lidfeldt

Jönköping

Huskvarnavägen 80, 1 tr
554 54 Jönköping
Växel: 036-34 17 70

Distriktschef

Niklas Ringborg

Linköping

Vasavägen 5
Box 114
581 02 Linköping
Växel: 013-10 65 10

Distriktschef

Niklas Ringborg

Skellefteå

Trädgårdsgatan 8
931 31 Skellefteå
Växel: 0910-73 31 60

Distriktschef

Katarina Johansson

Växjö

Kungsgatan 5, 3 tr
Box 1205
351 12 Växjö
Växel: 0470-72 64 50

Distriktschef

Mårten Lidfeldt

Gävle

Södra Centralgatan 5
802 50 Gävle
Växel: 026-13 46 90

Distriktschef

Johan Asklund

Kalmar

Husängsvägen 2
Box 833
391 28 Kalmar
Växel: 0480-42 65 80

Distriktschef

Mårten Lidfeldt

Lund

Fabriksgatan 2 E
Box 1017
222 35 Lund
Växel: 046-32 75 40

Distriktschef

Stefan Svennefelt

Stockholm

Regeringsgatan 48
Box 14092
104 41 Stockholm
Växel: 08-412 57 00

Distriktschef

Tf. chef Ulrik Granath

Örebro

Gustavsviksvägen 7
702 30 Örebro
Växel: 019-16 16 30

Distriktschef

Johan Asklund

Göteborg

Fabriksgatan 13
Box 5047
402 21 Göteborg
Växel: 031-708 36 00

Distriktschef

Ann-Christine Hasselgren

Karlstad

Älvgatan 1
652 25 Karlstad
Växel: 054-17 74 90

Distriktschef

Johan Asklund

Nyköping

Västra Storgatan 1
611 31 Nyköping
Växel: 016-10 58 70

Distriktschef

Tf. chef Ulrik Granath

Uppsala

Kungsgatan 47 A, 3 tr
753 21 Uppsala
Växel: 018-16 93 30

Distriktschef

Tf. chef Ulrik Granath

Östersund

Rådhusgatan 46
Box 505
831 26 Östersund
Växel: 063-14 12 70

Distriktschef

Katarina Johansson

Härnösand

Trädgårdsgatan 7, 4 tr
871 31 Härnösand
Växel: 0611-53 36 60

Distriktschef

Katarina Johansson

Kristianstad

Krinova Science Park
Stridsvagnsvägen 14
291 39 Kristianstad
Växel: 046-32 75 40

Distriktschef

Stefan Svennefelt

Skara

Klostergatan 15
Box 66
532 21 Skara
Växel: 0511-34 58 80

Distriktschef

Ann-Christine Hasselgren

Visby

Kopparviksgatan 9
Box 1102
621 58 Visby
Växel: 0498-20 75 70

Distriktschef

Thomas Bjuresten

Kundservice

0771-44 00 20

Ränteinformation

0771-44 00 30

Medlemsärenden

0771-44 00 40

Hemsida

www.landshypotek.se

Produktion: Wildeco Ekonomisk information.
Foto: Brendan Austin, Felix Odell, Lasse Eklöf/S-E-R.se, Tobias Regell, Landshypotek.

Rygg